

Bruselj, 20. marec 2023
(OR. en)

7613/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0081 (COD)

COMPET 242
IND 128
MI 219
BETREG 3
DIGIT 45
ECOFIN 266
EDUC 101
ENER 140
ENV 279
POLCOM 51
RECH 102
CODEC 422

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	17. marec 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 161 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev evropskega ekosistema proizvodnje proizvodov neto ničelnih tehnologij (akt o neto ničelni industriji)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 161 final.

Priloga: COM(2023) 161 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.3.2023
COM(2023) 161 final

2023/0081 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev evropskega ekosistema proizvodnje
proizvodov neto ničelnih tehnologij (akt o neto ničelni industriji)**

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Prehod v podnebno nevtrarno, čisto gospodarstvo in ustrezna prenova našega energetskega sistema pomenita pomembne priložnosti z vidika razvoja sektorjev neto ničelne tehnologije, ustvarjanja kakovostnih delovnih mest in doseganja rasti. Svetovni trg ključnih masovno proizvedenih neto ničelnih tehnologij naj bi se do leta 2030 potrojil, njegova vrednost pa naj bi znašala približno 600 milijard EUR¹. Naši partnerji in konkurenti so izrabili to priložnost in uvajajo ambiciozne ukrepe za pridobitev pomembnih delov tega novega trga. Te razvojne dogodke spodbujajo tudi pomisleki glede zanesljivosti oskrbe. Odpornost prihodnjih energetskih sistemov se bo merila zlasti z zagotovljenim dostopom do tehnologij, ki bodo pogonjale take sisteme – vetrne turbine, elektrolizatorji, baterije, sončna fotovoltaika, toplotne črpalke in druge tehnologije. Tako bo zanesljiva oskrba z energijo bistvena za zagotavljanje trajnostne gospodarske rasti ter tudi javnega reda in varnosti.

V zvezi s tem je Komisija v svojem sporočilu o industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora² z dne 1. februarja 2023 predstavila celovit načrt za okrepitev konkurenčnosti neto ničelne industrije Evrope in podporo hitremu prehodu na podnebno nevtralnost. Načrt je oblikovan okoli naslednjih štirih stebrov: (i) predvidljivo in poenostavljeno regulativno okolje; (ii) hitrejši dostop do financiranja; (iii) izboljšanje spretnosti in (iv) odprta trgovina za odporne dobavne verige.

Akt o neto ničelni industriji je del ukrepov, napovedanih v tem okviru, njegov cilj pa je poenostaviti regulativni okvir in izboljšati naložbeno okolje proizvodne zmogljivosti Unije za tehnologije, ki so ključne za izpolnjevanje ciljev podnebne nevtralnosti Unije in zagotavljanje, da bo naš razogljiven energetski sistem odporen, hkrati pa bo prispeval k zmanjšanju onesnaževanja, v korist javnega zdravja in okoljske blaginje planeta.

Svetovna proizvodnja električnih vozil se bo do leta 2050 povečala za petnajstkrat, uporaba obnovljivih virov energije pa se bo skoraj početrila. Uporaba toplotnih črpalk se bo do leta 2050 v primerjavi z današnjim stanjem povečala za več kot šestkrat, proizvodnja vodika z elektrolizo ali vodika na osnovi zemeljskega plina z zajemanjem in shranjevanjem ogljika pa bo leta 2050 dosegla 450 Mt. To bo prineslo svetovne skupne naložbe v proizvodnjo v višini 1,2 bilijona USD, potrebne za zagotavljanje zadostne zmogljivosti za doseganje svetovnih ciljev za leto 2030³. 90 % naložb v proizvodne obrate izhaja iz Kitajske.

Evropa je trenutno neto uvoznik neto ničelnih tehnologij, saj približno četrtno električnih avtomobilov in baterij ter skoraj vse sončne fotovoltaične module in gorivne celice uvaža zlasti iz Kitajske. Pri tehnologijah sončne fotovoltaike in njihovih komponentah ta odvisnost v nekaterih segmentih višje v vrednostni verigi presega 90 % proizvodov, na primer pri ingotih in rezinah. V drugih sektorjih, kjer je industrija EU še vedno močna, kot so vetrne turbine in toplotne črpalke, se naša trgovinska bilanca slabša, proizvajalci EU pa se srečujejo z vse višjimi stroški energije in vhodnimi stroški. Poleg tega na področju zajemanja in shranjevanja

¹ *Energy Technology Perspectives (2023)* (Perspektive na področju energetske tehnologije za leto 2023), Mednarodna agencija za energijo.

² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Industrijski načrt v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo, Bruselj, COM(2023) 62 final, z dne 1. februarja 2023.

³ *Energy Technology Perspectives (2023)* (Perspektive na področju energetske tehnologije za leto 2023), Mednarodna agencija za energijo.

ogljika oblikovanje vrednostne verige zajemanja in shranjevanja ogljika v EU trenutno ovira pomanjkanje območij shranjevanja CO₂.

Hkrati so neto ničelne tehnologije v središču močnih geostrateških interesov in v jedru svetovne tehnološke tekme. Države si želijo zagotoviti oskrbo z najnaprednejšimi tehnologijami za proizvodnjo energije in si prizadevajo doseči čisti prehod. Druge regije na svetu obsežno vlagajo v podporne ukrepe za inovacije in krepitev svojih proizvodnih zmogljivosti ter jih tudi izvajajo. Na podlagi ameriškega zakona o zmanjšanju inflacije bo do leta 2032 mobiliziranih več kot 360 milijard USD. Namen japonskih načrtov za zeleno preobrazbo je zbrati do 20 bilijonov JPY (približno 140 milijard EUR) – z obveznicami za zeleni prehod. Indija je predlagala shemo spodbud, povezanih s proizvodnjo, da bi okrepila konkurenčnost v sektorjih, kot sta sončna fotovoltaika in baterije. Združeno kraljestvo, Kanada in številne druge države so prav tako pripravili svoje naložbene načrte na področju neto ničelnih tehnologij.

Poleg tega je v zadnjem letu številne evropske sektorje, zlasti energijsko intenzivne panoge, kot so gnojila, jeklo in cement, hudo prizadela energetska kriza. Da bi te panoge ostale konkurenčne in krožne, hkrati pa dosegale cilje razogljichenja in ničelnega onesnaževanja, potrebujejo dostop do neto ničelnih tehnologij, kot so baterije, toplotne črpalke, sončni paneli, elektrolizatorji, gorivne celice, vetrne turbine ter zajemanje in shranjevanje ogljika. Poleg tega imajo te tehnologije tudi ključno vlogo pri odprti strateški avtonomiji Unije, saj državljanom zagotavljajo dostop do čiste, cenovno dostopne in zanesljive energije. Unija ima vse elemente, da postane industrijska sila na trgu neto ničelnih tehnologij prihodnosti: podnebna pravila Unije zagotavljajo jasen dolgoročni cilj; Unija ima močno gospodarstvo, nadarjeno delovno silo in najsodobnejšo infrastrukturo. Cilj ni le zmanjšati odvisnost, ampak tudi prispevati k zagotavljanju, da bo industrija v EU imela tehnologije, ki jih potrebuje za razogljichenje, državljan pa čisto, cenovno dostopno in zanesljivo energijo, vključno z ranljivimi gospodinjstvi in potrošniki z nizkimi in nižjimi srednjimi dohodki. Neto ničelni ekosistem Unije je bil leta 2021 vreden več kot 100 milijard EUR, kar pomeni podvojitev vrednosti od leta 2020⁴.

Ta obrazložiten memorandum je priložen predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev evropskega ekosistema proizvodnje neto ničelnih tehnologij (akt o neto ničelni industriji).

Ta predlog uresničuje cilj v zvezi s krepitvijo evropskega ekosistema proizvodnje neto ničelnih tehnologij, kot je naveden v sporočilu Komisije o industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora.

Cilj akta o neto ničelni industriji je obravnavati naslednje ključne elemente, ki pospešujejo naložbe v proizvodnjo neto ničelnih tehnologij:

- izboljšanje varnosti naložb, poudarka politike in usklajevanja z oblikovanjem jasnih ciljev in mehanizmov spremljanja;
- zmanjšanje upravnega bremena za razvoj projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, vključno z racionalizacijo upravnih zahtev ter olajšanjem izdajanja dovoljenj, vzpostavitvijo regulativnih peskovnikov in zagotovitvijo dostopa do informacij;

⁴

The rise of European Clean Tech – Report (Poročilo o vzponu evropskih čistih tehnologij).
<https://dealroom.co/uploaded/2022/04/Dealroom-Talis-Climate-Tech-Europe-2022.pdf>

- lajšanje dostopa do trgov s posebnimi ukrepi, povezanimi z javnim povpraševanjem, s postopki javnega naročanja in dražbami ter tudi s programi za podporo zasebnemu povpraševanju potrošnikov;
- lajšanje in omogočanje projektov zajemanja in shranjevanja ogljika, vključno s povečanjem razpoložljivosti območij shranjevanja CO₂;
- podpiranje inovacij, vključno z regulativnimi peskovniki;
- izboljšanje spretnosti za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest na področju neto ničelnih tehnologij;
- usklajevanje industrijskih partnerstev za neto ničelne tehnologije.
- **Skladnost z obstoječimi določbami politike s področja zadevne politike**

Uvedba tehnologij čiste energije je močan dejavnik pri omogočanju trajnostnega prehoda ter lahko privede do novih proizvodov, pa tudi učinkovitejših in uspešnejših načinov proizvodnje energije, ki prispevajo k ciljem evropskega zelenega dogovora⁵ ter s tem k podnebnim in energetskim ciljem za leto 2030 in k cilju podnebne nevtralnosti do leta 2050. Te tehnologije so tudi ključne za razogljičenje industrije Unije in njeno ohranjanje v Evropi.

Motnje v oskrbi in odvisnost od drugih regij v zvezi z zagotavljanjem tehnologij čiste energije lahko upočasni prehod EU na trajnostnost in vplivajo na vse sektorje gospodarstva. Predlog za obravnavo motenj in odvisnosti krepi zmogljivost Evrope za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij. Kadar je ustrezno, bi morali biti obrati v celoti skladni z zahtevami, ki izhajajo iz zakonodaje Unije, na primer v zvezi s presojo vplivov na okolje ter emisijami v zrak, vodo in tla, vključno s tveganjem in preprečevanjem industrijskih nesreč, ter si prizadevati za zelo učinkovito rabo energije, virov in vode. Prav tako je skladen z uredbo o aktu o kritičnih surovinah, ki se predlaga hkrati s to uredbo⁶.

Ta predlog je skladen s sporočilom Komisije o posodobitvi nove industrijske strategije iz leta 2020⁷ iz maja 2021, v katerem so opredeljena področja strateških odvisnosti, ki bi lahko povzročila ranljivosti, kot je pomanjkanje oskrbe. Predlagana uredba je tudi popolnoma usklajena s predlogi iz poročila o končnem izidu Konference o prihodnosti Evrope.

Ta predlog je predložen z vidika priložnosti, ki jih ponujajo sklad za inovacije, program InvestEU⁸, mehanizem za okrevanje in odpornost, Obzorje Evropa in programi kohezijske politike, ki bodo zagotavljali možnosti za podporo ciljem tega akta.

Nenazadnje je ta pobuda skladna tudi z Uredbo (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb (taksonomija)⁹.

⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Evropski zeleni dogovor, COM(2019) 640 final z dne 11. decembra 2019.

⁶ UL: V besedilu navedite številko uredbe o aktu o kritičnih surovinah, v opombi pa številko, datum, naslov in sklic na UL zadevne uredbe.

⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020: Močnejši enotni trg za okrevanje Evrope, COM(2021) 350 final z dne 5. maja 2021.

⁸ Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017 (UL L 107, 26.3.2021, str. 30).

⁹ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (Besedilo velja za EGP), (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog prispeva k ciljem delov svežnja „Pripravljeni na 55“, ki se osredotočajo na razogljičenje industrije EU, zlasti sektorjev, v katerih je težko zmanjšati emisije, na večjo elektrifikacijo ter na spodbujanje čistejših vozil in goriv na tehnološko nevtralen način¹⁰. Cilj revizije standardov emisij CO₂ za nove avtomobile in kombinirana vozila je nadaljnje zmanjšanje emisij toplogrednih plinov pri teh vozilih, s tem pa je načrtana jasna in realna pot do brezemisijske mobilnosti. Povpraševanje potrošnikov po brezemisijskih vozilih, kot so vozila z električnim napajanjem, se že zdaj povečuje¹¹ in lahko prav tako ustvari pomembne dodatne koristi pri doseganju cilja ničelnega onesnaževanja¹².

Predlagani ukrepi bodo prispevali tudi k odpornosti in odprti strateški avtonomiji EU, saj bodo zagotovili zanesljivost oskrbe s ključnimi z energijo povezanimi tehnologijami, ki je bistvena za podporo razvoju drugih sektorjev gospodarstva kot tudi za javni mir in varnost.

Ta predlog je skladen s pristopom EU k doseganju pravičnega in poštenega zelenega prehoda¹³. Skladen je tudi z ukrepi, predvidenimi v okviru evropskega leta spretnosti 2023, tekočimi pobudami v okviru evropskega pakta za spretnosti in njegovimi obsežnimi partnerstvi za spretnosti ter drugimi obstoječimi politikami za spretnosti, kot so načrti za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti. Ocenjevanje, spremljanje in napovedovanje potreb po spretnostih bodo temeljili med drugim na delu Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop) in Evropskega organa za delo (ELA), ki se bo tudi v celoti upoštevalo. Evropska mreža zavodov za zaposlovanje (EURES) lajša posredovanje delovnih mest in ima na portalu v povprečju razpoložljivih več kot tri milijone prostih delovnih mest. Posredovanje delovnih mest, ki ga lajšata mreža EURES in portal EURES prinaša glede na raznolikost prostih delovnih mest in delodajalcev ter glede na orodje za samodejno na spretnostih temelječe povezovanje ponudbe delovnih mest in povpraševanja po njih, tudi konkretne rezultate, ko gre za delovna mesta, pomembna za neto ničelno industrijo. Komisija je za spodbujanje večjih naložb v usposabljanje na področju novih neto ničelnih tehnologij in proizvodnih procesov v svojem industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora med drugim napovedala povečanje zgornje meje iz uredbe o splošnih skupinskih izjemah za pomoč za MSP za usposabljanje z 2 milijonov EUR na 3 milijone EUR, da se bodo ukrepi na področju spretnosti upoštevali pri ocenjevanju pomembnih projektov skupnega evropskega interesa ter da bo Komisija proučila, kako bi lahko podjetja odhodeke za usposabljanje obravnavala kot naložbo in ne kot odhodek ali strošek poslovanja.

Predlog je skladen s sporočilom o izkoriščanju potenciala nadarjenih posameznikov v evropskih regijah, ker je njegov namen prekvalificirati in izpopolniti evropsko delovno silo, tudi v regijah, ki so v pasti nerazvoja talentov ali jim grozi, da se znajdejo v njej. Med drugim bo upošteval mehanizem za spodbujanje talentov, razvit za podporo regijam EU, ki jih je prizadel pospešen upad delovno sposobnega prebivalstva. Predlog je poleg tega skladen z ukrepi iz novega evropskega programa za inovacije, ki vključuje vodilni ukrep za

¹⁰ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, „Pripravljeni na 55“: uresničevanje podnebnega cilja EU za leto 2030 na poti do podnebne nevtralnosti. COM(2021) 550 final z dne 14. julija 2021.

¹¹ Na primer, delež električnih avtomobilov v prodaji novih vozil v Evropi se povečuje in naj bi leta 2021 znašal 14 %

¹² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Pot do zdravega planeta za vse, Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal, COM(2021) 400 final z dne 12. maja 2021.

¹³ Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2022 o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost (UL C 243, 27.6.2022, str. 35).

spodbujanje, privabljanje in zadržanje talentov na področju inovacijsko intenzivnih tehnologij ter je osredotočen na milijon talentov na področju inovacijsko intenzivnih tehnologij v treh letih v vseh državah članicah¹⁴.

Predlog spodbuja razvoj projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij v manj razvitih regijah in regijah v prehodu, saj ti projekti na enostaven in samodejen način lahko pridobijo status strateškega projekta. Predlog tako izpolnjuje kohezijske cilje in prispeva k konvergenci teh regij z izgradnjo trajnostnih gospodarskih sredstev, primernih za prihodnost. Predlog z oblikovanjem okvira za proizvodnjo posebnih neto ničelnih tehnologij dopolnjuje vse veljavne zahteve iz uredbe o okoljsko primerni zasnovi¹⁵, njene predlagane spremembe¹⁶ in izvedbenih ukrepov.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Splošni cilj te uredbe je vzpostaviti pravni okvir, ki podpira razvoj proizvodnje neto ničelnih tehnologij v Uniji, da bi se podprli cilji Unije glede razogljičenja do leta 2030 in cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050 ter zagotovila zanesljivost oskrbe z neto ničelnimi tehnologijami, potrebnimi za zagotavljanje odpornosti energetskega sistema Unije.

Ta splošni cilj se udejanja prek specifičnih ciljev v zvezi s spodbujanjem naložb za neto ničelne tehnologije (steber 1), zmanjševanjem emisij CO₂ (steber 2), lajšanjem dostopa do trgov (steber 3), izboljšanjem spretnosti za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest na področju neto ničelnih tehnologij (steber 4), podpiranjem inovacij (steber 5) ter ustvarjanjem posebne strukture za izvajanje navedenih ciljev z vidika upravljanja in spremljanja (stebera 6 in 7).

Ustrezna pravna podlaga je torej člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske Unije (v nadaljnjem besedilu: Pogodba), ki Uniji omogoča sprejemanje ukrepov za povečanje usklajenosti, da se v Uniji ustvarijo enaki konkurenčni pogoji, pod katerimi lahko proizvodnja neto ničelnih tehnologij uspeva, to pa spodbuja inovacije in pospešuje zeleni prehod.

Prvič, specifični cilj v zvezi z zagotavljanjem pravilnega delovanja notranjega trga z vzpostavitvijo usklajenih pravil za povečanje proizvodne zmogljivosti za neto ničelne tehnologije v Uniji bo omogočil obravnavo obstoječe razdrobljenosti notranjega trga glede na bistvene elemente, na primer v zvezi s postopki za izdajo dovoljenj za proizvajalce neto ničelnih tehnologij. Izboljšal bo tudi pravno varnost in poenostavil upravno breme za proizvajalce, ki želijo v Uniji zgraditi nove proizvodne obrate ali povečati obstoječe, hkrati pa bo ustvaril pogoje za lažji dostop do financiranja. Pravna podlaga za ta steber je torej člen 114 Pogodbe, ki določa sprejetje ukrepov za zagotavljanje vzpostavitve in delovanja notranjega trga.

Za pomoč pri zmanjševanju emisij CO₂ v Uniji je cilj Unije glede zmogljivosti vbrizgavanja CO₂ opredeljen v drugem stebru, skupaj z ukrepi, potrebnimi za njegovo doseganje.

Tretji specifični cilj v zvezi z lajšanjem dostopa do enotnega trga za neto ničelne tehnologije v okviru tretjega stebra zahteva spodbujanje javnega in zasebnega povpraševanja po trajnostnih

¹⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Novi evropski program za inovacije, COM(2022) 332 final z dne 5. julija 2022.

¹⁵ Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (prenovitev) (Besedilo velja za EGP) (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).

¹⁶ Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi okvira za določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo za trajnostne izdelke in razveljavitvi Direktive 2009/125/ES, COM(2022) 142 final z dne 30. marca 2022.

proizvodih, vključno z zagotavljanjem, da javni kupci dosledno uporabljajo merila za zagotovitev visoke ravni trajnostnosti in odpornosti neto ničelnih proizvodov, ki jih kupujejo.

Cilj četrtega specifičnega cilja je ustvariti sinergije med državami članicami ter uskladiti spodbujanje kvalificirane, usposobljene in prilagodljive delovne sile in trgov dela, ki so odzivni na gospodarske spremembe v prehodu na čisto energijo.

Podpiranje inovacij v okviru petega stebra prav tako zahteva usklajevanje med državami članicami za vzpostavitev peskovnikov, da bi se v Uniji zagotovili enaki konkurenčni pogoji za eksperimentiranje ter da bi se omogočila podobna izvetja iz prava Unije.

Nenazadnje, šesti in sedmi steber ustvarjata usklajeno strukturo upravljanja in enotne zahteve glede spremljanja za ocenjevanje napredka, doseženega pri skupnem cilju glede povečanja proizvodnje neto ničelnih tehnologij.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Države članice ne morejo same doseči ciljev predloga, saj so težave čezmejne in niso omejene le na eno samo državo članico ali skupino držav članic. Predlagani ukrepi se osredotočajo na področja, na katerih obstaja dokazljiva dodana vrednost ukrepanja na ravni Unije zaradi obsega, hitrosti in obsega potrebnih prizadevanj.

Za celovit odziv na energetske krizo, ki je prizadela EU, je potrebno hitro in usklajeno skupno ukrepanje različnih deležnikov v sodelovanju z državami članicami. Poleg tega glede na izzive za pospešitev uvedbe neto ničelnih tehnologij ukrepanje na ravni Unije pomaga pri usklajevanju odzivov za obravnavo potreb Unije po dodatnih proizvodnih zmogljivostih za neto ničelne tehnologije in za preprečitev strukturnih odvisnosti. Poleg tega zajemanje in shranjevanje ogljika zahtevata čezmejni pristop enotnega trga, da bi bila rešitev učinkovita za industrije v vseh državah članicah, tudi v tistih, ki nimajo zmogljivosti shranjevanja CO₂, in je zato najbolje, da se usklajeno obravnavata na ravni EU.

Ukrepanje na ravni Unije lahko nedvomno spodbudi evropske akterje k skupni viziji in strategiji izvajanja. To je ključno za ustvarjanje ekonomije obsega in razpona ter za ustvarjanje kritične mase, potrebne za povečanje proizvodnje neto ničelnih tehnologij v EU, hkrati pa za omejitev razdrobljenosti prizadevanj in škodljivih tekmovanj za subvencije med državami članicami.

Ukrepanje Unije je potrebno na področjih, ki jih ta predlog obravnava s svojimi stebri.

- V zvezi s prvim stebrom („spodbujanje naložb“) bo pobuda z racionalizacijo upravnih postopkov in postopkov izdaje dovoljenj podprla izgradnjo obsežne tehnološke zmogljivosti v vsej Uniji, da bi se podprla razvoj in proizvodnja neto ničelnih tehnologij ter pospešila vzpostavitev projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, vključno s strateškimi. Za te ukrepe je potrebno ukrepanje Unije, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji na enotnem trgu.
- Za doseganje cilja glede zmogljivosti vbrizgavanja CO₂ v Uniji v okviru drugega stebra je potrebno usklajeno ukrepanje na ravni Unije, da se podprejo prizadevanja na nacionalni ravni.
- V zvezi s tretjim stebrom („dostop do trga“) je mogoče ukrepe, namenjene pospeševanju naložb v neto ničelne tehnologije, ustrezno oblikovati in izvesti le na ravni Unije, in sicer glede na obseg potrebnih naložb in ker lahko taki proizvodni obrati pomagajo podpreti notranji trg, krepijo celoten ekosistem in prispevajo k zagotavljanju zanesljivosti oskrbe.

- Četrti steber („izboljšanje spretnosti za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest na področju neto ničelnih tehnologij“) usklajuje prizadevanja za zagotovitev razpoložljivosti usposobljene delovne sile, potrebne za neto ničelno industrijo v Evropi, in sicer s podpiranjem ustanavljanja akademij za specializirane spretnosti ter z vzpostavitvijo platforme za neto ničelne tehnologije v Evropi.
- V zvezi s petim stebrom („inovacije“) je namen vzpostavitve regulativnih peskovnikov ustvariti enake konkurenčne pogoje za inovacije na področju neto ničelnih tehnologij v Uniji ter zagotoviti ciljno usmerjena izvzetja iz prava Unije, kjer je to potrebno in ne da bi se ogrozili drugi regulativni cilji.
- V okviru šestega stebra („upravljanje“) bo vzpostavitev edinstvene strukture na ravni Unije, tj. platforme za neto ničelne tehnologije v Evropi, Komisiji omogočila, da bo skupaj z državami članicami usklajevala zgoraj navedene ukrepe za zagotavljanje enotne uporabe Uredbe v vsej Uniji in tudi izmenjevala znanje.
- V zvezi s sedmim stebrom („spremljanje“) bo okrepljeno sodelovanje Unije zagotovilo potrebno in primerljivo zbiranje podatkov. Tako bodo lahko države članice in Komisija predvidele in preprečile pomanjkanja ter vzpostavile potrebne ukrepe za okrepitev evropskega ekosistema proizvodnje tehnologij čiste energije učinkoviteje kot s posameznimi nacionalnimi ukrepi.

• **Sorazmernost**

Ta predlog je zasnovan za krepitev evropskega ekosistema proizvodnje neto ničelnih tehnologij z ukrepi za lajšanje naložb, spodbujanje povpraševanja ter izpopolnjevanje in prekvalifikacijo delovne sile Evrope.

Od predloga bodo imele koristi številne neto ničelne tehnologije, vendar je večji poudarek na tistih delih ekosistema neto ničelnih tehnologij, ki najbolj prispevajo k podnebnim in energetskim ciljem za leto 2030. Namen poudarka na sončni energiji, baterijah/shranjevanju, vetrni energiji, elektrolizatorjih in gorivnih celicah, toplotnih črpalkah, biometanu, omrežjih ter zajemanju in shranjevanju ogljika je usmeriti ukrepe na strateške neto ničelne proizvode in komponente za zagotovitev zelenega prehoda Evrope.

Neto ničelni strateški projekti in regulativni peskovniki za neto ničelne tehnologije vzpostavljajo mehanizme, potrebne za zagotavljanje dolgoročne konkurenčnosti in inovacijske zmogljivosti evropske industrije prek proizvodnih zmogljivosti, pilotnih okolij za testiranje in eksperimentiranje, določb o zmogljivosti vbrizgavanja CO₂ ter zmanjševanja tveganj naložb v strateške projekte, tudi za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi ter MSP. Države članice morajo zagotoviti izdajo dovoljenj za take projekte za proizvodnjo s hitrejšimi in manj obremenjujočimi postopki, da bi se pospešila namestitve novih proizvodnih zmogljivosti v odziv na energetske krize v Uniji ter da bi se zmanjšali stroški in upravno breme za podjetja, ki želijo razširiti svoje proizvodne zmogljivosti za tehnologije čiste energije v Evropi.

Poleg tega bi bilo treba do leta 2030 v okviru drugega stebra zagotoviti dovolj zmogljivosti vbrizgavanja CO₂, saj je pomanjkanje te infrastrukture največje ozko grlo za uresničevanje naložb v zajemanje CO₂, tudi v sektorjih, v katerih je težko zmanjšati emisije. Proizvajalci nafte in plina imajo sredstva, vire in znanje, da omogočijo to zmogljivost. S sodelovanjem lahko najdejo najbolj stroškovno učinkovite projekte za zagotavljanje potrebne zmogljivosti vbrizgavanja še pred povpraševanjem.

Spodbude v okviru tretjega stebra so namenjene zagotavljanju stabilnega povpraševanja po neto ničelnih tehnologijah, zaradi česar bo povečanje proizvodnje prilagojenih neto ničelnih tehnologij z visoko trajnostnostjo za podjetja ekonomsko privlačno. Poleg tega bo Uredba na

njihovi podlagi spodbujala usmeritev javnih sredstev v take tehnologije. EU bo lahko izpolnila svoje podnebne cilje do leta 2030 le s hitrim preходом na trajnostne neto ničelne tehnologije.

Ukrepi na področju spretnosti za neto ničelne tehnologije v okviru četrtega stebra bodo Uniji omogočili, da bo svojo delovno silo opolnomočila za kar najboljši prispevek k preходу na čisto energijo.

Za vzpostavitev regulativnih peskovnikov v okviru petega stebra veljajo ustrezni zaščitni ukrepi, da se zagotovi, da vsako izvzetje iz prava Unije in nacionalnega prava spremljajo ustrezni blažitveni ukrepi za zagotavljanje, da se ob podpiranju inovacij izpolnijo tudi drugi enako pomembni regulativni cilji.

Da bi navedeni ukrepi čim bolje delovali, je v okviru šestega stebra vzpostavljena struktura upravljanja, ki združuje države članice in Komisijo, da bi usklajevale svoje ukrepe za doseganje skupnih ciljev v zvezi z energetske varnostjo in zelenim preходом Evrope.

Nenazadnje, spremljanje v okviru sedmega stebra je potrebno za zagotovitev izpolnjevanja cilja na ravni Unije glede proizvodnje neto ničelnih tehnologij in ciljev glede shranjevanja CO₂ ter tudi splošneje za uporabo te uredbe in izmenjavo informacij držav članic in Unije, da bi se preprečile morebitne motnje v oskrbovalni verigi.

- **Izbira instrumenta**

Predlagani instrument je uredba Evropskega parlamenta in Sveta. To je najustreznejši pravni instrument za prvi steber, saj obstaja potreba po enotni uporabi novih pravil, zlasti opredelitve neto ničelnih strateških projektov, in tudi enotnem postopku za njihovo priznavanje ter zaradi podpore industrijskemu sektorju na notranjem trgu, pri čemer je treba tudi omogočiti vzpostavitev celotnih vrednostnih verig proizvodnje z usklajevanjem potreb akterjev na trgu iz vse EU. Izbira uredbe kot pravnega instrumenta za drugi in tretji steber je utemeljena, saj lahko le uredba s pravnimi določbami, ki se uporabljajo neposredno, zagotovi potrebno stopnjo enotnosti za zmanjševanje emisij CO₂ ter za oblikovanje in delovanje pobude Unije za spodbujanje enakega povpraševanja na celotnem notranjem trgu. Tudi četrti steber najbolj obravnava uredba, ki podpira razvoj spretnosti enotno v Uniji. Poleg tega je uredba najustreznejši instrument za peti steber za podpiranje inovacij na notranjem trgu, za šesti steber, ki vzpostavlja strukturo upravljanja, ki državam članicam in Komisiji omogoča usklajevanje ukrepov, ter za sedmi steber, v okviru katerega so vzpostavljeni enotni mehanizmi spremljanja. Mehanizem ne zahteva prenosa z nacionalnimi ukrepi in se neposredno uporablja.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Ta predlog prinaša dodatno usklajevanje in pomeni prvi skladen pravni okvir na ravni EU za tehnologije čiste energije. Zato ni podprt z naknadnimi ocenami.

- **Posvetovanja z deležniki**

Akt o neto ničelni industriji je predsednica Komisije Ursula von der Leyen napovedala 17. januarja 2023 na Svetovnem gospodarskem forumu v Davosu¹⁷. „Prvi steber se nanaša na hitrost. Ustvariti moramo regulativno okolje, ki nam bo omogočilo hitro povečanje in ustvarjanje ugodnih pogojev za sektorje, ki so ključni za doseganje cilja podnebne

¹⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/speech_23_232

nevtalnosti. To vključuje vetrno energijo, toplotne črpalke, sončno energijo, čisti vodik, shranjevanje in drugo – povpraševanje po vsem tem pa spodbujata naša načrta NextGenerationEU in REPowerEU. Da bi pomagali pri uresničitvi tega, bomo predlagali nov akt o neto ničelni industriji. Pri tem bomo sledili enakemu modelu kot pri aktu o čipih. V novem aktu o neto ničelni industriji bodo opredeljeni jasni cilji za evropske čiste tehnologije do leta 2030. Cilj bo usmerjanje naložb v strateške projekte vzdolž celotne oskrbovalne verige. Posebno pozornost bomo posvetili načinu poenostavitve in pospešitve izdajanja dovoljenj za nove proizvodne obrate za čiste tehnologije.“ Glede na nujno potrebo po ukrepanju ocena učinka ni bila opravljena in spletno javno posvetovanje ni bilo predvideno. Analiza in vsa ustrezna dokazila bodo predstavljeni v delovnem dokumentu služb Komisije, objavljenem najpozneje v treh mesecih po objavi predloga.

Razprava na visoki ravni in prvi krog posvetovanj med državami članicami in deležniki iz neto ničelne industrije sta potekala na prvem srečanju evropske platforme za čiste tehnologije, ki ga je Komisija organizirala 30. novembra 2022. Udeležili so se ga predstavniki na visoki ravni iz 23 držav članic ter predstavniki industrij na področju vetrne energije, baterij, električnega omrežja, toplotnih črpalk in sončne fotovoltaike ter vrednostne verige. Na srečanju so udeleženci poudarili, da je treba nujno povečati proizvodno zmogljivost neto ničelnih tehnologij v odziv na rusko vojno agresijo proti Ukrajini in na globalno regulativno tekmo v sektorju, kot je ameriški zakon o zmanjšanju inflacije. Predstavniki industrije so opozorili na več ozkih grl v Uniji in izpostavili dolgotrajne postopke za izdajo dovoljenj za izgradnjo ali razširitev zmogljivosti za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, ki bi ovirali tudi mobilizacijo zasebnih naložb, in pa pomanjkanje usposobljene delovne sile.

Poleg dolgotrajnih rednih izmenjav z ustreznimi deležniki je bila februarja 2023 izvedena ciljno usmerjena dodatna raziskava s kratkim rokom z izbranimi organizacijami deležnikov iz industrije vetrne in sončne energije, baterij, toplotnih črpalk in vodika/elektrolizatorjev, da bi se pridobil dodaten vpogled. Deležniki so poročali o izzivih v zvezi z:

- (1) dolgimi pripravljalnimi obdobji in dolgim postopkom za izdajo dovoljenj za projekte in povečanje proizvodnih zmogljivosti;
- (2) neobstojem enakih konkurenčnih pogojev z mednarodnimi konkurenti;
- (3) motnjami in pomanjkanjem materialov;
- (4) razdrobljenimi, nejasnimi ali omejevalnimi pravnimi okviri na ravni Unije in/ali nacionalni ravni;
- (5) težavami pri iskanju ustreznih proizvodnih obratov in obratov za uvajanje;
- (6) ovirami, povezanimi z javnim naročanjem;
- (7) pomanjkanjem usposobljene delovne sile;
- (8) nezadostno lastno proizvodnjo in odvisnostjo od proizvodnih zmogljivosti ključnih komponent;
- (9) visokimi proizvodnimi stroški.

Poleg tega so bile upoštevane dodatne informacije, pomembne za možnosti politike predloga, pridobljene na sestankih s predstavniki industrije in javnimi organi v okviru dela, opravljenega v industrijskih zavezništvi, ki jih je oblikovala Evropska komisija, zlasti evropskem zavezništvu za baterije, evropskem zavezništvu za čisti vodik (vključno z njegovim partnerstvom za elektrolizatorje), zavezništvu za surovine in zavezništvu industrije fotovoltaike EU. Poleg tega je bil evropski industrijski forum za čisto energijo, ki se je v letih 2021 in 2022 redno sestajal, velika platforma za razpravo o potrebah industrije. V zvezi z

zajemanjem in shranjevanjem ogljika so deležniki na forumu EU CCUS leta 2022 ocenili, da se bo povpraševanje po letnih storitvah shranjevanja v Evropskem gospodarskem prostoru (EGS) do leta 2030 z zelo nizke osnove povečalo na 80 milijonov ton CO₂ in leta 2040 doseglo vsaj 300 milijonov ton CO₂.

Poleg tega so dolgotrajni in redni stiki z deležniki iz industrije, državami članicami in trgovinskimi združenji omogočili zbiranje pomembnih informacij in povratnih informacij.

- **Zbiranje in uporaba strokovnega znanja**

Zaradi dolgotrajnih in rednih stikov z deležniki iz industrije, državami članicami, trgovinskimi združenji in združenji uporabnikov je bilo mogoče zbrati precej informacij in povratnih informacij, pomembnih za predlog.

V zadnjih letih je bilo objavljenih veliko študij in poročil o sektorju proizvodnje neto ničelnih tehnologij, v katerih so opisani trendi ter navedeni dejstva in podatki, ki so bili podlaga za predlog, vključno z:

- (1) Evropska komisija. Napredek na področju konkurenčnosti tehnologij za čisto energijo COM(2022) 643 final
- (2) Evropska komisija. *Annual JRC report of the European Climate Neutral Industry Competitiveness Scoreboard (CIndECS)* (Letno poročilo JRC o evropskem pregledu konkurenčnosti podnebno nevtralne industrije (CIndECS)) 2021
- (3) Opazovalnica za tehnologije čiste energije (CETO). Poročila za leto 2022
- (4) IEA – *Energy Technology Perspectives* (Mednarodna agencija za energijo – perspektive na področju energetske tehnologije). 2023

- **Ocena učinka**

Temu predlogu ni priložena uradna ocena učinka. Zaradi nujnosti ukrepanja, kot je pojasnjeno zgoraj, ocene učinka ni bilo mogoče izvesti v časovnem okviru, ki je bil na voljo pred sprejetjem predloga. Analiza in vsa ustrezna dokazila bodo predstavljeni v delovnem dokumentu služb Komisije, objavljenem najpozneje v treh mesecih po objavi predloga.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

V tem predlogu so določeni ukrepi, namenjeni krepitvi ekosistema neto ničelnih tehnologij. Za podjetja, ki v Evropi proizvajajo tehnologije čiste energije, bo izboljšal pravno varnost, s poenostavljenimi in hitrejšimi postopki za izdajo dovoljenj bo olajšal vzpostavitev novih proizvodnih obratov, olajšal dostop do financiranja z zmanjševanjem tveganj za projekte in zagotovil usposobljeno delovno silo v Uniji. Za ponudnike rešitev neto ničelne tehnologije bo zagotovil stabilen vir povpraševanja po visoko trajnostni opremi, proizvodih in komponentah čiste energije. Za nacionalne javne uprave bo povečal uporabo neto ničelnih tehnologij v Uniji in okrepil usklajevanje (z uvedbo platforme za neto ničelne tehnologije v Evropi). Poleg tega bo okvir predvidel posebne ukrepe za podporo inovacijam, vključno z regulativnimi peskovniki in namensko podporo za male uporabnike in ponudnike visokokakovostnih trajnostnih neto ničelnih tehnologij, za iskanje prodajnih trgov v Evropi in usklajevanje potreb z drugimi akterji na trgu, da se ustvarijo celotne vrednostne verige v EU.

Poseben cilj predloga je tudi okrepiti konkurenčnost Evrope in njeno industrijsko bazo na področju neto ničelnih tehnologij. Zagotovljena je popolna skladnost z obstoječo sektorsko zakonodajo Unije, ki se uporablja za neto ničelne tehnologije (npr. o varčevanju z energijo, označevanju energijske učinkovitosti in uvedbi), ki bo prinesla dodatno jasnost in poenostavila izvrševanje novih pravil, in tudi s predlagano zakonodajo o kritičnih surovinah.

- **Temeljne pravice**

Člen 16 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) zagotavlja svobodo gospodarske pobude. Z ukrepi iz tega predloga se ustvarja inovacijska zmogljivost in spodbuja povpraševanje po tehnologijah čiste energije, kar lahko okrepi svobodo gospodarske pobude v skladu s pravom Unije ter nacionalnimi zakoni in praksami. Kljub temu lahko nekateri ukrepi v okviru drugega stebra, potrebni za odpravo hudih motenj v oskrbi z neto ničelnimi tehnologijami v Uniji, začasno omejijo svobodo gospodarske pobude in svobodo sklepanja pogodb, ki ju zagotavlja člen 16, ter svobodo lastninske pravice, ki jo zagotavlja člen 17 Listine. Kakršno koli omejevanje navedenih pravic v predlogu bo v skladu s členom 52(1) Listine predpisano z zakonom, spoštovalo bo bistveno vsebino pravic in svoboščin ter upoštevalo načelo sorazmernosti.

Obveznost razkritja posebnih informacij Komisiji, če so izpolnjeni nekateri pogoji, spoštuje bistvo svobode gospodarske pobude (člen 16 Listine) in nanjo ne bo nesorazmerno vplivala. Vsakršna zahteva po informacijah je v skladu s ciljem splošnega interesa Unije, da se omogoči opredelitev morebitnih blažitvenih ukrepov za krizo zaradi oskrbe z energijo. Te zahteve po informacijah so primerne in učinkovite za doseg cilja z zagotavljanjem informacij, potrebnih za oceno zadevne krize. Komisija načeloma zahteva želene informacije le od predstavniških združenj in lahko na posamezna podjetja naslovi zahteve le, če je to potrebno. Ker informacije o stanju oskrbe sicer niso na voljo, ni enako učinkovitega ukrepa za pridobitev informacij, ki bi evropskim nosilcem odločanja omogočile, da sprejmejo blažitvene ukrepe. Glede na hude gospodarske in družbene posledice pomanjkanja oskrbe z energijo in ustrezen pomen blažitvenih ukrepov so zahteve po informacijah sorazmerne z želenim ciljem.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

S predlogom se vzpostavlja platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi. Razdelek 7 proračuna EU bo podpiral organizacijo platforme za neto ničelno Evropo s skupaj 5,130 milijona EUR za šest uradnikov. To pomeni letni izdatek v višini 1,026 milijona EUR. Osebjem bo odgovorno za opravljanje nalog v zvezi s platformo za neto ničelne tehnologije v Evropi in tudi z akademijami za neto ničelno industrijo, kot je določeno v tej uredbi. Poleg tega so v predlogu ocenjeni dodatni stroški za odbore s proračunom v višini 125 000 EUR.

Financiranje povezanih operativnih stroškov te pobude bo podprto s proračunom za „Delovanje in razvoj notranjega trga blaga in storitev“ iz veljavnega večletnega finančnega okvira do leta 2027.

Za izvajanje raziskav in analize podatkov za spremljanje pobude in razvoja trga ter za pridobivanje najnovejših podatkov o oskrbovalnih verigah neto ničelnih tehnologij za obravnavo vprašanj, povezanih s to uredbo, se dodeljuje proračun v višini 720 000 EUR.

Ta predlog bo podpiral akademije za neto ničelno industrijo s semenskim kapitalom v obliki 3 milijonov EUR iz proračuna za Skupno podjetje za čisti vodik in 2,5 milijona EUR iz proračuna za steber MSP v okviru programa Enotni trg.

Več podrobnosti je na voljo v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, ki je priložena temu predlogu.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo ocenila izložek, rezultate in učinek tega predloga tri leta po datumu začetka njegove uporabe in nato vsaka štiri leta. Glavne ugotovitve ocene bodo predstavljene v poročilu Evropskemu parlamentu in Svetu, ki bo objavljeno.

- **Natančnejša obrazložitev posameznih določb predloga**

1.1 Poglavje I – Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

V Poglavju I so navedeni cilji te uredbe in njen predmet urejanja. Cilji Uredbe so izraženi kot kvantificirana splošna vodilna referenčna vrednost, namenjena zagotavljanju, da se do leta 2030 zmogljivost za proizvodnjo strateških neto ničelnih tehnologij v Uniji, navedenih v prilogi, približa vsaj 40 % letnih potreb Unije po uvedbi ali doseže ta delež. Ta vrednost predstavlja skupen politični cilj v zvezi z doseganjem visoke stopnje odpornosti na področju strateških neto ničelnih tehnologij in v celotnem energetskega sistema, ob hkratnem upoštevanju potrebe po uresničevanju tega cilja na prožen in raznolik način. Raven te vrednosti upošteva okvirne za tehnologijo specifične cilje, navedene v uvodni izjavi 16 predloga. Ta raven ni enaka povprečju, navedenemu v predlogu, ker:

- (i) je področje uporabe priloge širše od petih tehnologij, za katere so bili v uvodni izjavi 16 opredeljeni okvirni za tehnologijo specifični cilji;
- (ii) za nekatere strateške neto ničelne tehnologije, kot je sončna fotovoltaika, 40 % pomeni realno, a ambiciozno povečanje ustrezne proizvodne zmogljivosti;
- (iii) splošna vodilna referenčna vrednost upošteva potrebo po povečanju proizvodne zmogljivosti ne le za končne proizvode, ampak tudi za posebne komponente. Za nekatere od teh, kot so rezine, ingoti ali sončne celice pri sončni fotovoltaiki ali anode in katode pri baterijah, doseganje 40-odstotne vodilne referenčne vrednosti pomeni realen, a zelo ambiciozen cilj;
- (iv) vodilna referenčna vrednost bo skupaj z načini spremljanja iz člena 31 pomagala že zgodaj opredeliti obstoječe ali morebitne ranljivosti ali izzive, povezane z odpornostjo strateških neto ničelnih tehnologij, ter po potrebi tudi sprejeti ukrepe.

V Poglavju I je pojasnjena tudi opredelitev pojmov, ki se uporabljajo v celotnem instrumentu, vključno s pojmom neto ničelnih tehnologij. Z Uredbo je vzpostavljen okvir, sestavljen iz sedmih „stebrov“, za okrepitev konkurenčnosti evropskega ekosistema proizvodnje neto ničelnih tehnologij. V Uredbi so zlasti določeni pogoji, potrebni za spodbujanje projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, prav tako pa so z njo racionalizirani upravni postopki in postopki izdaje dovoljenj ter opredeljeni neto ničelni strateški projekti (steber 1). V Uredbi so določeni pogoji za povečanje zmogljivosti vbrizgavanja CO₂ (steber 2) in za spodbujanje povpraševanja po neto ničelnih tehnologijah (steber 3). Z njo se ustvarja tudi okvir za zagotavljanje usposobljene delovne sile v sektorju (steber 4) in spodbujanje inovacij (steber 5), oblikuje se struktura upravljanja (steber 6) ter vzpostavlja okvir za spremljanje izvajanja teh ukrepov (steber 7).

1.2 Poglavje II – Omogočitevni pogoji za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij

V oddelku 1 so določeni racionalizirani postopki izdaje dovoljenj za projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij. Države članice bodo za vse projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij imenoval nacionalni pristojni organ, ki bo deloval kot enotna kontaktna točka ter bo odgovoren za usklajevanje in olajšanje izdaje dovoljenj, za usmerjanje gospodarskih subjektov, za zagotavljanje dostopnosti informacij javnosti in za digitalno predložitev dokumentov. V Uredbi so določene podrobne časovnice za postopke izdaje dovoljenj glede na naravo projekta, ki se razvija. Predlog je skladen z zakonodajo Unije o izdajanju dovoljenj,

kot so Direktiva o obnovljivih virih energije (EU) 2018/2001¹⁸, uredba TEN-E¹⁹, direktiva o zemeljskem plinu²⁰ in uredba Sveta o izdajanju dovoljenj za uvajanje energije iz obnovljivih virov²¹, ter tudi s predlogi iz načrta REPowerEU za spremembo direktive o energiji iz obnovljivih virov²², predlogom akta o čipih²³ in predlogom akta o kritičnih surovinah. Hitrejši postopki za izdajo dovoljenj ne posegajo v okoljske presoje in dovoljenja, kot je podrobneje urejeno v pravu EU.

V oddelku 2 so določena pravila v zvezi z izbiro in izvajanjem neto ničelnih strateških projektov. Merila za izbor strateških projektov bodo zajemala prispevek projekta k tehnološki in industrijski odpornosti energetskega sistema Unije in/ali prispevek projekta h konkurenčnosti oskrbovalne verige EU za neto ničelno industrijo. V Uredbi so opredeljeni postopki, da bodo države članice postopke uporabile in jih priznale kot neto ničelne strateške projekte. Neto ničelni strateški projekti bodo imeli prednostni status za zagotovitev najhitrejših postopkov za izdajo dovoljenj v skladu z nacionalnimi zakoni in zakonodajo EU ter se bodo zanje uporabljale predvidljive časovnice izdajanja dovoljenj. Za namene izdajanja dovoljenj se lahko štejejo tudi za prevladujoč javni interes, če so izpolnjeni pogoji iz prava EU. Države članice bodo brez poseganja v pravila o državni pomoči izvedle dejavnosti za pospešitev in privabljanje zasebnih naložb v neto ničelne strateške projekte za pospeševanje njihovega izvajanja. Predlagatelji neto ničelnih strateških projektov bodo lahko tudi imeli koristi od finančnega svetovanja platforme za neto ničelne tehnologije v Evropi, vzpostavljene v Poglavlju VII.

1.3 Poglavlje III – zmogljivost vbrizgavanja CO₂

V Poglavlju III je določen cilj na ravni Unije, ki ga je treba doseči do leta 2030 za letno zmogljivost vbrizgavanja 50 Mt CO₂ v območje shranjevanja CO₂, in vključuje ukrepe za izvajanje. Namen teh ukrepov je združiti ključna pomembna sredstva za vzpostavitev enotnega trga Unije za storitve shranjevanja CO₂, na katerega se bodo lahko veliki povzročitelji emisij CO₂, vključno z industrijskimi sektorji, v katerih je težko zmanjšati emisije, lahko oprli pri razogljičenju svojih dejavnosti. To vključuje boljše informacije o geoloških podatkih v zvezi s proizvodnimi obrati za nafto in plin, projekte zajemanja CO₂, ki potekajo ali so predvideni v naslednjih petih letih, ter oceno ustreznih potreb po vbrizgavanju in zmogljivosti shranjevanja. Neto ničelne strateške projekte za shranjevanje CO₂, ki se nahajajo na ozemlju Unije, katerih namen je zagotoviti operativno razpoložljivo zmogljivost vbrizgavanja CO₂ do leta 2030 ali že prej ter za katere je bilo zaproseno dovoljenje za varno

¹⁸ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) (Besedilo velja za EGP) (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

¹⁹ Uredba (EU) 2022/869 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo, spremembi uredb (ES) št. 715/2009, (EU) 2019/942 in (EU) 2019/943 ter direktiv 2009/73/ES in (EU) 2019/944 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 347/2013 (UL L 152, 3.6.2022, str. 45).

²⁰ Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 211, 14.8.2009, str. 94).

²¹ Uredba Sveta (EU) 2022/2577 z dne 22. decembra 2022 o okviru za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov (UL L 335, 29.12.2022, str. 36).

²² Predlog Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, COM(2022) 222 final z dne 18. maja 2022.

²³ Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema (akt o čipih), COM(2022) 46 final z dne 8. februarja 2022.

in trajno geološko shranjevanje CO₂ v skladu z Direktivo 2009/31/EU²⁴, bodo podprli organi držav članic. Predvideni so prispevki proizvajalcev nafte in plina, ki imajo dovoljenje v skladu z Direktivo 94/22/ES²⁵, da bi se dosegel cilj na ravni Unije za leto 2030.

1.4 Poglavje IV – Dostop do trgov

Poglavje IV vsebuje ukrepe, namenjene pospeševanju dostopa do trgov za neto ničelne tehnologije. To se bo najprej doseglo z ukrepi, namenjenimi kot pomoč javnim organom pri ustvarjanju in ohranjanju stabilnega javnega povpraševanja po neto ničelnih tehnologijah, zaradi česar bo za podjetja ekonomsko privlačno povečati proizvodnjo prilagojenih proizvodov za evropski trg, zasnovanih ob upoštevanju meril za visoko raven trajnosti in odpornosti. Taki ukrepi se zlasti nanašajo na postopke javnega naročanja in dražbe za uvajanje obnovljivih virov energije, pri katerih morajo javni organi pri oddaji naročila ali razvrščanju ponudb upoštevati merila, povezana s trajnostnostjo in odpornostjo. Drugič, poglavje vsebuje ukrepe za zagotovitev, da druge oblike javne podpore zasebnemu povpraševanju prispevajo k istemu cilju.

1.5 Poglavje V – Izboljšanje spretnosti za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest na področju neto ničelnih tehnologij

V Poglavju V so predlagani ukrepi za zagotovitev razpoložljivosti usposobljene delovne sile, potrebne za industrije neto ničelnih tehnologij v Uniji. Sedanje pomanjkanje spretnosti, njihovo predvideno povečanje in neskladja v spretnostih ogrožajo vzpon evropskih industrij neto ničelnih tehnologij. Cilj predloga je vzpostaviti mehanizme za oblikovanje in uvedbo potrebnih spretnosti na način, ki učinkovito obravnava neto ničelne industrije na evropski in lokalni ravni. To je doseženo tako, da Komisiji omogoča podporo za ustanovitev evropskih akademij za specializirane spretnosti, od katerih se vsaka osredotoča na neto ničelne tehnologije ter v sodelovanju z državami članicami, industrijo, socialnimi partnerji ter izvajalci izobraževanja in usposabljanja oblikuje in uvaja tečaje izobraževanja in usposabljanja za prekvalifikacijo in izpopolnjevanje delavcev, ki jih potrebujejo industrije neto ničelnih tehnologij. Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi bi pomagala pri razpoložljivosti in uvajanju delavcev s spretnostmi, potrebnimi v neto ničelnih tehnologijah, z vrsto nalog, opredeljenih v tej uredbi, tudi v zvezi z aktivacijo več žensk in mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljujejo. Namen akta je torej dopolniti številne ukrepe Komisije, namenjene izpolnjevanju potreb po spretnostih, ki izhajajo iz zelenega prehoda EU, kot so evropski pakt za spretnosti, program znanj in spretnosti EU, načrti za industrijski prehod in evropsko leto spretnosti 2023.

1.6 Poglavje VI – Inovacije

V Poglavju VI so določeni regulativni peskovniki za neto ničelne tehnologije za spodbujanje inovacij na področju neto ničelnih tehnologij. Predlog uvaja regulativne peskovnike za testiranje inovativnih neto ničelnih tehnologij v nadzorovanem okolju za omejen čas. Inovativne tehnologije, ki spadajo v peskovnike, bi sčasoma lahko postale bistvene za doseganje cilja Unije glede podnebne nevtralnosti ter za zagotavljanje zanesljivostjo oskrbe in odpornosti energetskega sistema Unije, s čimer bi postale del področja uporabe strateških neto ničelnih tehnologij v okviru te uredbe.

²⁴ Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (Besedilo velja za EGP) (UL L 140, 5.6.2009, str. 114).

²⁵ Direktiva 94/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 1994 o pogojih za izdajo in uporabo dovoljenj za iskanje, raziskovanje in izkoriščanje ogljikovodikov (UL L 164, 30.6.1994, str. 3).

1.7 Poglavje VII – Upravljanje

V Poglavju VII je določena struktura, platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi, ki Komisiji omogoča usklajevanje navedenih ukrepov skupaj z državami članicami. Platforma je referenčni organ, v katerem lahko Komisija in države članice razpravljajo, si izmenjujejo informacije in delijo dobre prakse o zadevah, povezanih z Uredbo, ter v katerem lahko Komisija pridobi informacije tretjih strani, kot so strokovnjaki in predstavniki na primer neto ničelne industrije. Delo je lahko organizirano v različnih stalnih ali začasnih podskupinah. Dejavnosti platforme so navedene v različnih členih Uredbe ter zajemajo zlasti racionalizacijo upravnih postopkov in postopkov izdaje dovoljenj, vključno s točkami „vse na enem mestu“ [člen 4], neto ničelne strateške projekte [člen 11], usklajevanje financiranja [člen 15], dostop do trgov [členi 19, 20 in 21], spretnosti [člen 25], regulativni peskovniki za inovativne neto ničelne tehnologije [člen 26] ter zagotavljanje svetovanja o pripravi letnih poročil o konkurenčnosti tehnologij čiste energije v okviru poročila o stanju energetske unije²⁶. Poleg tega lahko Komisija in države članice v okviru platforme razpravljajo o industrijskih partnerstvih za neto ničelne tehnologije [člen 28]. Komisija in države članice lahko v okviru platforme prav tako aktivno spodbujajo stike med podjetji iz različnih držav, ki so dejavna v neto ničelnih sektorjih v Evropski uniji, zlasti z uporabo dela industrijskih zavezništev.

1.8 Poglavje VIII – Spremljanje

Poglavje VIII vsebuje enotne določbe, ki omogočajo spremljanje oskrbovalnih verig za spremljanje napredka v zvezi s cilji iz člena 1 in tudi napredka pri doseganju cilja glede shranjevanja CO₂. Vsebuje tudi določbe o spremljanju na splošno za uporabo te uredbe.

1.9 Poglavje IX – Končne določbe

Poglavje IX vsebuje določbe o prenosu pooblastila, spremembah drugih aktov, vključno z Uredbo (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta²⁷ in Direktivo (EU) 2013/34/EU²⁸, obveznosti Komisije za pripravo rednih poročil za Evropski parlament in Svet za oceno te uredbe ter začetku veljavnosti in uporabi.

1.10 Priloga – Strateške neto ničelne tehnologije

Za tehnologije, navedene v Prilogi, veljajo tri glavna merila: (1) raven tehnološke pripravljenosti, (2) prispevek k razogljičenju in konkurenčnosti ter (3) tveganja zanesljivosti oskrbe. Merila so bila izbrana na podlagi splošnih ciljev akta o neto ničelni industriji glede povečanja proizvodne zmogljivosti za neto ničelne tehnologije v EU, zlasti tiste, ki je na voljo na trgu in ima dober potencial za hitro povečanje.

Prvo merilo ravni tehnološke pripravljenosti se nanaša na metodo ocenjevanja zrelosti tehnologij in uporablja klasifikacijo Mednarodne agencije za energijo. Področje uporabe te uredbe se na splošno nanaša na tiste neto ničelne tehnologije, ki spadajo v raven tehnološke pripravljenosti 8 (prvi tovrstni na komercialni ravni – komercialna demonstracija, popolna uvedba v končni obliki) ali višjo raven.

²⁶ V okviru poročila o stanju energetske unije v skladu s členom 35 in členom 35(2), točka (m), Uredbe (EU) 2018/1999.

²⁷ Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L 295, 21.11.2018, str. 1).

²⁸ Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (Besedilo velja za EGP) (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

Drugo merilo razogljičenja in konkurenčnosti opredeljuje tiste neto ničelne tehnologije, ki naj bi pomembno prispevale k cilju svežnja „Pripravljeni na 55“ za leto 2030 glede zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.

Nazadnje, tretje merilo se nanaša na zanesljivost oskrbe za zagotavljanje tehnološke in industrijske odpornosti energetskega sistema Unije s povečanjem proizvodne zmogljivosti za komponento ali del v vrednostni verigi neto ničelnih tehnologij, v zvezi s katerim je Unija močno ali vse bolj odvisna od uvoza, zlasti uvoza iz ene same tretje države.

Na podlagi teh meril je bilo izbranih osem skupin neto ničelnih tehnologij. Poleg tega se zadevne skupine neto ničelnih tehnologij ne nanašajo le na končni tehnološki proizvod ali sklope, ampak tudi na glavne komponente višje v dobavni verigi, ki so osrednji del zadevnih tehnologij (npr. ingoti, rezine in sončne celice za sončne module; ohišja, stolpi in lopatice za vetrne turbine itd.).

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev evropskega ekosistema proizvodnje proizvodov neto ničelnih tehnologij (akt o neto ničelni industriji)**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²⁹,ob upoštevanju mnenja Odbora regij³⁰,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija se je zavezala pospešenemu razogljičenju svojega gospodarstva in ambiciozni uvedbi obnovljivih virov energije, da bo do leta 2050 dosegla podnebno nevtralnost ali neto ničelne emisije (emisije, potem ko se odštejejo odvzemi). Ta cilj je v osrčju evropskega zelenega dogovora in posodobljene industrijske strategije EU ter je skladen z zavezami Unije glede svetovnih podnebnih ukrepov v okviru Pariškega sporazuma³¹. Za doseganje cilja podnebne nevtralnosti Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega Parlamenta in Sveta³² določa zavezujoč podnebni cilj Unije glede zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990. Cilj predlaganega svežnja „Pripravljeni na 55“³³ je izpolniti podnebni cilj Unije do leta 2030, v ta namen pa revidira in posodablja zakonodajo Unije.
- (2) Enotni trg zagotavlja ustrezno okolje za omogočanje dostopa do tehnologij, potrebnih za doseganje podnebne cilja Unije, in sicer v zadostnem obsegu in dovolj hitro. Zaradi zapletenosti in nadnacionalnega značaja neto ničelnih tehnologij bi neusklajeni nacionalni ukrepi za zagotovitev dostopa do teh tehnologij zelo verjetno izkrivljali

²⁹ UL C [...], [...], str. [...].

³⁰ UL C [...], [...], str. [...].

³¹ Sklep Sveta (EU) 2016/1841 z dne 5. oktobra 2016 o sklenitvi Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, v imenu Evropske unije (UL L 282, 19.10.2016, str. 4).

³² Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

³³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, „Pripravljeni na 55“: uresničevanje podnebne cilja EU za leto 2030 na poti do podnebne nevtralnosti. COM(2021) 550 final z dne 14. julija 2021.

konkurenco in razdrobili enotni trg. Za zaščito delovanja enotnega trga je torej treba ustvariti skupni pravni okvir Unije za skupno obravnavo tega osrednjega izziva s povečanjem odpornosti Unije in zanesljivosti oskrbe na področju neto ničelnih tehnologij.

- (3) V zvezi z zunanjimi vidiki, zlasti glede trgov v vzponu in gospodarstev v razvoju, bo EU iskala vzajemno koristna partnerstva v okviru svoje strategije Global Gateway, ki prispevajo k diverzifikaciji oskrbovalne verige s surovinami ter tudi k prizadevanjem partnerskih držav pri doseganju dvojnega prehoda in razvoju dodane vrednosti na lokalni ravni.
- (4) Unija mora za izpolnitev teh zavez pospešiti prehod na čisto energijo, zlasti s povečanjem energijske učinkovitosti in deleža obnovljivih virov energije. To bo prispevalo k doseganju ciljev EU iz akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic za leto 2030 v zvezi s stopnjo zaposlenosti vsaj 78 % in udeležbo vsaj 60 % odraslih pri usposabljanjih. Prispevalo bo tudi k zagotavljanju poštenega in pravičnega zelenega prehoda³⁴.
- (5) Višje cene energije po neupravičeni in nezakoniti vojaški agresiji Ruske federacije proti Ukrajini so dale močan zagon za pospešitev izvajanja evropskega zelenega dogovora in krepitev odpornosti energetske unije s pospešitvijo prehoda na čisto energijo in prekinitvijo vsake odvisnosti od fosilnih goriv, uvoženih iz Ruske federacije. Načrt REPowerEU³⁵ je ključen pri odzivanju na težave in motnje na svetovnem energetskem trgu zaradi invazije Ruske federacije na Ukrajino. Namen tega načrta je pospešiti energetski prehod v Evropski uniji, da bi se zmanjšala poraba plina in električne energije v Uniji ter spodbudile naložbe v uvajanje energijsko učinkovitih in nizkoogljičnih rešitev. Načrt med drugim določa cilje glede podvojitve solarne fotovoltaične zmogljivosti do leta 2025 in namestitve naprav s solarno fotovoltaično zmogljivostjo 600 GW do leta 2030; podvojitve stopnje uvajanja toplotnih črpalk; proizvodnje 10 milijonov ton domačega obnovljivega vodika do leta 2030 ter znatnega povečanja proizvodnje biometana. V načrtu je določeno tudi, da bo za doseganje ciljev REPowerEU treba diverzificirati oskrbo z opremo za nizkoogljično energijo in kritičnimi surovinami, zmanjšati sektorske odvisnosti, odpraviti ozka grla v oskrbovalnih verigah in povečati zmogljivost Unije za proizvodnjo tehnologij čiste energije. Komisija v okviru svojih prizadevanj za povečanje deleža energije iz obnovljivih virov v proizvodnji električne energije, industriji, stavbnem sektorju in prevozu predlaga povečanje cilja v direktivi o energiji iz obnovljivih virov na 45 % do leta 2030 in povečanje cilja v direktivi o energijski učinkovitosti na 13 %. To bi pomenilo, da bi leta 2030 skupne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov znašale 1 236 GW v primerjavi s 1 067 GW do leta 2030, kakor je bilo predvideno v predlogu iz leta 2021, zaradi česar bodo potrebe po shranjevanju z baterijami večje, da bi se razrešila nestalnost v električnem omrežju. Podobno bodo politike, povezane z razogljičenjem sektorja cestnega prometa, kot sta Uredba (EU) 2019/631 in Uredba (EU) 2019/1242, močna gonila za nadaljnjo elektrifikacijo sektorja cestnega prometa, zaradi česar se bo povečalo povpraševanje po baterijah.

³⁴ Priporočilo Sveta o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost, sprejeto 16. junija 2022 v okviru svežnja „Pripravljeni na 55“.

³⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Načrt REPowerEU, COM(2022) 230 final z dne 18. maja 2022.

- (6) Neto ničelna preobrazba že zdaj povzroča velike industrijske, gospodarske in geopolitične premike po vsem svetu, ki bodo postali še bolj izraziti, ko bo svet napredoval v svojih prizadevanjih za razogljčenje. Pot do podnebne nevtralnosti pomeni velike priložnosti za povečanje neto ničelne industrije Unije z uporabo moči enotnega trga, in sicer s spodbujanjem naložb v tehnologije na področjih energije iz obnovljivih virov, shranjevanja električne energije in toplote, toplotnih črpalk, električnega omrežja, obnovljivih goriv nebiološkega izvora, elektrolizatorjev in gorivnih celic, jedrske fuzije, malih modularnih reaktorjev in povezanih najboljših goriv, zajemanja, uporabe in shranjevanja ogljika ter energijske učinkovitosti, povezane z energetske sistemom, in njenih oskrbovalnih verig, kar bo omogočilo razogljčenje naših gospodarskih sektorjev, od oskrbe z energijo do prevoza, stavbnega sektorja in industrije. Močna neto ničelna industrija v Evropski uniji lahko močno pripomore k učinkovitem doseganju podnebnih in energetskih ciljev Unije ter podpira druge cilje zelenega dogovora, hkrati pa ustvari delovna mesta in rast.
- (7) Za doseganje podnebnih in energetskih ciljev do leta 2030 je treba prednost nameniti energijski učinkovitosti. Varčevanje z energijo je najcenejši, najvarnejši in najčistejši način za doseganje teh ciljev. „Energijska učinkovitost na prvem mestu“ je splošno načelo energetske politike EU ter je pomembno z vidika praktične uporabe v politiki in naložbenih odločitvah. Zato je bistveno povečati zmogljivosti Unije za proizvodnjo energijsko učinkovitih tehnologij, kot so tehnologije toplotnih črpalk in pametnih omrežij, ki EU pomagajo pri zmanjševanju in nadzorovanju porabe energije.
- (8) Cilji Unije glede razogljčenja, zanesljivost oskrbe z energijo, digitalizacija energetskega sistema in elektrifikacija povpraševanja, na primer v mobilnosti, in potreba po hitrih polnilnih mestih, terjajo ogromno povečanje električnih omrežij v Evropski uniji, tako na ravni prenosa kot na ravni distribucije. Na ravni prenosa so potrebni visokonapetostni sistemi prenosa z enosmernim tokom (sistemi HVDC) za povezavo z energijo iz obnovljivih virov na morju.; na ravni distribucije pa povezuje ponudnikov električne energije in upravljanje prožnosti na strani povpraševanja temelji na naložbah v inovativne omrežne tehnologije, kot so pametno polnjenje električnih vozil (EVSC), energijsko učinkovite stavbe ter industrijska avtomatizacija in pametne krmilne naprave, napredna merilna infrastruktura (AMI) in sistemi upravljanja z energijo v domovih (HEMS). Električno omrežje mora vzajemno delovati s številnimi akterji ali napravami na podlagi natančne preverljivosti in posledične razpoložljivosti podatkov, da se omogočijo prožnost, pametno polnjenje in pametne stavbe s pametnimi električnimi omrežji, kar omogoča odziv na strani povpraševanja porabnikov in začetek uporabe energije iz obnovljivih virov. Povezuje neto ničelnih tehnologij z omrežjem Evropske unije zahteva veliko povečanje proizvodnih zmogljivosti za električna omrežja na področjih, kot so kabli, transformatorske postaje ter transformatorji na kopnem in na morju.
- (9) Potrebna so dodatna politična prizadevanja za podporo tehnologijam, ki so na voljo na trgu in imajo dober potencial za hitro povečanje za podporo podnebnim ciljem Unije za leto 2030, izboljšanje zanesljivosti oskrbe za neto ničelne tehnologije in njihovih oskrbovalnih verig ter za zagotovitev ali okrepitev splošne odpornosti in konkurenčnosti energetskega sistema Unije. To vključuje dostop do varnih in trajnostnih virov najboljših goriv, kot je opisano v uvodni izjavi 8 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/1214.
- (10) Za doseganje ciljev za leto 2030 je treba posebno pozornost nameniti nekaterim neto ničelnim tehnologijam, tudi z vidika njihovega pomembnega prispevka k prizadevanjem za podnebno nevtralnost do leta 2050. Te tehnologije vključujejo

tehnologije sončne fotovoltaike in sončne toplotne energije, tehnologije obnovljivih virov energije na kopnem in na morju, tehnologije baterij/shranjevanja, tehnologije toplotnih črpalk in geotermalne energije, elektrolizatorje in gorivne celice, trajnostni bioplin/biometan, tehnologije zajemanja in shranjevanja ogljika in omrežne tehnologije. Te tehnologije imajo ključno vlogo v odprti strateški avtonomiji Unije, saj državljanom zagotavljajo dostop do čiste, cenovno dostopne in zanesljive energije. Za te tehnologije bi se glede na vlogo, ki jo imajo, morali uporabljati še hitrejši postopki za izdajo dovoljenj, imeti bi morale status največjega možnega nacionalnega pomena, ki ga omogoča nacionalno pravo, in imeti koristi od dodatne podpore za privabljanje naložb.

- (11) Za zagotovitev odpornosti prihodnjega energetskega sistema Unije bi bilo treba povečanje izvesti vzdolž celotne oskrbovalne verige zadevnih tehnologij, v popolni skladnosti z aktom o kritičnih surovinah.
- (12) Evropska komisija je leta 2020 sprejela strategijo EU za povezovanje energetskega sistema. V njej je navedena vizija o tem, kako pospešiti prehod k bolj povezanemu energetskega sistemu, ki podpira podnebno nevtralno gospodarstvo z najmanjšimi stroški za sektorje. Združuje tri koncepte, ki se dopolnjujejo in vzajemno krepijo: prvič, bolj „krožen“ energetski sistem s poudarkom na energijski učinkovitosti; drugič, večjo neposredno elektrifikacijo sektorjev končne uporabe; tretjič, končno uporabo obnovljivih in nizkoogljicnih goriv, vključno z vodikom, če neposredno ogrevanje ali elektrifikacija nista izvedljiva ali učinkovita ali sta povezana z višjimi stroški. Pomisleki, povezani s povezovanjem energetskega sistema, se nanašajo na rešitve za popolno vključitev vse električne energije, proizvedene v obratih za energijo iz obnovljivih virov, v širši energetski sistem. To na primer pomeni sprejetje tehničnih rešitev, ki omogočajo vključitev presežne električne energije, proizvedene v obratih za energijo iz obnovljivih virov, vključno s shranjevanjem v različnih oblikah in upravljanjem povpraševanja.
- (13) Razvoj rešitev za zajemanje in shranjevanje ogljika za industrijo ovira neuspešno usklajevanje. Po eni strani kljub vse večji cenovni spodbudi za CO₂, zagotovljeni s sistemom EU za trgovanje z emisijami, da bi industrija vlagala v zajemanje emisij CO₂, zaradi česar bi bile take naložbe ekonomsko vzdržne, obstaja veliko tveganje, da dostop do geoloških območij shranjevanja z dovoljenjem ne bo omogočen. Po drugi strani pa imajo vlagatelji v prva območja shranjevanja CO₂ vnaprejšnje stroške z njihovo opredelitvijo, razvojem in ocenjevanjem, še preden lahko sploh zaprosijo za regulativno dovoljenje za shranjevanje. Akterji na trgu si lahko pri načrtovanju naložb pomagajo s preglednostjo glede potencialne zmogljivosti shranjevanja CO₂ z vidika geološke ustreznosti zadevnih območij in obstoječimi geološkimi podatki, zlasti iz raziskovanja proizvodnih obratov za ogljikovodik. Države članice bi morale dati take podatke na voljo javnosti ter redno poročati, z usmeritvijo v prihodnost, o napredku pri razvoju območij shranjevanja CO₂ in o ustreznih potrebah po zmogljivostih vbrizgavanja in shranjevanja, da bi skupaj dosegle cilj na ravni Unije glede zmogljivosti vbrizgavanja CO₂.
- (14) Ključno ozko grlo za naložbe v zajemanje ogljika, ki so dandanes vse bolj ekonomsko vzdržne, je razpoložljivost delujočih območij shranjevanja CO₂ v Evropi, ki podpirajo spodbude iz Direktive 2003/87/ES. Za povečanje tehnologije in razširitev vodilnih proizvodnih zmogljivosti mora EU razviti v prihodnost usmerjeno oskrbo s stalnimi geološkimi območji shranjevanja CO₂, ki imajo dovoljenja v skladu z Direktivo

2009/31/EU³⁶. Z določitvijo cilja Unije glede letne operativne zmogljivosti vbrizgavanja 50 milijonov ton CO₂ do leta 2030, kar je v skladu s pričakovanimi zmogljivostmi, ki bodo potrebne leta 2030, lahko zadevni sektorji usklajujejo svoje naložbe v evropsko neto ničelno vrednostno verigo prevoza in shranjevanja CO₂, ki jo lahko industrije uporabijo za razogljičenje svoje dejavnosti. Ta začetna uvedba bo podpirala tudi nadaljnje shranjevanje CO₂ v perspektivi za leto 2050. Po ocenah Komisije bi Unija do leta 2050 morala zajeti do 550 milijonov ton CO₂ na letni ravni, da bi dosegla neto ničelni cilj³⁷, tudi za odvzeme ogljika. Taka prva zmogljivost za shranjevanje v industrijskem obsegu bo zmanjšala tveganja naložb v zajemanje emisij CO₂ kot pomembnega orodja za doseganje podnebne nevtralnosti. Ko bo ta ureditev vključena v Sporazum EGP, bo cilj Unije glede letne operativne zmogljivosti vbrizgavanja 50 milijonov ton CO₂ do leta 2030 ustrezno prilagojen.

- (15) Z opredelitvijo območij shranjevanja CO₂, ki prispevajo k cilju Unije za leto 2030, kot neto ničelnih strateških projektov, je mogoče razvoj območij shranjevanja CO₂ pospešiti in olajšati, vse večje povpraševanje industrije po območjih shranjevanja pa je mogoče usmeriti v stroškovno najbolj učinkovita območja shranjevanja. Vse več izčrpanih plinskih in naftnih polj, ki bi jih bilo mogoče spremeniti v varna območja shranjevanja CO₂, se bliža koncu uporabne življenjske dobe proizvodnje. Poleg tega je naftna in plinska industrija potrdila odločenost glede energetskega prehoda ter ima sredstva, spretnosti in znanje, ki so potrebni za raziskovanje in razvoj dodatnih območij shranjevanja. Za doseganje cilja Unije glede letne operativne zmogljivosti vbrizgavanja 50 milijonov ton CO₂ do leta 2030 mora sektor zbrati svoje prispevke za zagotovitev, da bo zajemanje in shranjevanje ogljika kot podnebna rešitev na voljo še pred povpraševanjem. Da bi se zagotovil pravočasen, vseevropski in stroškovno učinkovit razvoj območij shranjevanja CO₂ v skladu s ciljem EU za zmogljivost vbrizgavanja, bi morali imetniki dovoljenj za proizvodnjo nafte in plina v EU prispevati k temu cilju sorazmerno glede na njihovo zmogljivost za proizvodnjo nafte in plina, hkrati pa zagotoviti prožnosti za sodelovanje in upoštevanje drugih prispevkov tretjih strani.
- (16) Unija je pomagala zgraditi svetovni gospodarski sistem, ki temelji na odprti trgovini na podlagi pravil, ter si prizadevala za spoštovanje in napredek socialnih standardov in standardov okoljske trajnostnosti, tem vrednotam pa je v celoti zavezana.
- (17) Zmogljivost za proizvodnjo neto ničelne tehnologije v Uniji se mora povečati, da bi se rešile težave z zanesljivostjo oskrbe ter prispevalo k podpiranju odpornosti energetskega sistema Unije in prizadevanj za razogljičenje in posodobitev. Proizvajalci tehnologij sončne fotovoltaike v Uniji morajo povečati svojo konkurenčno prednost in izboljšati možnosti za zanesljivost oskrbe, in sicer s prizadevanji za doseganje vsaj 30 gigavatov operativne zmogljivosti za proizvodnjo sončne fotovoltaike do leta 2030 vzdolž celotne vrednostne verige fotovoltaike, v skladu s cilji, navedenimi v zavezništvu industrije fotovoltaike, kar je podprto v okviru

³⁶ Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (Besedilo velja za EGP) (UL L 140, 5.6.2009, str. 114).

³⁷ Poglobljena analiza v podporo Sporočilu Komisije (COM(2018) 773 final) z naslovom Čist planet za vse. Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo.

strategije Unije za sončno energijo³⁸. Proizvajalci tehnologij vetrne energije in toplotnih črpalk v Uniji morajo združiti svojo konkurenčno prednost ter v tem desetletju ohraniti ali povečati svoje sedanje tržne deleže, v skladu z napovedmi za uvajanje tehnologije v Uniji, ki izpolnjujejo energetske in podnebne cilje Unije za leto 2030³⁹. To pomeni proizvodno zmogljivost Unije za vetrno energijo vsaj 36 GW oziroma vsaj 31 GW za toplotne črpalke leta 2030. Proizvajalci baterij in elektrolizatorjev v Uniji morajo združiti svoj vodilni tehnološki položaj in aktivno prispevati k oblikovanju teh trgov. Za tehnologije baterij bi to pomenilo prispevek k ciljem evropskega zavezništva za baterije in prizadevanje, da bi proizvajalci baterij v Uniji lahko izpolnili skoraj 90 % letnega povpraševanja po baterijah v Uniji, kar bi leta 2030 pomenilo proizvodno zmogljivost Unije vsaj 550 GWh. Za proizvajalce elektrolizatorjev v EU načrt REPowerEU predvideva 10 milijonov ton domače proizvodnje obnovljivega vodika in uvoz dodatnih do 10 milijonov ton obnovljivega vodika do leta 2030. Da bi se zagotovilo, da vodilni tehnološki položaj EU pomeni tudi vodilni položaj na področju komercializacije, kot je podprto v skupni izjavi Komisije in evropskega zavezništva za čisti vodik o elektrolizatorjih, bi morali proizvajalci elektrolizatorjev v EU še bolj povečati svojo zmogljivost, tako da bi do leta 2030 skupna nameščena in uvedena zmogljivost za elektrolizatorje dosegla vsaj 100 GW vodika.

- (18) Ob upoštevanju vseh ciljev in ob upoštevanju dejstva, da je proizvodna zmogljivost Unije za določene elemente oskrbovalne verige (kot so razsmerniki ter sončne celice, rezine in ingoti za sončno fotovoltaike ali katode in anode za baterije) majhna, bi si morali prizadevati, da bi se letna zmogljivost Unije za neto ničelne tehnologije približala skupni letni proizvodni referenčni vrednosti v obsegu vsaj 40 % letnih potreb po uvedbi do leta 2030 za tehnologije, navedene v Prilogi, ali se približati tej vrednosti.
- (19) Povečanje proizvodne zmogljivosti za neto ničelne tehnologije v Evropski uniji bo pospešilo tudi svetovno oskrbo z neto ničelnimi tehnologijami in globalni prehod k virom čiste energije.
- (20) Hkrati bodo proizvodi neto ničelne tehnologije prispevali k odpornosti in zanesljivosti oskrbe s čisto energijo v Uniji. Zanesljiva oskrba s čisto energijo je osnovni pogoj za gospodarski razvoj ter za javni red in varnost. Proizvodi neto ničelne tehnologije bodo prinesli koristi tudi drugim strateško pomembnim gospodarskim sektorjem, kot sta kmetovanje in proizvodnja hrane, saj bodo zagotovili dostop do čiste energije in strojev po konkurenčnih cenah, s čimer bodo trajnostno prispevali k prehranski varnosti v EU in k zagotavljanju vse večje uporabe alternativ na biološki osnovi v krožnem gospodarstvu. Enako bo izpolnjevanje podnebnih ciljev Unije pomenilo gospodarsko rast in socialno blaginjo.
- (21) Unija mora za ohranitev konkurenčnosti in zmanjšanje sedanje strateške uvozne odvisnosti na področju ključnih proizvodov neto ničelnih tehnologij in njihovih oskrbovalnih verig, hkrati pa za preprečitev nastanka novih, še naprej krepiti svojo

³⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Strategija EU za sončno energijo, SWD(2022) 148 final z dne 18. maja 2022.

³⁹ V skladu s cilji REPowerEU, navedenimi v načrtu REPowerEU, COM(2022) 230 final, in priloženim delovnim dokumentom služb Komisije o izvajanju akcijskega načrta REPower EU: naložbene potrebe, pospeševalnik za vodik in doseganje ciljev glede biometana, priložen dokumentu: Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Načrt REPowerEU, SWD(2022) 230 final z dne 18. maja 2022.

neto ničelno industrijsko bazo ter postati bolj konkurenčna in prijazna do inovacij. Unija mora hitreje, enostavneje in bolj predvidljivo omogočiti razvoj proizvodne zmogljivosti.

- (22) Države članice bi morale posodobljene osnutke svojih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov (NEPN) za obdobje 2021–2030 predložiti junija 2023⁴⁰. Kot je poudarjeno v smernicah Komisije državam članicam za posodobitev nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov za obdobje 2021–2030⁴¹, morajo biti v posodobljenih načrtih opisani cilji in politike držav članic za olajšanje povečanja projektov proizvodnje komercialno dostopnih energijsko učinkovitih in nizkoogljičnih tehnologij, opreme in komponent na njihovem ozemlju. V načrtih bi morali biti opisani tudi cilji in politike držav članic v zvezi z doseganjem takega povečanja s prizadevanji za diverzifikacijo v tretjih državah ter v zvezi z omogočanjem industrijam, da trajno zajemajo in shranjujejo emisije CO₂ na geoloških območjih shranjevanja.
- (23) Poleg tega je v sporočilu o industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo⁴² določen celovit pristop za podporo povečanju tehnologije čiste energije na podlagi štirih stebrov. Cilj prvega stebra je ustvariti regulativno okolje, ki poenostavlja in pospešuje izdajanje dovoljenj za nove obrate za proizvodnjo in sestavljanje neto ničelnih tehnologij ter olajšuje povečanje neto ničelne industrije Unije. Drugi steber načrta je namenjen spodbujanju naložb v proizvodnjo neto ničelnih tehnologij in njihovega financiranja, in sicer z revidiranim začasnim okvirom za krizne razmere in prehod, ki je bil sprejet marca 2023, in oblikovanjem Evropskega sklada za suverenost za ohranitev evropske prednosti na področju kritičnih tehnologij in tehnologij v vzponu, ki so pomembne za zeleni in digitalni prehod. Tretji steber se nanaša na razvoj spretnosti, potrebnih za uresničevanje prehoda in povečanje števila usposobljenih delavcev v sektorju tehnologij čiste energije. Četrti steber je osredotočen na trgovino in diverzifikacijo oskrbovalne verige s kritičnimi surovinami. To vključuje oblikovanje kluba za kritične surovine, v okviru katerega se bodo s sodelovanjem s podobno mislečimi partnerji okrepile in diverzificirale oskrbovalne verige, tako da pri kritičnih vhodnih surovinah Unija ne bo odvisna le nekaj dobaviteljev.
- (24) Unija bi morala v okviru prvega stebra razviti in ohraniti industrijsko podlago za zagotavljanje rešitev neto ničelne tehnologije za zanesljivost svoje oskrbe z energijo, hkrati pa izpolniti tudi svoje cilje glede podnebne nevtralnosti. Za podporo temu cilju in za preprečitev odvisnosti pri oskrbi z neto ničelnimi tehnologijami, ki bi upočasnila prizadevanja Unije za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov ali ogrozila zanesljivost oskrbe z energijo, ta uredba določa določbe za spodbujanje povpraševanja po trajnostnih in odpornih neto ničelnih tehnologijah.
- (25) Direktive 2014/23/EU, 2014/24/EU in 2014/25/EU javnim naročnikom in naročnikom, ki javna naročila oddajajo na podlagi postopkov javnega naročanja, že zdaj

⁴⁰ Države članice posodobijo svoje nacionalne načrte za obdobje 2021–2030 do junija 2023 (osnutki načrtov) in junija 2024 (končni načrti). Glej člen 14 in zahteve Poglavja 2 in Priloge I k Uredbi (EU) 2018/1999.

⁴¹ [Obvestilo Komisije o smernicah državam članicam za posodobitev nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov za obdobje 2021–2030, \(2022/C 495/02\)](#) (UL C 495, 29.12.2022, str. 24).

⁴² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Industrijski načrt v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo, COM(2023) 62 final z dne 1. februarja 2023.

omogočajo, da poleg merila cene ali stroškov uporabijo dodatna merila za opredelitev ekonomsko najugodnejše ponudbe. Taka merila se na primer nanašajo na kakovost ponudbe, vključno s socialnimi, okoljskimi in inovativnimi značilnostmi. Pri oddaji javnega naročila za neto ničelno tehnologijo z javnim naročanjem bi morali javni naročniki in naročniki ustrezno oceniti prispevek ponudb k trajnostnosti in odpornosti v zvezi z vrsto meril, ki se nanašajo na okoljsko trajnostnost, inovacije, povezovanje sistema in odpornost ponudbe.

- (26) Merilo socialne trajnostnosti je že mogoče uporabiti v okviru obstoječe zakonodaje ter lahko vključuje delovne pogoje in kolektivna pogajanja v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic v skladu s členom 30(3) Direktive 2014/23/EU, členom 18(2) Direktive 2014/24/EU in členom 36(2) Direktive 2014/25/EU. Javni naročniki bi morali prispevati k socialni trajnostnosti s sprejetjem ustreznih ukrepov za zagotovitev, da lahko gospodarski subjekti pri izvajanju javnih naročil izpolnjujejo veljavne obveznosti na področjih socialnega in delovnega prava, določene v pravu Unije, nacionalnem pravu, kolektivnih pogodbah ali predpisih mednarodnega, okoljskega, socialnega in delovnega prava iz Priloge X k Direktivi 2014/23/EU, Priloge X k Direktivi 2014/24/EU in Priloge XIV k Direktivi 2014/25/EU⁴³.
- (27) Brez poseganja v zakonodajo Unije, ki se uporablja za določeno tehnologijo, vključno s predlogom uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo za trajnostne izdelke⁴⁴ ter predlogom uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o baterijah in odpadnih baterijah⁴⁵ in če ni drugače navedeno, lahko javni naročniki in naročniki pri ocenjevanju okoljske trajnostnosti neto ničelnih rešitev, naročenih na podlagi te uredbe, upoštevajo različne elemente, ki imajo vpliv na podnebje in okolje. Ti lahko na primer vključujejo trajnost in zanesljivost rešitve; enostavnost popravila in vzdrževanja; enostavnost posodobitve in prenovitve; enostavnost in kakovost recikliranja; uporabo snovi; porabo energije, vode in drugih virov v eni ali več fazah življenjskega cikla proizvoda; maso in prostornino proizvoda in embalaže; vključitev rabljenih komponent; količino, lastnosti in razpoložljivost potrošnih materialov, potrebnih za pravilno uporabo in vzdrževanje; okoljski odtis proizvoda in vpliv njegovega življenjskega cikla na okolje; ogljični odtis izdelka; izpust mikroplastike; emisije v zrak, vodo ali tla, izpuščene v eni ali več fazah življenjskega cikla proizvoda; količino nastalih odpadkov; pogoje uporabe.
- (28) Za namene upoštevanja, v okviru postopka javnega naročanja, potrebe po diverzifikaciji virov oskrbe z neto ničelnimi tehnologijami, tako da ne bi obstajalo le nekaj virov oskrbe v smislu člena 19(2), in brez poseganja v mednarodne zaveze Unije se oskrba šteje za nezadostno diverzificirano, kadar en sam vir dobavlja več kot 65 % povpraševanja po določeni neto ničelni tehnologiji v Uniji.
- (29) Za namene vzpostavitve programov v korist gospodinjstev ali potrošnikov, ki spodbujajo nakup proizvodov neto ničelne tehnologije, in brez poseganja v mednarodne zaveze Unije se oskrba šteje za nezadostno diverzificirano, kadar en sam

⁴³ Obvestilo Komisije z naslovom Kupujte družbeno odgovorno – priročnik za upoštevanje družbenih vidikov pri javnem naročanju (2. izdaja), C(2021) 3573 final.

⁴⁴ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo za trajnostne izdelke in razveljavitvi Direktive 2009/125/ES, COM(2022) 142 final z dne 30. marca 2022.

⁴⁵ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o baterijah in odpadnih baterijah, razveljavitvi Direktive 2006/66/ES in spremembi Uredbe (EU) 2019/1020, COM(2020) 798 final z dne 10. decembra 2020.

vir dobavlja več kot 65 % vsega povpraševanja po določeni neto ničelni tehnologiji v Uniji. Da bi se zagotovila dosledna uporaba, bi morala Komisija objaviti letni seznam z začetkom na datum začetka uporabe te uredbe, ki bi navajal porazdelitev porekla končnih proizvodov neto ničelne tehnologije, ki spadajo v to kategorijo, razčlenjeno po deležu oskrbe Unije s poreklom iz različnih virov v zadnjem letu, za katero so podatki na voljo.

- (30) S Sklepom Sveta 2014/115/EU so bile zlasti odobrene spremembe Sporazuma Svetovne trgovinske organizacije o vladnih nabavah (GPA)⁴⁶. Cilj Sporazuma GPA je vzpostaviti večstranski okvir uravnoteženih pravic in obveznosti glede javnih naročil, da bi dosegli liberalizacijo in rast svetovne trgovine. Za naročila, zajeta v Dodatku I (v zvezi z Evropsko unijo) k Sporazumu GPA in tudi v drugih ustreznih mednarodnih sporazumih, ki zavezujejo Unijo, vključno s sporazumi o prosti trgovini in členom III:8(a) Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994, za javna naročila vladnih agencij v zvezi z nakupom proizvodov z namenom nadaljnje prodaje na trgu ali uporabe v proizvodnji blaga za prodajo na trgu javni naročniki in naročniki ne bi smeli uporabiti zahtev iz člena 19(1), točka (d), za gospodarske subjekte virov oskrbe, ki so podpisniki sporazumov.
- (31) Uporaba določb o odpornosti v postopkih javnega naročanja iz člena 19 ne bi smela posegati v uporabo člena 25 Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁷ ter členov 43 in 85 Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁸, kot to določajo smernice Komisije iz leta 2019⁴⁹. Enako bi se morale določbe o javnem naročanju še naprej uporabljati za gradnje, blago in storitve, za katere velja člen 19, vključno s členom 67(4) Direktive 2014/24/EU in vsemi izvedbenimi ukrepi, ki izhajajo iz predloga uredbe o vzpostavitvi okvira za določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo za trajnostne izdelke.
- (32) Ponderiranje meril glede prispevka ponudbe k trajnostnosti in odpornosti v zvezi s postopki javnega naročanja ne posega v možnost javnih naročnikov in naročnikov, da določijo višji prag za merila v zvezi z okoljsko trajnostnostjo in inovacijami, v skladu s členom 41(3) in uvodno izjavo 64 Direktive 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁰, členom 67(5) Direktive 2014/24/EU in členom 82(5) Direktive 2014/25/EU.
- (33) Da bi se omejilo upravno breme, ki izhaja iz potrebe po upoštevanju meril v zvezi s prispevkom ponudbe k trajnostnosti in odpornosti, zlasti za manjše javne kupce in za naročila nižje vrednosti, ki nimajo pomembnega učinka na trgu, bi bilo treba uporabo ustreznih določb te uredbe odložiti za dve leti za javne kupce, ki niso osrednji nabavni organi, in za naročila z vrednostjo, nižjo od 25 milijonov EUR.
- (34) Za namene uporabe določb o javnem naročanju v skladu s členom 19 bi morali javni naročniki ali naročniki, kadar je proizvod zajet v delegirani akt, sprejet na podlagi

⁴⁶ Sklep Sveta 2014/115/EU z dne 2. decembra 2013 o sklenitvi Protokola o spremembi Sporazuma o vladnih nabavah (UL L 68, 7.3.2014, str. 1).

⁴⁷ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

⁴⁸ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

⁴⁹ Sporočilo Komisije: Smernice o udeležbi ponudnikov in blaga tretje države na trgu javnih naročil EU, Bruselj, 24. julij 2019, C(2019) 5494 final.

⁵⁰ Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1).

Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta⁵¹, kupovati le proizvode, ki so skladni z obveznostjo iz člena 7(2) navedene uredbe.

- (35) Gospodinjstva in končni potrošniki so bistven del povpraševanja Unije po končnih proizvodih neto ničelne tehnologije, javni programi podpore, namenjeni spodbujanju gospodinjstev k nakupu takih proizvodov, zlasti ranljivih gospodinjstev in potrošnikov z nizkimi in nižjimi srednjimi dohodki, pa so pomembno orodje za pospešitev zelenega prehoda. Države članice bi morale na primer v okviru pobude za strešne solarne panele, napovedane v strategiji EU za sončno energijo⁵², vzpostaviti nacionalne programe za podporo množičnemu nameščanju strešnih sončnih panelov. Komisija je v načrtu REPowerEU pozvala države članice, naj v celoti izkoristijo podpirne ukrepe, ki spodbujajo prehod na toplotne črpalke. Taki programi podpore, ki jih države članice vzpostavijo na nacionalni ravni ali lokalni ali regionalni organi na lokalni ravni, bi prav tako morali prispevati k izboljšanju trajnostnosti in odpornosti neto ničelnih tehnologij EU. Javni organi bi morali na primer upravičencem zagotoviti višje finančno nadomestilo za nakup končnih proizvodov neto ničelne tehnologije, ki bodo bolj prispevali k odpornosti Unije. Javni organi bi morali zagotoviti, da so njihovi programi odprti, pregledni in nediskriminatorni, tako da bodo prispevali k večjemu povpraševanju po proizvodih neto ničelne tehnologije v Uniji. Javni organi bi morali tudi omejiti dodatno finančno nadomestilo za take proizvode, da se ne bi upočasnilo uvajanje neto ničelnih tehnologij v Uniji. Države članice bo morale za povečanje učinkovitosti takih programov zagotoviti, da imajo potrošniki in proizvajalci neto ničelnih tehnologij enostaven dostop do informacij na brezplačnem spletišču. Uporaba prispevka k trajnostnosti in odpornosti s strani javnih organov v programih, namenjenih potrošnikom ali gospodinjstvom, ne bi smela posegati v pravila o državni pomoči in pravila STO o subvencijah.
- (36) Pri oblikovanju programov za gospodinjstva in potrošnike, ki spodbujajo nakup končnih proizvodov neto ničelne tehnologije iz Priloge, bi morali države članice, regionalni ali lokalni organi, osebe javnega prava ali združenja enega ali več takih organov oziroma ene ali več takih oseb javnega prava zagotoviti upoštevanje mednarodnih zavez Unije, tudi z zagotavljanjem, da programi ne dosežejo obsega, ki povzroči resne posledice za interes članov STO.
- (37) Komisija bi morala tudi pomagati državam članicam pri oblikovanju programov, namenjenih gospodinjstvom in potrošnikom, za ustvarjanje sinergij in izmenjavo dobrih praks. Tudi platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi bi morala imeti pomembno vlogo pri pospeševanju izvajanja prispevka držav članic in javnih organov k trajnostnosti in odpornosti na področju javnega naročanja in dražbenih praks. Izdati bi morala smernice in opredeliti dobre prakse o tem, kako opredeliti prispevek in ga uporabiti, ter navesti konkretne in specifične primere.
- (38) Da bi industrija lahko pravočasno prilagodila svojo proizvodnjo, bi morali javni naročniki in naročniki trg vnaprej obvestiti o svojih ocenjenih potrebah po javnem naročanju proizvodov neto ničelne tehnologije.

⁵¹ Uredba (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L 198, 28.7.2017, str. 1).

⁵² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Strategija EU za sončno energijo, COM(2022) 221 final z dne 18. maja 2022.

- (39) Kot je navedeno v sporočilu o industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo, objavljenem 1. februarja 2023, so tržni deleži industrije Unije pod velikim pritiskom zaradi subvencij v tretjih državah, ki ogrožajo enake konkurenčne pogoje. To pomeni, da se mora Unija v zvezi s posodobitvijo svojega pravnega okvira hitro in ambiciozno odzvati.
- (40) Dostop do financiranja je ključen za zagotavljanje odprte strateške avtonomije Unije ter za vzpostavitev trdne proizvodne baze za neto ničelne tehnologije in njihove oskrbovalne verige po vsej Uniji. Večina naložb, potrebnih za doseganje ciljev zelenega dogovora, bo izhajala iz zasebnega kapitala⁵³ ki ga bo privabil potencial rasti neto ničelnega ekosistema. Dobro delujoči, močni in povezani kapitalski trgi bodo tako bistveni za zbiranje in usmerjanje sredstev, potrebnih za zeleni prehod in projekte proizvodnje neto ničelnih tehnologij. Hiter napredek v smeri kapitalskih trgov Unije je tako potreben, da bi EU dosegla svoje neto ničelne cilje. Tudi agenda za trajnostno financiranje (in kombinirano financiranje) ima ključno vlogo pri povečanju naložb v neto ničelne tehnologije, ob hkratnem zagotavljanju konkurenčnosti sektorja.
- (41) Kadar zgolj zasebne naložbe ne zadostujejo, bo za učinkovito uvedbo projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij morda potrebna javna podpora v obliki državne pomoči. Taka pomoč mora imeti spodbujevalen učinek ter mora biti potrebna, ustrezna in sorazmerna. Obstoječe smernice o državni pomoči, ki so bile pred kratkim temeljito revidirane v skladu s cilji dvojnega prehoda, zagotavljajo velike možnosti za podpiranje naložb za projekte na področju uporabe te uredbe, a pod določenimi pogoji. Države članice imajo lahko pomembno vlogo pri lažšanju dostopa do financiranja za projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, in sicer z obravnavo nedelovanja trga s ciljno usmerjeno podporo v obliki državne pomoči. Cilj začasnega okvira za krizne razmere in prehod, sprejetega 9. marca 2023, je zagotoviti enake konkurenčne pogoje na notranjem trgu, zlasti v tistih sektorjih, v katerih je bilo ugotovljeno tveganje preselitve v tretjo državo, in sorazmernost zneskov pomoči. Državam članicam bi omogočil vzpostavitev ukrepov za podporo novim naložbam v proizvodne obrate v opredeljenih, strateških neto ničelnih sektorjih, vključno z davčnimi ugodnostmi. Dovoljeni znesek pomoči je mogoče prilagoditi z višjo intenzivnostjo pomoči in zgornjimi mejami zneska pomoči, če se naložba izvaja na območjih, ki prejemajo pomoč, da bi se prispevalo k cilju zblíževanja med državami članicami in regijami. Potrebni so ustrezni pogoji za preverjanje, ali obstajajo konkretna tveganja preusmeritve naložbe izven Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in da ni tveganja preselitve znotraj EGP. Države članice lahko za mobilizacijo nacionalnih sredstev v ta namen uporabijo del prihodkov sistema ETS, ki jih morajo dodeliti za namene, povezane s podnebjem.
- (42) Več programov financiranja Unije, kot so mehanizem za okrevanje in odpornost, InvestEU, programi kohezijske politike ali sklad za inovacije, je prav tako na voljo za financiranje naložb v projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij.

⁵³ Delovni dokument služb Komisije: *Identifying Europe's recovery needs* (Ugotavljanje potreb pri okrevanju Evrope), ki je priložen Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Čas za Evropo: obnova in priprava za naslednjo generacijo, SWD(2020) 98 final, *Identifying Europe's recovery needs* (Ugotavljanje potreb pri okrevanju Evrope) z dne 27. maja 2020.

- (43) S spremenjeno uredbo o mehanizmu za okrevanje in odpornost⁵⁴ je državam članicam na voljo dodatnih 20 milijard EUR nepovratne podpore za spodbujanje energijske učinkovitosti in nadomestitev fosilnih goriv, med drugim s projekti EU za neto ničelno industrijo. Kot je poudarjeno v smernicah Komisije o poglavjih REPowerEU⁵⁵, se države članice spodbuja, naj v poglavje REPowerEU v svojih načrtih za okrevanje in odpornost vključijo ukrepe za podporo naložbam v proizvodnjo neto ničelnih tehnologij in industrijskim inovacijam, v skladu z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁶.
- (44) InvestEU je vodilni program EU za spodbujanje naložb, zlasti v zeleni in digitalni prehod, z zagotavljanjem financiranja in tehnične pomoči na primer z mehanizmi mešanega financiranja. Tak pristop prispeva k privabljanju dodatnega javnega in zasebnega kapitala. Poleg tega se države članice spodbuja, naj prispevajo k oddelku InvestEU za države članice za podporo finančnim produktom, ki so na voljo za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, brez poseganja v pravila o državni pomoči, ki se uporabljajo.
- (45) Države članice lahko zagotovijo podporo iz programov kohezijske politike v skladu z veljavnimi pravili iz Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁷, da bi spodbudile začetek izvajanja neto ničelnih strateških projektov v manj razvitih regijah in regijah v prehodu z naložbenimi svežnji za infrastrukturo, produktivne naložbe v inovacije, proizvodno zmogljivost za MSP, storitve ter ukrep usposabljanja in izpopolnjevanja, vključno s podporo za krepitev zmogljivosti javnih organov in predlagateljev. Veljavne stopnje sofinanciranja, določene v programih, lahko znašajo do 85 % za manj razvite regije in do 60 % ali 70 % za regije v prehodu, odvisno od zadevnega sklada in statusa regije, vendar lahko države članice presežejo te zgornje meje na ravni zadevnega projekta, kadar je to izvedljivo v okviru pravil o državni pomoči. Instrument za tehnično podporo lahko državam članicam in regijam pomaga pri pripravi neto ničelnih strategij za rast, izboljšanju poslovnega okolja, zmanjšanju birokracije in pospeševanju izdajanja dovoljenj. Države članice bi bilo treba spodbujati k spodbujanju trajnostnosti neto ničelnih strateških projektov z vključitvijo teh naložb v evropske vrednostne verige, predvsem na podlagi medregionalnih in čezmejnih mrež za sodelovanje.
- (46) Sklad za inovacije prav tako zagotavlja zelo obetaven in stroškovno učinkovit način za podporo povečanju proizvodnje in uvajanja tehnologij obnovljivega vodika in drugih strateških neto ničelnih tehnologij v Evropi, s čimer se krepi suverenost Evrope na področju ključnih tehnologij za podnebno ukrepanje in energetska varnost.

⁵⁴ Uredba (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES (UL L 63, 28.2.2023, str. 1).

⁵⁵ Obvestilo Komisije – Smernice o načrtih za okrevanje in odpornost v okviru REPowerEU (2023/C 80/01) (UL C 80, 3.3.2023, str. 1).

⁵⁶ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

⁵⁷ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

- (47) Evropski sklad za suverenost bo zagotovil strukturni odgovor na potrebe po naložbah. Pomagal bo ohraniti evropsko prednost na področju kritičnih tehnologij in tehnologij v vzponu, ki so pomembne za zeleni in digitalni prehod, vključno z neto ničelnimi tehnologijami. Ta strukturni instrument bo temeljil na izkušnjah z usklajenimi večdržavnimi projekti v okviru pomembnih projektov skupnega evropskega interesa, pri čemer bo cilj izboljšati dostop vseh držav članic do takih projektov ter tako zaščititi kohezijo in enotni trg pred tveganji, ki jih povzroča neenaka razpoložljivost državne pomoči.
- (48) Da bi se premagale omejitve sedanjih razdrobljenih javnih in zasebnih naložbenih prizadevanj ter pospešila povezovanje in donosnost naložb, bi morale Komisija in države članice bolje usklajevati obstoječe programe financiranja na ravni Unije in nacionalni ravni in ustvarjati sinergije med njimi ter se bolje uskladiti in sodelovati z industrijo in ključnimi deležniki iz zasebnega sektorja. Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi ima ključno vlogo pri oblikovanju celovitega pregleda razpoložljivih in ustreznih priložnosti financiranja ter pri obravnavi posameznih potreb po financiranju neto ničelnih strateških projektov.
- (49) Da bi se projekti za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij lahko čim prej uvedli ali povečali ter tako zagotovila zanesljivost oskrbe z neto ničelnimi tehnologijami v Uniji, je pomembno, da se z najmanjšim upravnim bremenom za predlagatelje projektov ustvari gotovost v zvezi z načrtovanjem in naložbami. Zato bi bilo treba postopke držav članic za izdajanje dovoljenj za projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij racionalizirati, hkrati pa zagotoviti, da so taki projekti varni, zanesljivi, okoljsko uspešni ter skladni z okoljskimi, socialnimi in varnostnimi zahtevami. Okoljska zakonodaja Unije določa skupne pogoje za potek in vsebino nacionalnih postopkov izdaje dovoljenj, s čimer zagotavlja visoko raven varstva okolja. S podelitvijo statusa neto ničelnega strateškega projekta se ne bi smelo posegati v veljavne pogoje za izdajanje dovoljenj za zadevne projekte, vključno s pogoji iz Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁸, Direktive Sveta 92/43/EGS⁵⁹, Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁰, Direktive 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁶¹ ter Direktive (EU) 2010/75 Evropskega parlamenta in Sveta⁶².
- (50) Hkrati nepredvidljivost, zapletenost in včasih predolgo trajanje nacionalnih postopkov izdaje dovoljenj ogrožajo varnost naložb, ki je potrebna za učinkovit razvoj projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij. Da bi torej države članice zagotovile in pospešile učinkovito izvajanje, bi morale uporabiti racionalizirane in predvidljive postopke izdaje dovoljenj. Poleg tega bi morali neto ničelni strateški projekti imeti prednostni status na nacionalni ravni, da se zagotovita hitra upravna obravnava in nujna obravnava v vseh sodnih postopkih in postopkih za reševanje sporov, povezanih

⁵⁸ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).

⁵⁹ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

⁶⁰ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁶¹ Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56).

⁶² Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (prenovitev) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

z njimi, ne da bi se pristojnim organom preprečila racionalizacija izdajanja dovoljenj za druge projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, ki niso neto ničelni strateški projekti, ali splošneje.

- (51) Organi, pristojni za izdajo dovoljenj, bi morali glede na svojo vlogo pri zagotavljanju zanesljivosti oskrbe z neto ničelnimi tehnologijami v Uniji ter svoj prispevek k odprti strateški avtonomiji in zelenemu in digitalnemu prehodu Unije neto ničelne strateške projekte šteti za projekte v javnem interesu. Organ, pristojen za izdajo dovoljenj, lahko na podlagi svoje ocene za vsak primer posebej sklene, da je javni interes, s katerim je povezan projekt, pomembnejši od javnih interesov, povezanih z varstvom narave in okolja, ter da je posledično projekt mogoče dovoliti, če so izpolnjeni vsi ustrezni pogoji iz Direktive 2000/60/ES, Direktive 92/43/EGS in Direktive 2009/147/ES⁶³.
- (52) Za zmanjšanje kompleksnosti ter povečanje učinkovitosti in preglednosti bi morali predlagatelji projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij imeti možnost sodelovanja s tistim nacionalnim organom, ki je pristojen za usklajevanje celotnega postopka izdaje dovoljenja in izdajo celovite odločbe v veljavnem roku. V ta namen bi morale države članice imenovati en sam nacionalni pristojni organ. Glede na notranjo organizacijo države članice bi bilo treba omogočiti, da se naloge nacionalnega pristojnega organa pod enakimi pogoji prenesejo na drug organ. Države članice bi morale za zagotovitev učinkovitega izvajanja svojih odgovornosti nacionalnemu pristojnemu organu ali drugemu organu, ki deluje v njihovem imenu, zagotoviti dovolj osebja in sredstev.
- (53) Za zagotovitev jasnosti glede statusa izdajanja dovoljenj za neto ničelne strateške projekte in za omejitev učinkovitosti morebitnih zlorab pravnih postopkov, hkrati pa brez ogrožanja učinkovitega sodnega nadzora, bi morale države članice zagotoviti, da se vsak spor v zvezi s postopkom za izdajo dovoljenja pravočasno razreši. V ta namen bi morali nacionalni pristojni organi zagotoviti, da imajo vložniki in predlagatelji projektov dostop do enostavnega postopka za reševanje sporov ter da so neto ničelni strateški projekti obravnavani kot nujni v vseh sodnih postopkih in postopkih za reševanje sporov, povezanih z njimi, hkrati pa zagotoviti spoštovanje pravice do obrambe.
- (54) Da bi lahko podjetja in predlagatelji projektov, vključno s čezmejnimi projekti, neposredno imeli koristi od notranjega trga brez nepotrebnega dodatnega upravnega bremena, Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁴ določa splošna pravila za zagotavljanje postopkov, pomembnih za delovanje notranjega trga, na spletu. Informacije, ki jih je treba predložiti nacionalnim pristojnim organom v okviru postopkov izdaje dovoljenj, ki jih zajema ta uredba, morajo biti zajete v Prilogi I k Uredbi (EU) 2018/1724 po njeni spremembi s to uredbo, povezani postopki pa so vključeni v njeno Prilogo II, da se zagotovi, da imajo lahko predlagatelji projektov korist od povsem spletnih postopkov in tehničnega sistema po načelu „samo enkrat“. Nacionalni pristojni organi, ki delujejo kot točke „vse na enem mestu“ v skladu s to uredbo, so vključeni na seznam storitev za pomoč in reševanje težav v Prilogi III k Uredbi (EU) 2018/1724.

⁶³ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

⁶⁴ Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L 295, 21.11.2018, str. 1).

- (55) Postopki za izdajo dovoljenj za projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij so zapleteni in trajajo dve do sedem let, odvisno od države članice, tehnologije in segmenta vrednostne verige. Glede na velikost potrebnih naložb – zlasti projektov velikosti megatovarn, ki so potrebni za doseganje pričakovane ekonomije obsega – neustrezno izdajanje dovoljenj ustvarja dodatno in pogosto škodljivo oviro za povečanje proizvodne zmogljivosti za neto ničelne tehnologije v Uniji. Da bi se predlagateljem projektov in drugim vlagateljem zagotovili varnost in jasnost, potrebni za povečanje razvoja projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, bi morale države članice zagotoviti, da postopek izdaje dovoljenja, povezan s takimi projekti, ne preseže predhodno določenih rokov. Postopek izdaje dovoljenja za neto ničelne strateške projekte ne bi smel trajati več kot 12 mesecev za obrate z letno proizvodnjo več kot 1 GW in devet mesecev za obrate z letno proizvodnjo manj kot 1 GW. Postopek izdaje dovoljenja za vse druge projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij ne bi smel trajati več kot 18 mesecev za obrate z letno proizvodnjo več kot 1 GW in 12 mesecev za obrate z letno proizvodnjo manj kot 1 GW. Za neto ničelne tehnologije, za katere merilo GW ni pomembno, kot so omrežne tehnologije, tehnologije zajemanja in shranjevanja ogljika ali tehnologije zajemanja in uporabe ogljika, bi se morale uporabljati zgornje meje zgoraj navedenih rokov. Za razširitev obstoječih proizvodnih linij bi bilo treba prepoloviti vsakega od zgoraj navedenih rokov.
- (56) Poleg tega bi bilo treba zaradi pomena neto ničelnih strateških projektov za oskrbo Unije z energijo nekatere upravne omejitve delno odpraviti ali poenostaviti za pospešitev njihovega izvajanja.
- (57) Okoljske presoje in dovoljenja, potrebni v skladu s pravom Unije, vključno v zvezi z vodo, zrakom, ekosistemi, habitati, biotsko raznovrstnostjo in pticami, so sestavni del postopka izdaje dovoljenja za projekt za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij in bistven zaščitni ukrep za zagotovitev, da se škodljivi vplivi na okolje preprečijo ali zmanjšajo. Vendar bi bilo treba za zagotovitev, da so postopki izdaje dovoljenj za projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij predvidljivi in pravočasni, izkoristiti vsako možnost za racionalizacijo potrebnih presoj in dovoljenj, hkrati pa ohraniti raven varstva okolja. V zvezi s tem bi bilo treba zagotoviti združitev potrebnih presoj, da se prepreči nepotrebno prekrivanje, in tudi zagotoviti, da se predlagatelji projektov in pristojni organi izrecno dogovorijo o področju uporabe združene presoje še pred izvedbo presoje, da se preprečijo nepotrebne nadaljnje presoje.
- (58) Konflikti glede rabe zemljišč lahko povzročijo ovire za uvajanje projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij. Dobro zasnovani načrti, vključno s prostorskimi načrti in določanjem namenske rabe zemljišč, ki upoštevajo potencial za izvajanje projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij in katerih morebitni vplivi na okolje se ocenijo, lahko pomagajo uravnesiti javno dobro in interese, to pa zmanjša možnosti za konflikt in pospeši trajnostno uvajanje projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij v Uniji. Pristojni nacionalni, regionalni in lokalni organi bi zato morali pri pripravi ustreznih načrtov razmisliti o vključitvi določb za projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij.
- (59) Vesoljski podatki in storitve, ki jih omogoča vesoljski program EU, zlasti Copernicus, se bodo, kolikor bo mogoče, uporabljali za zagotavljanje informacij o geologiji, biologiji, ekologiji in socialno-ekonomskem razvoju ter razpoložljivosti virov za okoljske presoje in dovoljenja; taki podatki in storitve ter zlasti zmogljivost programa Copernicus za spremljanje in preverjanje antropogenih emisij CO₂ so najpomembnejši

za oceno učinkov industrijskih projektov in ponorov antropogenih emisij CO₂ na koncentracije in tokove toplogrednih plinov na svetovni ravni.

- (60) Komisija bi morala v skladu s členom 10(1) Uredbe (EU) št. 1025/2012 od ene ali več evropskih organizacij za standardizacijo zahtevati pripravo evropskih standardov v podporo ciljem te uredbe.
- (61) Vodikove doline z industrijsko končno uporabo imajo pomembno vlogo pri razogljičenju energetske intenzivnih industrij. Načrt REPowerEU določa cilj podvojitve števila vodikovih dolin v Uniji. Za doseganje tega cilja bi morale države članice pospešiti izdajanje dovoljenj, razmisliti o regulativnih peskovnikih in prednostno razvrstiti dostop do financiranja. Za krepitev odpornosti neto ničelne industrije bi morale države članice zagotoviti medsebojne povezave vodikovih dolin prek meja Unije. Industrijske obrate, ki proizvajajo lastno energijo in lahko pozitivno prispevajo k proizvodnji električne energije, bi bilo treba s poenostavitvijo regulativnih zahtev spodbuditi, naj prispevajo v pametno električno omrežje kot proizvajalci energije.
- (62) Regulativni peskovniki za neto ničelne tehnologije so lahko pomembno orodje za spodbujanje inovacij na področju neto ničelnih tehnologij in regulativnega učenja. Inovacije je treba omogočiti s prostori za eksperimentiranje, saj je treba znanstvene rezultate preskusiti v nadzorovanem resničnem okolju. Treba bi bilo uvesti regulativne peskovnike za testiranje inovativnih neto ničelnih tehnologij v nadzorovanem okolju v omejenem času. Primerno je najti ravnovesje med pravno varnostjo za udeležence regulativnih peskovnikov za neto ničelne tehnologije in doseganjem ciljev prava Unije. Ker morajo regulativni peskovniki za neto ničelne tehnologije v vsakem primeru izpolnjevati bistvene zahteve za neto ničelno tehnologijo, določene v pravu Unije in nacionalnem pravu, je primerno zagotoviti, da udeležencem, ki izpolnjujejo zahteve glede upravičenosti za regulativne peskovnike za neto ničelne tehnologije in ki v dobri veri upoštevajo smernice pristojnih organov in pogoje načrta, dogovorjenega s pristojnimi organi, ne grozijo upravne globe ali kazni. To je upravičeno, saj bodo vzpostavljeni zaščitni ukrepi načeloma zagotovili učinkovito skladnost s pravom Unije ali pravom držav članic o neto ničelni tehnologiji, ki se nadzoruje v regulativnih peskovnikih. Komisija bo leta 2023, kot je napovedano v novem evropskem programu za inovacije, objavila smernice o regulativnih peskovnikih, da bi države članice podprla pri pripravi peskovnikov za neto ničelne tehnologije. Te inovativne tehnologije bi se lahko sčasoma izkazale za bistvene za doseganje cilja Unije glede podnebne nevtralnosti ter za zagotovitev zanesljivosti oskrbe in odpornosti energetskega sistema Unije in posledično postale del obsega strateških neto ničelnih tehnologij.
- (63) Predlagajo se splošna referenčna vrednost in okvirni cilji za proizvodnjo ključnih proizvodov neto ničelnih tehnologij v Evropski uniji, da bi se prispevalo k odpravljanju uvozne odvisnosti in pomislekov glede ranljivosti ter zagotovilo izpolnjevanje podnebnih in energetskih ciljev Unije.
- (64) Povečanje evropskih industrij neto ničelnih tehnologij zahteva veliko dodatnih usposobljenih delavcev, kar pomeni, da so potrebne velike naložbe v prekvalifikacijo in izpopolnjevanje, tudi na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. To bi moralo prispevati k ustvarjanju kakovostnih delovnih mest v skladu s cilji za zaposlovanje in usposabljanje evropskega stebra socialnih pravic. Energetski prehod bo zahteval precejšnje povečanje števila usposobljenih delavcev v številnih sektorjih, vključno z obnovljivo energijo in shranjevanjem energije, in ima velik potencial za

ustvarjanje kakovostnih delovnih mest. Že samo potrebe po spretnostih v podsektorju vodikovih gorivnih celic v proizvodnji so v evropskem strateškem načrtu Komisije za energetska tehnologija⁶⁵ ocenjene na 180 000 usposobljenih delavcev, tehnikov in inženirjev do leta 2030. V sektorju fotovoltaične sončne energije bo samo za proizvodnjo potrebnih do 66 000 delovnih mest. Evropska mreža zavodov za zaposlovanje (EURES) zagotavlja informacije, nasvete in zaposlovanje ali posredovanje zaposlitve v korist delavcev in delodajalcev, tudi prek meja notranjega trga.

- (65) Ker okrepitev zmogljivosti za proizvodnjo ključnih neto ničelnih tehnologij v Uniji ne bo mogoča brez številčne usposobljene delovne sile, je treba uvesti ukrepe za spodbujanje aktivacije več ljudi na trgu dela, zlasti žensk in mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljaajo (NEET), tudi s pristopi „najprej spretnosti“ kot dopolnitvami k zaposlovanju na podlagi kvalifikacij. Poleg tega je v skladu s cilji priporočila Sveta o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost pomembna tudi posebna podpora za prehajanje med delovnimi mesti za delavce v sektorjih, ki se opuščajo in so v upadu. To pomeni vlaganja v spretnosti in nova kakovostna delovna mesta, potrebna za neto ničelne tehnologije v Uniji. Na podlagi in ob polnem upoštevanju obstoječih pobud, kot so evropski pakt za spretnosti, dejavnosti na ravni EU za zbiranje podatkov o spretnostih ter pripravo napovedi o njih, kar na primer izvajata Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop) in Evropski organ za delo, ter načrti za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti, je cilj mobilizirati vse akterje: organe držav članic, tudi na regionalni in lokalni ravni, izvajalce izobraževanja in usposabljanja, socialne partnerje in industrijo, zlasti MSP, za opredelitev potreb po spretnostih, razvoj programov izobraževanja in usposabljanja ter njihovo obširno hitro in učinkovito uvedbo. V zvezi s tem imajo neto ničelni strateški projekti ključno vlogo. Države članice in Komisija lahko zagotovijo finančno podporo, vključno z uporabo možnosti proračuna Unije z instrumenti, kot so Evropski socialni sklad plus, Sklad za pravični prehod, Evropski sklad za regionalni razvoj, mehanizem za okrevanje in odpornost, sklad za modernizacijo, načrt REPowerEU in program Enotni trg.
- (66) Na podlagi preteklih izkušenj, kot sta evropski pakt za spretnosti in evropsko zaveznitvo za baterije, bi morale evropske akademije za neto ničelno industrijo pripraviti in uvesti vsebino za izobraževanje in usposabljanje za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo delavcev, potrebnih za vrednostne verige ključnih neto ničelnih tehnologij, kot so tehnologije sončne fotovoltaike in sončne toplotne energije, tehnologije obnovljivega vodika in surovine. Vsaka akademija si bo prizadevala omogočiti usposabljanje in izobraževanje 100 000 usposablajočim se osebam, in sicer v treh letih po ustanovitvi, da bi prispevala k razpoložljivosti spretnosti, potrebnih za neto ničelne tehnologije, tudi v malih in srednjih podjetjih. Tako vsebino bi bilo treba pripraviti in uvesti v sodelovanju z izvajalci izobraževanja in usposabljanja v državah članicah, ustreznimi organi držav članic in socialnimi partnerji. Izvajalci izobraževanja in usposabljanja, industrija in drugi akterji, udeleženi pri izpopolnjevanju in prekvalifikaciji v državah članicah, kot so javne službe za zaposlovanje, bi morali zagotoviti vsebino, ki jo pripravijo akademije. Evropske akademije za neto ničelno industrijo bodo za zagotovitev preglednosti in prenosljivosti spretnosti ter mobilnost

⁶⁵ Evropska komisija, Generalni direktorat za raziskave in inovacije, Skupno raziskovalno središče, *The strategic energy technology (SET) plan* (Strateški načrt za energetska tehnologija), Urad za publikacije, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>.

delavcev pripravile in uvedle dokazila, vključno z mikrodokazili, ki bodo zajemala učne dosežke. Izdati bi jih bilo treba v obliki evropskih dokazil za učenje ter omogočiti njihovo vključitev v EUROPASS in, kjer je ustrezno, v nacionalna ogrodja kvalifikacij. Države članice se spodbuja, naj podpirajo stalno prekvalifikacijo in izpopolnjevanje, ki ju na njihovih ozemljih ponujajo akademije in ustrezni izvajalci izobraževanja in usposabljanja, z nacionalnimi programi in financiranjem Unije, tudi iz Evropskega socialnega sklada plus, mehanizma za okrepanje in odpornost, Evropskega sklada za regionalni razvoj, mehanizma za pravični prehod, sklada za modernizacijo in Instrumenta za tehnično podporo. Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi bi morala pomagati pri usmerjanju dela akademij in zagotavljati nadzor.

- (67) Ker v pravu Unije ni posebnih določb, ki bi uvajale minimalne zahteve glede usposabljanja za dostop do reguliranega poklica ali za njegovo opravljanje, je v pristojnosti države članice, da se odloči, ali in kako bo regulirala poklic, vendar nacionalna pravila o urejanju dostopa do reguliranih poklicev ne smejo predstavljati neupravičene ali nesorazmerne ovire za uveljavljanje teh temeljnih pravic. Pristojnost za reguliranje dostopa do poklica je treba izvajati v okviru omejitev načel nediskriminacije in sorazmernosti, v skladu z Direktivo (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev. Države članice bi morale pri svoji oceni upoštevati vse škodljive učinke, ki jih lahko ima regulacija poklicev na razpoložljivost spretnosti v neto ničelni industriji, in si čim bolj prizadevati za omejitve regulacije na teh področjih.
- (68) Kadar učni programi, ki jih pripravijo evropske akademije za neto ničelno industrijo, privedejo do dokazil, ki bi pomagala osebam pri iskanju dostopa do reguliranega poklica, bi morale države članice, da bi olajšale mobilnost v poklicih strateških neto ničelnih industrij, sprejeti taka dokazila kot zadostna dokazila o znanju, spretnostih in kompetencah, ki jih potrjujejo.
- (69) Na ravni Unije bi bilo treba vzpostaviti platformo za neto ničelne tehnologije v Evropi, ki bi jo sestavljale države članice in bi ji predsedovala Komisija. Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi lahko svetuje in pomaga Komisiji in državam članicam glede posebnih vprašanj ter predstavlja referenčni organ, v katerem Komisija in države članice usklajujejo svoje ukrepe in si lažje izmenjujejo informacije o vprašanjih, povezanih s to uredbo. Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi bi poleg tega morala izvajati naloge iz različnih členov te uredbe, zlasti v zvezi z izdajanjem dovoljenj, vključno s točko „vse na enem mestu, neto ničelnimi strateškimi projekti, usklajevanjem financiranja, dostopom do trgov in spretnosti ter regulativnimi peskovniki za inovativne neto ničelne tehnologije. Po potrebi lahko platforma oblikuje stalne ali začasne podskupine ter povabi tretje strani, kot so strokovnjaki ali predstavniki neto ničelnih industrij.
- (70) Komisija je v industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora napovedala, da namerava skleniti industrijska partnerstva za neto ničelne tehnologije, ki bodo zajemala neto ničelne tehnologije, za sprejetje neto ničelnih tehnologij na svetovni ravni in za podporo vlogi industrijskih zmogljivosti EU pri utiranju poti svetovnemu prehodu na čisto energijo. Komisija in države članice lahko v okviru platforme usklajujejo partnerstva ter razpravljajo o obstoječih pomembnih partnerstvih in postopkih, kot so zelena partnerstva, energetske dialogi in druge oblike obstoječih dvostranskih pogodbenih dogovorov, in morebitnih sinergijah z ustreznimi dvostranskimi sporazumi držav članic s tretjimi državami.

- (71) Unija bi si morala prizadevati za diverzifikacijo mednarodne trgovine in naložb v neto ničelne tehnologije ter za spodbujanje visokih socialnih in okoljskih standardov na svetovni ravni, kar bi moralo potekati v tesnem sodelovanju in partnerstvu s podobno mislečimi državami. Podobno bi si bilo treba močneje prizadevati za raziskave in inovacije na področju razvoja in uvajanja neto ničelnih tehnologij v tesnem sodelovanju s partnerskimi državami na podlagi odprtega, a odločnega pristopa.
- (72) Če se s to uredbo na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe, je še posebej pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno s strokovnjaki, in da se ta posvetovanja opravijo v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (73) Če kateri koli ukrep, predviden s to uredbo, pomeni državno pomoč, določbe o takih ukrepih ne posegajo v uporabo členov 107 in 108 PDEU.
- (74) Ker cilja te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinka ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za dosego navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba vzpostavlja okvir ukrepov za inovacije in povečanje proizvodne zmogljivosti za neto ničelne tehnologije v Uniji v podporo cilju Unije glede zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov do leta 2030 za vsaj 55 % glede na ravni iz leta 1990 in cilja Unije glede podnebne nevtralnosti do leta 2050, kot je opredeljeno v Uredbi (EU) 2021/1119, ter za zagotovitev dostopa Unije do varne in trajnostne oskrbe z neto ničelnimi tehnologijami, ki so potrebne za zagotavljanje odpornosti energetskega sistema Unije in prispevanje k ustvarjanju kakovostnih delovnih mest.
2. Za doseganje cilja iz odstavka 1 ta uredba vsebuje ukrepe, da bi se zagotovilo naslednje:
 - (a) da se do leta 2030 proizvodna zmogljivost Unije za strateške neto ničelne tehnologije, navedene v Prilogi, približa referenčni vrednosti vsaj 40 % letnih potreb Unije po uvajanju ustreznih tehnologij, potrebnih za doseganje podnebnih in energetskih ciljev Unije za leto 2030, ali celo doseže to vrednost;
 - (b) prosti pretok neto ničelnih tehnologij, danih na enotni trg.

3. Če na podlagi poročila iz člena 35 Komisija sklene, da Unija verjetno ne bo dosegla ciljev iz odstavka 1, oceni izvedljivost in sorazmernost predlaganja ukrepov ali izvajanja svojih pooblastil na ravni Unije, da se zagotovi doseganje navedenih ciljev.

Člen 2

Področje uporabe

Ta uredba se nanaša na neto ničelne tehnologije, z izjemo členov 26 in 27 te uredbe, ki se nanašata na inovativne neto ničelne tehnologije. Surovine, predelani materiali ali komponente, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) .../... [dodati opombo s sklici na objavo uredbe o kritičnih surovinah], ne spadajo na področje uporabe te uredbe.

Člen 3

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
- (a) „neto ničelne tehnologije“ pomenijo tehnologije energije iz obnovljivih virov⁶⁶; tehnologije za shranjevanje električne energije in toplote; toplotne črpalke; omrežne tehnologije; tehnologije za goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora; tehnologije za trajnostna alternativna goriva⁶⁷; elektrolizatorje in gorivne celice; napredne tehnologije za proizvodnjo energije iz jedrskih procesov z minimalnimi odpadki iz jedrskega gorivnega cikla, male modularne reaktorje in povezana najboljša goriva; tehnologije zajemanja, uporabe in shranjevanja ogljika; ter z energetskim sistemom povezane tehnologije za energijsko učinkovitost. Nanašajo se na končne proizvode, posebne komponente in posebne stroje, ki se primarno uporabljajo za proizvodnjo navedenih proizvodov. Dosegajo raven tehnološke pripravljenosti vsaj 8;
 - (b) „komponenta“ pomeni majhen del neto ničelne tehnologije, ki ga podjetje proizvaja iz predelanih materialov in trguje z njim;
 - (c) „inovativne neto ničelne tehnologije“ pomenijo tehnologije, ki ustrezajo opredelitvi „neto ničelne tehnologije“, vendar še niso dosegle ravni tehnološke pripravljenosti vsaj 8, zajemajo pa pristne inovacije, ki še niso na voljo na trgu in so dovolj napredne, da jih je mogoče preskusiti v nadzorovanem okolju;
 - (d) „projekt za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij“ pomeni načrtovan industrijski obrat ali razširitev ali spremembo namena obstoječega obrata za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij;
 - (e) „neto ničelni strateški projekt“ pomeni projekt za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, ki se nahaja v Uniji, ki izpolnjuje merila iz člena 10;

⁶⁶ „Energija iz obnovljivih virov“ pomeni „energijo iz obnovljivih virov“, kot je opredeljena v Direktivi (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov.

⁶⁷ „Trajnostna alternativna goriva“ pomenijo goriva, ki jih zajemata predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev za trajnostni zračni prevoz, COM(2021) 561 final, ter predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi obnovljivih in nizkoogljičnih goriv v pomorskem prevozu, COM(2021) 562 final.

- (f) „postopek izdaje dovoljenja“ pomeni postopek, ki zajema vsa ustrezna upravna dovoljenja za načrtovanje, izgradnjo, razširitev in delovanje projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, vključno z gradbenimi dovoljenji, dovoljenji za opravljanje dejavnosti s kemikalijami in dovoljenji za priključitev na omrežje ter s tem povezanimi okoljskimi presojami in dovoljenji, kjer so ti potrebni, ter zajema vse upravne vloge in postopke od priznavanja veljavnosti vloge do obveščanja o celoviti odločbi o izidu postopka s strani odgovornega nacionalnega pristojnega organa;
- (g) „celovita odločba“ pomeni odločbo ali sklop odločb organov držav članic razen sodišč, s katerimi se odloči, ali se predlagatelju projekta dovoli izvedba projekta za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, brez poseganja v odločbe, sprejete v upravnem pritožbenem postopku;
- (h) „predlagatelj projekta“ pomeni vsako podjetje ali konzorcij podjetij, ki razvija projekt za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij ali neto ničelni strateški projekt;
- (i) „regulativni peskovnik za neto ničelne tehnologije“ pomeni program, ki podjetjem omogoča testiranje inovativnih neto ničelnih tehnologij v nadzorovanem resničnem okolju, in sicer na podlagi posebnega načrta, ki ga pripravi in spremlja pristojni organ;
- (j) „raven tehnološke pripravljenosti“ pomeni metodo ocenjevanja zrelosti tehnologij na podlagi razvrstitve Mednarodne agencije za energijo;
- (k) „zadevni organ“ pomeni organ, ki je na podlagi nacionalnega prava pristojen za izdajanje dovoljenj in odobritev v zvezi z načrtovanjem, zasnovo in gradnjo nepremičnih sredstev, tudi energetske infrastrukture;
- (l) „postopek javnega naročanja“ pomeni kar koli od naslednjega:
 - (i) vsako vrsto postopka javnega naročanja, zajetega v Direktivi 2014/24/EU za sklenitev javnega naročila ali Direktivi 2014/25/EU za sklenitev naročila blaga, gradenj in storitev;
 - (ii) postopek za podelitev koncesije za gradnje ali storitve, zajet v Direktivi 2014/23/EU;
- (m) „javni naročnik“ v okviru postopkov javnega naročanja pomeni javnega naročnika, kot je opredeljen v členu 6 Direktive 2014/23/EU, členu 2(1), točka 1, Direktive 2014/24/EU in členu 3 Direktive 2014/25/EU;
- (n) „naročnik“ v okviru postopkov javnega naročanja pomeni naročnika, kot je opredeljen v členu 7 Direktive 2014/23/EU in členu 4 Direktive 2014/25/EU;
- (o) „naročilo“ v okviru postopkov javnega naročanja pomeni javno naročilo, kot je opredeljeno v členu 2(1), točka 5, Direktive 2014/24/EU, „naročila“, kot so opredeljena v „naročilih blaga, gradenj in storitev“ v skladu s členom 2, točka 1, Direktive 2014/25/EU, ter „koncesije“, kot so opredeljene v členu 5, točka 1, Direktive 2014/23/EU;
- (p) „dražba“ pomeni mehanizem za konkurenčne razpisne postopke, ki ne spadajo v opredelitev „koncesij“ v skladu s členom 5, točka 1, Direktive 2014/23/EU;
- (q) „zmogljivost vbrizgavanja CO₂“ pomeni letno količino CO₂, ki jo je mogoče vbrizgati v operativno geološko območje shranjevanja, kot to dovoljuje

Direktiva 2009/31/ES, z namenom zmanjševanja emisij ali povečanja odvzemov ogljika, zlasti iz velikih industrijskih obratov, in ki se meri v tonah na leto;

- (r) „povezovanje energetskega sistema“ pomeni rešitve za načrtovanje in upravljanje energetskega sistema kot celote, ki vključuje več nosilcev energije, infrastrukturo in sektorjev porabe energije, z ustvarjanjem močnejših povezav med njimi za zagotavljanje zanesljivih in z viri gospodarnih energetskih storitev brez fosilnih goriv ob najnižjih možnih stroških za družbo;
- (s) „proizvodna zmogljivost“ pomeni skupno proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, proizvedenih v projektu za proizvodnjo. Če projekt za proizvodnjo ne proizvaja končnih proizvodov, ampak posebne komponente ali posebne stroje, ki se primarno uporabljajo za proizvodnjo takih proizvodov, se proizvodna zmogljivost nanaša na zmogljivost končnega proizvoda, ki bi uporabljal take komponente, ali posebnega stroja, ki se proizvede.

Poglavje II.

Omogočitveni pogoji za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij

ODDELEK I.

RACIONALIZACIJA UPRAVNIH POSTOPKOV IN POSTOPKOV IZDAJE DOVOLJENJ

Člen 4

Točka „vse na enem mestu“

1. Države članice do ...[tri mesece po datumu začetka veljavnosti te uredbe] imenujejo en nacionalni pristojni organ, ki bo pristojen za lajšanje in usklajevanje postopka izdaje dovoljenja za projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, tudi za neto ničelne strateške projekte, ter za svetovanje v zvezi z zmanjševanjem upravnega bremena v skladu s členom 5.
2. Nacionalni pristojni organ iz odstavka 1 je edina kontaktna točka za predlagatelja projekta v postopku izdaje dovoljenja, ki vodi do celovite odločbe glede določenega projekta, ter usklajuje predložitev vseh ustreznih dokumentov in informacij.
3. Odgovornosti nacionalnega pristojnega organa iz odstavka 1 ali njegove naloge je mogoče prenesti na drug organ (ki jih lahko tudi izvede), in sicer za kateri koli projekt, če:
 - (a) nacionalni pristojni organ predlagatelja projekta obvesti o prenosu;
 - (b) je za vsakega od projektov odgovoren en sam organ;
 - (c) en sam organ usklajuje predložitev vseh ustreznih dokumentov in informacij.
4. Predlagatelji projektov lahko vse dokumente, pomembne za postopek izdaje dovoljenja, predložijo v elektronski obliki.
5. Nacionalni pristojni organ upošteva vse veljavne študije, ki so bile izvedene, in dovoljenja ali odobritve, ki so bile izdane za določen projekt, preden se je za projekt

začel postopek izdaje dovoljenja v skladu s tem členom, in ne zahteva podvojitve študij ter dovoljenj ali odobritev, razen če pravo Unije določa drugače.

6. Nacionalni pristojni organ zagotovi, da imajo vložniki enostaven dostop do informacij o reševanju sporov v zvezi s postopkom izdaje dovoljenja in izdajo dovoljenj za izgradnjo ali razširitev projektov ter do enostavnih postopkov v zvezi s tem, med drugim tudi do mehanizmov za alternativno reševanje sporov, kjer je to ustrezno.
7. Države članice zagotovijo, da ima nacionalni pristojni organ, ki je pristojen za celotne postopke izdaje dovoljenj, vključno z vsemi postopkovnimi koraki, zadostno število usposobljenega osebja ter dovolj potrebnih finančnih, tehničnih in tehnoloških virov, tudi za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo, za učinkovito izvajanje svojih nalog na podlagi te uredbe.
8. Platforma iz členov 28 in 29 redno preverja izvajanje tega oddelka ter členov 12 in 13 ter izmenjuje dobre prakse za organizacijo nacionalnih pristojnih organov in pospeševanje postopkov izdaje dovoljenj.

Člen 5

Spletni dostop do informacij

Države članice zagotovijo naslednje informacije o upravnih postopkih, pomembnih za projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, vključno z neto ničelnimi strateškimi projekti, na spletu ter na centraliziran in enostavno dostopen način:

- (a) postopek izdaje dovoljenja,
- (b) storitve financiranja in investicijske storitve,
- (c) možnosti financiranja na ravni Unije ali ravni države članice,
- (d) podporne storitve za podjetja, ki med drugim vključujejo napoved za odmero davka od dohodkov pravnih oseb, lokalno davčno zakonodajo, delovno pravo.

Člen 6

Trajanje postopka izdaje dovoljenja

1. Trajanje postopka izdaje dovoljenja za projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij ne presega nobenega od naštetih rokov:
 - (a) 12 mesecev za izgradnjo projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij z letno proizvodno zmogljivostjo manj kot 1 GW;
 - (b) 18 mesecev za izgradnjo projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij z letno proizvodno zmogljivostjo več kot 1 GW.
2. Za projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, pri katerih se letna proizvodna zmogljivost ne meri z GW, trajanje postopka izdaje dovoljenja ne presega 18 mesecev.
3. Za razširitev proizvodne zmogljivosti v obstoječih proizvodnih obratih se roki iz odstavkov 1 in 2 prepolovijo.
4. V izjemnih primerih, kadar je to potrebno zaradi narave, kompleksnosti, lokacije ali velikosti predlaganega projekta, lahko pristojni organi v posameznih primerih podaljšajo roke iz odstavkov 1 in 2 za največ en mesec pred njihovim potekom.

Kadar pristojni organi menijo, da predlagani projekt pomeni izjemna tveganja za zdravje in varnost delavcev ali splošnega prebivalstva, in kadar je potreben dodaten čas za ugotovitev, ali so vzpostavljeni ustrezni zaščitni ukrepi, lahko navedene roke v posameznih primerih podaljšajo za nadaljnjih šest mesecev pred njihovim potekom.

5. V vsakem primeru pristojni organ predlagatelja projekta obvesti o razlogih za podaljšanje in o datumu, na katerega lahko predlagatelj pričakuje pisno celovito odločbo.
6. Najpozneje mesec po prejemu vloge za izdajo dovoljenja pristojni organ potrdi vlogo ali, če predlagatelj projekta ni poslal vseh informacij, potrebnih za obdelavo vloge, predlagatelja projekta pozove, naj v 14 dneh po prejemu zahteve predloži popolno vlogo. Datum, ko nacionalni pristojni organ iz člena 4(1) potrdi veljavnost vloge, pomeni začetek postopka izdaje dovoljenja.
7. Najpozneje mesec po datumu potrditve veljavnosti vloge nacionalni pristojni organ v tesnem sodelovanju s predlagateljem projekta in drugimi zadevnimi organi pripravi podroben časovni načrt za postopek izdaje dovoljenja. Nacionalni pristojni organ iz člena 4(1) časovni načrt objavi na spletišču, ki je brezplačno dostopno.
8. Roki iz tega člena ne posegajo v obveznosti iz prava Unije in mednarodnega prava niti v upravne pritožbene postopke in pravna sredstva pred sodišči.
9. Roki iz tega člena za kateri koli postopek izdaje dovoljenja ne posegajo v morebitne krajše roke, ki jih določijo države članice.

Člen 7

Okoljske presoje in dovoljenja

1. Kadar je treba v skladu s členi 5 do 9 Direktive 2011/92/EU opraviti presojo vplivov na okolje, zadevni predlagatelj projekta pristojni organ iz člena 4 zaprosi za mnenje glede obsega in ravni podrobnosti informacij, ki jih je treba v skladu s členom 5(1) navedene direktive vključiti v poročilo o presoji vplivov na okolje. Nacionalni pristojni organ zagotovi, da se mnenje iz prvega pododstavka izda čim prej in v roku, ki ne presega 30 dni od datuma, ko je predlagatelj projekta zaprosil za mnenje.
2. Kadar obveznost presoje vplivov na okolje izhaja hkrati iz Direktive 2011/92/EU, Direktive 92/43/EGS, Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive 2000/60/ES, Direktive 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁸, Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁹, Direktive 2010/75/EU ali Direktive 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁷⁰, nacionalni pristojni organ zagotovi usklajene ali skupne postopke, ki izpolnjujejo zahteve navedene zakonodaje Unije.

⁶⁸ Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L 197, 21.7.2001, str. 30).

⁶⁹ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

⁷⁰ Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (UL L 197, 24.7.2012, str. 1).

Nacionalni pristojni organ v okviru usklajenega postopka iz prvega pododstavka usklajuje različne posamezne presoje vplivov posameznega projekta na okolje, kot to zahteva zakonodaja Unije, ki se uporablja.

Nacionalni pristojni organ v okviru skupnega postopka iz prvega pododstavka zagotovi eno samo presojo vplivov posameznega projekta na okolje, kot to zahteva zakonodaja Unije, ki se uporablja.

3. Nacionalni pristojni organ zagotovi, da zadevni organi izdajo obrazloženi sklep iz člena 1(2), točka (g)(iv), Direktive 2011/92/EU glede presoje vplivov na okolje v treh mesecih po prejemu vseh potrebnih informacij, zbranih v skladu s členi 5, 6 in 7 navedene direktive, in po koncu posvetovanj iz členov 6 in 7 navedene direktive.
4. Roki za posvetovanje z zadevno javnostjo glede okoljskega poročila iz člena 5(1) Direktive 2011/92/EU niso daljši od 45 dni. V primerih, ki spadajo v drugi pododstavek člena 6(4), se to obdobje podaljša na 90 dni.

Člen 8

Načrtovanje

1. Pri pripravi načrtov, vključno z določanjem namenske rabe zemljišč, prostorskimi načrti in načrti rabe zemljišč, nacionalni, regionalni in lokalni organi, kadar je primerno, v te načrte vključijo določbe za razvoj projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, vključno z neto ničelnimi strateškimi projekti. Prednost imajo umetne in grajene površine, industrijska območja, degradirana območja in, kadar je primerno, nove lokacije, ki niso uporabne za kmetijstvo in gozdarstvo.
2. Kadar se za načrte, ki vključujejo določbe za razvoj projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, vključno z neto ničelnimi strateškimi projekti, mora opraviti presoja v skladu z Direktivo 2001/42/ES in v skladu s členom 6 Direktive 92/43/EGS, se ti presoji združita. Kadar je ustrezno, se z združeno presojo obravnava tudi vpliv na morebitno prizadeta vodna telesa ter preveri, ali načrt morebiti preprečuje, da bi vodno telo doseglo dobro stanje ali dober potencial, ali povzroča poslabšanje stanja ali potenciala iz člena 4 Direktive 2000/60/ES ali pa bi lahko morebiti oviral, da bi vodno telo lahko doseglo dobro stanje ali dober potencial. Kjer je ustrezno, morajo države članice oceniti vplive obstoječih in prihodnjih dejavnosti na morsko okolje, vključno z medsebojnim vplivanjem kopnega in morja, kot je navedeno v členu 4 Direktive 2014/89/EU; tudi ti vplivi so zajeti v združeno presojo.

Člen 9

Uporaba konvencij UNECE

1. Določbe te uredbe ne posegajo v obveznosti iz členov 6 in 7 Konvencije Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah, ki je bila podpisana dne 25. junija 1998 v Aarhusu, in iz Konvencije UN/ECE o presoji čezmejnih vplivov na okolje, ki je bila podpisana dne 25. februarja 1991 v Espooju.
2. Vse odločitve, sprejete v skladu s tem oddelkom ter členoma 12 in 13, so dostopne javnosti.

ODDELEK II

NETO NIČELNI STRATEŠKI PROJEKTI

Člen 10

Merila za izbor

1. Države članice kot neto ničelne strateške projekte priznajo projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, ki ustrezajo tehnologiji iz Priloge in se nahajajo v Uniji ter ki prispevajo k doseganju ciljev iz člena 1 te uredbe in izpolnjujejo vsaj eno od naštetih meril:
 - (a) projekt za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij prispeva k tehnološki in industrijski odpornosti energetskega sistema Unije s povečanjem proizvodne zmogljivosti za komponento ali del v vrednostni verigi neto ničelnih tehnologij, v zvezi s katerim je Unija močno odvisna od uvoza iz ene same tretje države;
 - (b) projekt za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij pozitivno učinkuje na oskrbovalno verigo Unije za neto ničelno industrijo ali prodajne sektorje in ne le na predlagatelja projekta in zadevne države članice ter prispeva h konkurenčnosti in ustvarjanju kakovostnih delovnih mest v oskrbovalni verigi Unije za neto ničelno industrijo v skladu z vsaj tremi od naštetih meril:
 - (i) dodaja pomembno proizvodno zmogljivost v Uniji za neto ničelne tehnologije;
 - (ii) proizvaja tehnologije z boljšo trajnostnostjo in učinkovitostjo;
 - (iii) vzpostavlja ukrepe za privabljanje, izpopolnjevanje ali prekvalifikacijo delovne sile, ki je potrebna za neto ničelne tehnologije, vključno s pripravištvu, v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji;
 - (iv) uvaja celovite prakse nizkoogljične in krožne proizvodnje, vključno z izrabo odpadne toplote.
2. Države članice kot neto ničelne strateške projekte priznajo projekte shranjevanja CO₂, ki izpolnjujejo naslednja kumulativna merila:
 - (a) območje shranjevanja CO₂ se nahaja na ozemlju Unije, v njenih izključnih ekonomskih conah ali v njenem epikontinentalnem pasu v smislu Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS);
 - (b) projekt shranjevanja CO₂ prispeva k doseganju cilja iz člena 18;
 - (c) za projekt shranjevanja CO₂ je bilo zaproseno dovoljenje za varno in trajno geološko shranjevanje CO₂ v skladu z Direktivo 2009/31/ES.
3. Projekte za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, ki ustrezajo tehnologiji iz Priloge, se nahajajo v „manj razvitih regijah in regijah v prehodu“ in na ozemljih Sklada za pravični prehod ter so upravičeni do financiranja na podlagi pravil kohezijske politike, države članice priznajo kot neto ničelne strateške projekte na podlagi člena 11(3) na zahtevo predlagatelja projekta, ne da bi moral predlagatelj projekta predložiti uradno vlogo na podlagi člena 11(2).

4. Projekt za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, ki se nahaja v Uniji, prispeva k doseganju ciljev iz člena 1(1) in bodisi prejema sredstva iz inovacijskega sklada ETS ali je del pomembnih projektov skupnega evropskega interesa, evropskih vodikovih dolin ali vodikove banke, kadar se s sredstvi podpirajo naložbe v proizvodne zmogljivosti, ki ustrezajo tehnologiji iz Priloge, države članice priznajo kot neto ničelni strateški projekt na podlagi člena 11(3) na zahtevo predlagatelja projekta, ne da bi moral predlagatelj projekta predložiti uradno vlogo na podlagi člena 11(2).

Člen 11

Vloga in priznavanje

1. Vloge za priznavanje projektov neto ničelnih tehnologij kot neto ničelnih strateških projektov predlagatelj projekta predloži zadevni državi članici.
2. Vloga iz odstavka 1 vsebuje naslednje:
 - (a) ustrezna dokazila o izpolnjevanju meril iz člena 10(1) ali (2);
 - (b) poslovni načrt z oceno finančne izvedljivosti projekta skladno s ciljem ustvarjanja kakovostnih delovnih mest.
3. Države članice v enem mesecu ocenijo vlogo iz odstavka 1 s poštenim in preglednim postopkom. Če države članice v navedenem roku ne izdajo odločitve, se projekt šteje za odobren.
4. Komisija lahko poda mnenje o odobrenih projektih. Če država članica zavrne vlogo, ima vložnik pravico vlogo predložiti Komisiji, ki vlogo oceni v 20 delovnih dneh.
5. Če Komisija po oceni v skladu z odstavkom 4 potrdi zavrnitev vloge s strani države članice, o svojem sklepu z dopisom obvesti vložnika. Če je ocena Komisije drugačna od ocene države članice, o zadevnem projektu razpravlja platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi
6. Če Komisija ali država članica ugotovi, da se je neto ničelni strateški projekt pomembno spremenil ali da ne izpolnjuje več meril iz člena 10(1) ali 10(3) ali je njegovo priznavanje temeljilo na vlogi, ki je vsebovala nepravilne informacije, o tem obvesti zadevnega predlagatelja projekta. Potem ko se država članica seznani z argumenti predlagatelja projekta, lahko razveljavi odločitev, s katero je bil projektu dodeljen status neto ničelnega strateškega projekta.
7. Projekti, ki niso več priznani kot neto ničelni strateški projekti, izgubijo vse pravice, povezane z navedenim statusom na podlagi te uredbe.
8. Komisija vzpostavi in vzdržuje prosto dostopen register neto ničelnih strateških projektov.

Člen 12

Prednostni status neto ničelnih strateških projektov

1. Predlagatelji projektov in vsi organi, ki so na podlagi nacionalnega prava pristojni za izdajanje različnih dovoljenj in odobritev, povezanih z načrtovanjem, zasnovo in gradnjo nepremičnih sredstev, vključno z energetske infrastrukturo, zagotovijo, da se ti postopki v zvezi z neto ničelnimi strateškimi projekti obravnavajo čim hitreje v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom.

2. Države članice brez poseganja v obveznosti, ki jih določa pravo Unije, neto ničelnim strateškim projektom podelijo status največjega možnega nacionalnega pomena, kadar tak status obstaja v nacionalnem pravu, v postopkih izdaje dovoljenj pa se projekti ustrezno obravnavajo, vključno s postopki v zvezi z okoljskimi presojami in, če je tako določeno v nacionalnem pravu, prostorskim načrtovanjem.
3. Šteje se, da neto ničelni strateški postopki prispevajo k zanesljivosti oskrbe s strateškimi neto ničelnimi tehnologijami v Uniji in so zato v javnem interesu. V zvezi z vplivi na okolje, obravnavanimi v členih 6(4) in 16(1) Direktive 92/43/EGS, členu 4(7) Direktive 2000/60/ES in členu 9(1), točka (a), Direktive 2009/147/ES, se šteje, da so neto ničelni strateški projekti v Uniji v javnem interesu in lahko zanje velja, da imajo prevladujoč javni interes, če so izpolnjeni vsi pogoji iz navedenih direktiv.
4. Vsi postopki za reševanje sporov, pravdni postopki, pritožbe in pravna sredstva, povezani z neto ničelnimi strateškimi projekti, ki potekajo pred nacionalnimi sodišči in paneli, vključno z mediacijo ali arbitražo, kadar ti obstajajo v nacionalnem pravu, se obravnavajo kot nujni, če in kakor nacionalno pravo določa take nujne postopke ter pod pogojem, da se spoštujejo pravice posameznikov ali lokalnih skupnosti do obrambe, ki se običajno uporabljajo. Predlagatelji neto ničelnih strateških projektov po potrebi sodelujejo v takih nujnih postopkih.

Člen 13

Trajanje postopka izdaje dovoljenj za neto ničelne strateške projekte

1. Trajanje postopka izdaje dovoljenj za neto ničelne strateške projekte ne presega nobenega od naštetih rokov:
 - (a) devet mesecev za izgradnjo neto ničelnih strateških projektov z letno proizvodno zmogljivostjo manj kot 1 GW;
 - (b) 12 mesecev za izgradnjo neto ničelnih strateških projektov z letno proizvodno zmogljivostjo več kot 1 GW;
 - (c) 18 mesecev za vsa potrebna dovoljenja za upravljanje območja shranjevanja v skladu z Direktivo 2009/31/ES.
2. Za neto ničelne strateške tehnologije, pri katerih se letna proizvodna zmogljivost ne meri z GW, trajanje postopka izdaje dovoljenja ne presega 12 mesecev.
3. Za razširitev proizvodne zmogljivosti v obstoječih proizvodnih obratih se roki iz odstavkov 1 in 2 prepolovijo.
4. Nacionalni pristojni organi zagotovijo, da se zaradi neodziva ustreznih upravnih organov v rokih iz tega člena, ki se uporabljajo, posamezni vmesni koraki štejejo za odobrene, razen kadar je za posamezni projekt treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu z Direktivo Sveta 92/43/EGS ali Direktivo 2000/60/ES, Direktivo 2008/98/ES, Direktivo 2009/147/ES, Direktivo 2010/75/EU, Direktivo 2011/92/EU ali Direktivo 2012/18/EU ali ugotoviti, ali je taka presoja vplivov na okolje potrebna, ustrezne presoje pa še niso bile izvedene, ali kadar načelo upravne tihe odobritve ne obstaja v nacionalnem pravnem sistemu. Ta določba se ne uporablja za končne odločitve glede izida postopka, ki morajo biti izrecne. Vse odločitve morajo biti javno dostopne.

Člen 14

Pospešitev izvajanja

1. Komisija in države članice izvedejo dejavnosti za pospešitev in privabljanje zasebnih naložb v neto ničelne strateške projekte. Take dejavnosti lahko brez poseganja v člena 107 in 108 PDEU vključujejo zagotavljanje in usklajevanje podpore za neto ničelne strateške projekte, ki se srečujejo s težavami pri dostopu do finančnih sredstev.
2. Države članice lahko zagotavljajo upravno podporo za neto ničelne strateške projekte za pospešitev njihovega hitrega in učinkovitega izvajanja, vključno z nudenjem:
 - (a) pomoči pri izpolnjevanju upravnih obveznosti in obveznosti poročanja, ki se uporabljajo;
 - (b) pomoči za predlagatelje projektov, da bi javnost še bolj sprejemala projekt.

Člen 15

Usklajevanje financiranja

1. Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi, kot je vzpostavljena v členu 28, razpravlja o finančnih potrebah in ozkih grlih neto ničelnih strateških projektov ter morebitnih dobrih praksah, zlasti za razvoj čezmejnih oskrbovalnih verig v EU, predvsem na podlagi rednih izmenjav z ustreznimi industrijskimi zavezništv.
2. Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi na zahtevo predlagatelja neto ničelnega strateškega projekta razpravlja o tem, kako je mogoče financiranje projekta zaključiti, in svetuje o tem, ob upoštevanju že zagotovljenih finančnih sredstev in vsaj naslednjih elementov:
 - (a) dodatnih zasebnih virov financiranja;
 - (b) podpore s sredstvi skupine Evropske investicijske banke ali drugih mednarodnih finančnih institucij, vključno z Evropsko banko za obnovo in razvoj;
 - (c) obstoječih instrumentov in programov države članice, vključno z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami in institucijami;
 - (d) ustreznega financiranja in programov financiranja Unije.

Poglavje III

Zmogljivost vbrizgavanja CO₂

Člen 16

Cilj na ravni Unije glede zmogljivosti vbrizgavanja CO₂

Do leta 2030 se bo dosegla letna zmogljivost vbrizgavanja vsaj 50 milijonov ton CO₂, in sicer na območjih shranjevanja na ozemlju Evropske unije, v njenih izključnih ekonomskih conah ali v njenem epikontinentalnem pasu v smislu Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS), ki niso združena s izboljšanim pridobivanjem ogljikovodikov.

Člen 17

Preglednost podatkov o zmogljivosti shranjevanja CO₂

1. Države članice najpozneje tri mesece po začetku veljavnosti te uredbe:
 - (a) javno objavijo podatke o območjih, na katerih so lahko območja shranjevanja CO₂ dovoljena na njihovem ozemlju;
 - (b) od subjektov, ki imajo dovoljenje na njihovem ozemlju, kot je opredeljeno v členu 1, točka 3, Direktive 94/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁷¹, zahtevajo, da javno objavijo vse geološke podatke v zvezi s proizvodnimi obrati, ki so bili razgrajeni ali katerih razgradnja je bila priglašena pristojnemu organu;
 - (c) za namene točke (a) podatki vključujejo vsaj informacije, zahtevane v obvestilu Komisije o smernicah državam članicam za posodobitev nacionalnih energetske in podnebne načrte za obdobje 2021–2030.
2. Vsaka država članica najpozneje šest mesecev od začetka veljavnosti te uredbe in nato vsako leto Komisiji predloži poročilo, v katerem so opisani:
 - (a) projekti zajemanja CO₂, ki potekajo, in ocena ustreznih potreb za zmogljivosti vbrizgavanja in shranjevanja;
 - (b) projekti shranjevanja CO₂, ki potekajo na njenem ozemlju, vključno s statusom izdaje dovoljenja v skladu z Direktivo 2009/31/ES, pričakovanimi datumi za končno naložbeno odločitev in začetkom obratovanja;
 - (c) nacionalni podporni ukrepi, ki bi jih bilo mogoče sprejeti za spodbujanje projektov iz točk (a) in (b).

Člen 18

Prispevek proizvajalcev nafte in plina, ki imajo dovoljenje

1. Vsak subjekt, ki ima dovoljenje, kot je opredeljeno v členu 1, točka 3, Direktive 94/22/ES, mora posamično prispevati k cilju na ravni Unije glede razpoložljive zmogljivosti vbrizgavanja CO₂ iz člena 16. Ti posamični prispevki se izračunajo sorazmerno na podlagi deleža vsakega subjekta v proizvodnji surove nafte in zemeljskega plina v Uniji od 1. januarja 2020 do 31. decembra 2023 ter so sestavljeni iz zmogljivosti vbrizgavanja CO₂ na območju shranjevanja z dovoljenjem v skladu z Direktivo 2009/31/ES o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in so trgu na voljo do leta 2030.
2. V treh mesecih po začetku veljavnosti te uredbe države članice opredelijo subjekte iz odstavka 1 ter njihove deleže v proizvodnji surove nafte in zemeljskega plina od 1. januarja 2020 do 31. decembra 2023 ter Komisiji poročajo o njih.
3. Komisija po prejemu poročil, predloženih v skladu s členom 17(2), ter po posvetovanju z državami članicami in zainteresiranimi stranmi določi delež prispevka subjektov iz odstavka 1 k cilju Unije glede zmogljivosti vbrizgavanja CO₂ do leta 2030.

⁷¹ Direktiva 94/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 1994 o pogojih za izdajo in uporabo dovoljenj za iskanje, raziskovanje in izkoriščanje ogljikovodikov (UL L 164, 30.6.1994, str. 3).

4. V 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe subjekti iz odstavka 1 Komisiji predložijo načrt, v katerem opredelijo, kako nameravajo doseči svoj prispevek k cilju Unije glede zmogljivosti vbrizgavanja CO₂ do leta 2030. Navedeni načrti:
 - (a) potrjujejo prispevek subjekta, izražen v ciljni količini nove zmogljivosti za shranjevanje in vbrizgavanje CO₂, ki bo na voljo do leta 2030;
 - (b) navajajo načine in mejnike za doseganje ciljne količine.
5. Subjekti iz odstavka 1 lahko, da bi dosegli ciljne količine razpoložljive zmogljivosti vbrizgavanja, storijo kar koli od naslednjega:
 - (a) razvijejo projekte shranjevanja CO₂ sami ali v sodelovanju;
 - (b) sklenejo sporazume z drugimi subjekti iz odstavka 1;
 - (c) za doseganje svojega prispevka sklenejo sporazume s tretjimi nosilci projektov shranjevanja ali vlagatelji v take projekte.
6. Subjekti iz odstavka 1 dve leti po začetku veljavnosti Uredbe in nato vsako leto Komisiji predložijo poročilo s podrobnostmi o napredku pri doseganju svojega prispevka. Komisija poročila javno objavi.
7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 32 za dopolnitev te uredbe glede:
 - (a) načinov, kako se sporazumi med subjekti iz odstavka 1 in naložbe v zmogljivost shranjevanja v lasti tretjih oseb upoštevajo pri doseganju njihovih posameznih prispevkov na podlagi odstavka 5, točki b in c;
 - (b) vsebine poročil iz odstavka 6.

Poglavje IV

Dostop do trgov

Člen 19

Prispevek k trajnostnosti in odpornosti v postopkih javnega naročanja

1. Javni naročniki ali naročniki naročila za neto ničelno tehnologijo iz Priloge v postopku javnega naročanja oddajo na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe, ki vključuje najboljše razmerje med ceno in kakovostjo ter vsaj prispevek ponudbe k trajnostnosti in odpornosti v skladu z Direktivo 2014/23/EU, 2014/24/EU ali 2014/25/EU in sektorsko zakonodajo, ki se uporablja, in tudi mednarodnimi zavezami Unije, vključno s Sporazumom o javnih naročilih in drugimi mednarodnimi sporazumi, ki zavezujejo Unijo.
2. Prispevek ponudbe k trajnostnosti in odpornosti temelji na naslednjih kumulativnih merilih, ki so objektivna, pregledna in nediskriminatorna:
 - (a) okoljska trajnostnost, ki presega minimalne zahteve v zakonodaji, ki se uporablja;
 - (b) kadar je treba razviti inovativno rešitev, učinek in kakovost izvedbenega načrta, vključno z ukrepi za obvladovanje tveganj;
 - (c) kadar je ustrezno, prispevek ponudbe k povezovanju energetskega sistema;

- (d) prispevek ponudbe k odpornosti, ob upoštevanju deleža proizvodov s poreklom iz enega samega vira oskrbe, kot je določeno v skladu z Uredbo (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁷², iz katerega v zadnjem letu, za katero so podatki na voljo, v času ponudbe izhaja več kot 65 % oskrbe za specifično neto ničelno tehnologijo v Uniji,
3. Javni naročniki in naročniki prispevku ponudbe k trajnostnosti in odpornosti dodelijo ponder med 15 % in 30 % meril za oddajo, brez poseganja v uporabo člena 41(3) Direktive 2014/23/EU, člena 67(5) Direktive 2014/24/EU ali člena 82(5) Direktive 2014/25/EU za dodelitev višjega ponderja merilom iz odstavka 2, točki (a) in (b).
4. Javnemu naročniku ali naročniku ni treba upoštevati vidikov v zvezi s prispevkom neto ničelnih tehnologij k trajnostnosti in odpornosti, kadar bi njihova uporaba za javnega naročnika ali naročnika pomenila, da mora pridobiti opremo z nesorazmernimi stroški, ali če se tehnične lastnosti razlikujejo od lastnosti obstoječe opreme, kar bi povzročilo nezdržljivost ter tehnične težave pri delovanju in vzdrževanju. Javni naročniki in naročniki lahko razlike v stroških nad 10 % štejejo za nesorazmerne. Ta določba ne posega v možnost, da se izključijo neobičajno nizke ponudbe na podlagi člena 69 Direktive 2014/24/EU in člena 84 Direktive 2014/25/EU, ter ne posega v druga merila za oddajo javnega naročila v skladu z zakonodajo EU, vključno s socialnimi vidiki v skladu s členom 30(3) in členom 36(1), druga alinea, Direktive 2014/23/EU, členom 18(2) in 67(2) Direktive 2014/24/EU ter členom 36(2) in členom 82(2) Direktive 2014/25/EU.

Člen 20

Dražbe za uvajanje obnovljivih virov energije

1. Brez poseganja v člen 4 Direktive (EU) 2018/2001, člena 107 in 108 Pogodbe in mednarodne zaveze Unije, vključno s Sporazumom o javnih naročilih in drugimi mednarodnimi sporazumi, ki zavezujejo Unijo, države članice, regionalni ali lokalni organi in osebe javnega prava ali združenja enega ali več takih organov oziroma ene ali več takih oseb javnega prava ocenijo prispevek k trajnostnosti in odpornosti iz člena 19(2) te uredbe pri določanju meril za razvrščanje ponudb v okviru dražb, katerih namen je podpreti proizvodnjo ali porabo energije iz obnovljivih virov, kot je opredeljena v členu 2, točka (1), Direktive (EU) 2018/2001.
2. Prispevku k trajnostnosti in odpornosti se dodeli ponder med 15 % in 30 % meril za oddajo, brez poseganja v možnost, da se dodeli višji ponder merilom iz člena 19(2), točki (a) in (b), kadar je to mogoče na podlagi zakonodaje Unije, in brez poseganja v omejitve za necenovna merila, določena v pravilih o državni pomoči.
3. Državam članicam, regionalnim ali lokalnim organom in osebam javnega prava ali združenjem enega ali več takih organov oziroma ene ali več takih oseb javnega prava ni treba upoštevati vidikov v zvezi s prispevkom neto ničelnih tehnologij k trajnostnosti in odpornosti, kadar bi njihova uporaba zanje pomenila, da morajo pridobiti opremo z nesorazmernimi stroški, ali če se tehnične lastnosti razlikujejo od lastnosti obstoječe opreme, kar bi povzročilo nezdržljivost ter tehnične težave pri

⁷² Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

delovanju in vzdrževanju. Javni naročniki in naročniki lahko razlike v stroških nad 10 % štejejo za nesorazmerne.

Člen 21

Druge oblike javne intervencije

1. Brez poseganja v člena 107 in 108 Pogodbe ter člen 4 Direktive 2018/2001⁷³ in skladno z mednarodnimi zavezami Unije države članice, regionalni ali lokalni organi in osebe javnega prava ali združenja enega ali več takih organov oziroma ene ali več takih oseb javnega prava pri odločanju za vzpostavitev programov za gospodinjstva in potrošnike, ki spodbujajo nakup končnih proizvodov neto ničelne tehnologije iz Priloge, te oblikujejo tako, da upravičence spodbujajo k nakupu končnih proizvodov neto ničelne tehnologije, ki imajo velik prispevek k trajnostnosti in odpornosti, kot je navedeno v členu 19(2), in sicer z zagotavljanjem dodatnega sorazmernega finančnega nadomestila.
2. Dodatno finančno nadomestilo, ki ga organi dodelijo v skladu z odstavkom 1, zaradi uporabe meril iz člena 19(2), točke (b) do (d), ne presega 5 % stroška končnega proizvoda neto ničelne tehnologije za potrošnika.
3. Organi pri oblikovanju in izvajanju programa iz odstavka 1 na podlagi odprtega, nediskriminatornega in preglednega postopka ocenijo prispevek razpoložljivih proizvodov na trgu k trajnostnosti in odpornosti. Vsak končni proizvod neto ničelne tehnologije je lahko kadar koli vključen v program. Organ določi najnižje merilo za upravičenost proizvodov do dodatnega finančnega nadomestila v okviru programa podpore.
4. Države članice na enotnem prosto dostopnem spletišču objavijo vse informacije v zvezi s programi v skladu s členom 21(1) za vsak zadevni proizvod neto ničelne tehnologije.

Člen 22

Usklajevanje pobud za dostop do trgov

1. Komisija po potrebi zagotovi smernice o merilih za ocenjevanje prispevka razpoložljivih proizvodov, ki jih zajemajo oblike javne intervencije iz členov 19, 20 in 21, k trajnostnosti in odpornosti.
2. Komisija da na voljo in redno posodablja seznam vseh končnih proizvodov neto ničelne tehnologije iz Priloge, razčlenjenih po deležu oskrbe Unije s temi proizvodi s poreklom iz različnih tretjih držav v zadnjem letu, za katerega so podatki na voljo.
3. Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi razpravlja o ukrepih, ki jih države članice izvedejo za izvajanje členov 19 in 21, in izmenjuje dobre prakse, med drugim v zvezi s praktično uporabo meril, ki opredeljujejo prispevek k trajnostnosti in odpornosti v javnem naročanju, ali v zvezi s programi za spodbujanje nakupa končnih izdelkov neto ničelne tehnologije.

⁷³ Direktiva 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov.

Poglavje V

Izboljšanje spretnosti za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest

Člen 23

Evropske akademije za neto ničelno industrijo

1. Komisija podpira, tudi z zagotavljanjem semenskega kapitala, ustanovitev evropskih akademij za neto ničelno industrijo, katerih cilj je:
 - (a) pripraviti učne programe, vsebino ter gradiva za učenje in usposabljanje za usposabljanje in izobraževanje v zvezi z razvojem, proizvodnjo, namestitvijo, začetkom obratovanja, upravljanjem, vzdrževanjem in recikliranjem neto ničelnih tehnologij ter v zvezi s surovinami in tudi za podporo zmogljivosti javnih organov, pristojnih za izdajanje dovoljenj in odobritev iz Poglavja II, in javnih naročnikov iz Poglavja IV te uredbe;
 - (b) omogočiti in spodbujati uporabo učnih programov, vsebine in gradiv s strani ponudnikov izobraževanja in usposabljanja v državah članicah, med drugim z usposabljanjem izvajalcev usposabljanja in razvojem mehanizmov za zagotavljanje kakovosti usposabljanja, ki ga zagotavljajo ponudniki izobraževanja in usposabljanja v državah članicah na podlagi navedenih učnih programov, vsebine in gradiv;
 - (c) razviti in uvesti dokazila, vključno z mikrodokazili, za izboljšanje preglednosti pridobljenih spretnosti, za okrepitev prenosljivosti med delovnimi mesti in čezmejne mobilnosti delovne sile ter za spodbujanje povezovanja ponudbe ustreznih delovnih mest in povpraševanja po njih z orodji, kot sta evropska mreža zavodov za zaposlovanje (EURES) in EURAXESS.
2. Evropske akademije za neto ničelno in industrijo se bojujejo proti spolnim stereotipom in posebno pozornost namenjajo potrebi po aktivaciji več žensk in mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo za trg dela.

Člen 24

Regulirani poklici v neto ničelnih industrijah in priznavanje poklicnih kvalifikacij

1. Države članice do 31. decembra 2024 in nato vsaki dve leti opredelijo, ali so učni programi, ki jih pripravijo evropske akademije za neto ničelno industrijo, enakovredne specifičnim kvalifikacijam, ki jih zahteva država članica gostiteljica za dostop do reguliranih dejavnosti v okviru poklica s posebnim interesom za neto ničelno industrijo. Države članice zagotovijo, da so rezultati ocenjevanj javno objavljeni in enostavno dostopni na spletu.
2. Če država članica sklene, da enakovrednost obstaja, kot je opisano v prvem odstavku tega člena, olajša priznavanje dokazil, ki jih izdajo izvajalci izobraževanja in usposabljanja na podlagi učnih programov, ki so jih pripravile akademije, v skladu z naslovom III, poglavje I, Direktive 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁷⁴,

⁷⁴ Direktiva 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (Besedilo velja za EGP), (UL L 255, 30.9.2005, str. 22).

kadar imetnik takega dokazila zahteva dostop do reguliranega poklica v smislu člena 3(1)(a) Direktive 2005/36/ES in kadar je regulirani poklic še posebej pomemben za neto ničelno industrijo, tako da sprejme dokazilo kot zadostno dokazilo o formalnih kvalifikacijah.

3. Kadar je dostop do poklica, ki je posebej pomemben za neto ničelno industrijo, reguliran v smislu člena 3(1)(a) Direktive 2005/36/ES, si države članice prizadevajo razviti skupni nabor minimalnega znanja, spretnosti in kompetenc, potreben za opravljanje specifičnega poklica, z namenom oblikovanja skupnega okvira za usposabljanje iz člena 49a(1) Direktive 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta, da se omogoči avtomatično priznavanje kvalifikacij. Platforma za neto ničelno industrijo lahko tudi predloži predloge v skladu s členom 49a(3) Direktive 2005/36/ES.

Člen 25

Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi in spretnosti

Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi iz člena 28 podpira razpoložljivost in uvedbo spretnosti na področju neto ničelnih tehnologij ter pri javnih naročnikih in naročnikih iz poglavij II in IV z naslednjimi nalogami:

- (1) Komisiji pomaga pri ocenjevanju, stalnem spremljanju in napovedovanju povpraševanja po delovni sili, ki ima nabor spretnosti, potreben za neto ničelne tehnologije, ter njene ponudbe ter razpoložljivosti in izkoriščanja ustreznih priložnosti za izobraževanje in usposabljanje, s čimer po potrebi prispeva k dejavnostim evropskih akademij za neto ničelno industrijo;
- (2) spremlja dejavnosti evropskih akademij za neto ničelno industrijo ter izvajalcev izobraževanja in usposabljanja, ki zagotavljajo učne programe, ki so jih pripravile akademije, s čimer spodbuja sinergije z drugimi pobudami in projekti za spretnosti na nacionalni ravni in ravni Unije ter zagotavlja nadzor;
- (3) pomaga pri mobilizaciji deležnikov, vključno z industrijo, socialnimi partnerji ter izvajalci izobraževanja in usposabljanja, za uvajanje učnih programov, ki jih pripravijo evropske akademije za neto ničelno industrijo;
- (4) pomaga pri sprejemanju in priznavanju učnih dokazil evropskih akademij za neto ničelno industrijo v državah članicah za spodbujanje priznavanja spretnosti ter povezovanja ponudbe delovnih mest in povpraševanja po njih, med drugim s spodbujanjem veljavnosti in sprejemanja dokazil na celotnem trgu dela v Evropski uniji;
- (5) lajša razvoj evropskih poklicnih profilov, sestavljenih iz skupnega nabora znanja, spretnosti in kompetenc za ključne poklice na področju neto ničelnih tehnologij, med drugim na podlagi učnih programov, ki jih pripravijo evropske akademije za neto ničelno industrijo, ter po potrebi z uporabo terminologije evropske klasifikacije spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev (ESCO) za lajšanje preglednosti in mobilnosti med delovnimi mesti in preko meja notranjega trga;
- (6) spodbuja ustrezne delovne pogoje za delovna mesta v industrijah neto ničelnih tehnologij, aktivacijo mladih, žensk in starejših na trgu dela za industrije neto ničelnih tehnologij ter privabljanje usposobljenih delavcev iz tretjih držav, s čimer se doseže bolj raznolika delovna sila;

- (7) spodbuja tesnejše usklajevanje in izmenjavo dobrih praks med državami članicami za izboljšanje razpoložljivosti spretnosti na področju neto ničelnih tehnologij, vključno s prispevanjem k politikam Unije in držav članic za privabljanje novih talentov iz tretjih držav.

Poglavje VI

Inovacije

Člen 26

Regulativni peskovniki za neto ničelne tehnologije

1. Države članice lahko na lastno pobudo vzpostavijo regulativne peskovnike za neto ničelne tehnologije, ki omogočajo razvoj, testiranje in vrednotenje inovativnih neto ničelnih tehnologij v nadzorovanem resničnem okolju za omejen čas, preden se dajo na trg ali v uporabo, s čimer se izboljšata regulativno učenje ter morebitno povečanje in širše uvajanje. Države članice vzpostavijo regulativne peskovnike za neto ničelne tehnologije v skladu z odstavkom 1 na zahtevo katerega koli podjetja, ki razvija inovativne neto ničelne tehnologije in izpolnjuje merila za upravičenost in izbor iz odstavka 4.(a) in ki so ga pristojni organi izbrali na podlagi izbirnega postopka iz odstavka 4 (b).
2. Načini in pogoji za vzpostavitev in delovanje regulativnih peskovnikov za neto ničelne tehnologije v skladu s to uredbo se sprejmejo z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 36. Načini in pogoji v čim večji meri podpirajo prožnost nacionalnih pristojnih organov, da vzpostavijo in upravljajo svoje regulativne peskovnike za neto ničelne tehnologije ter spodbujajo inovacije in regulativno učenje, še posebej pa upoštevajo posebne okoliščine in zmogljivosti sodelujočih MSP, zlasti zagonskih podjetij. Izvedbeni akti iz odstavka 3 vključujejo skupna glavna načela v zvezi z naslednjimi vprašanji:
 - (a) upravičenost in izbor za udeležbo v regulativnih peskovnikih za neto ničelne tehnologije;
 - (b) postopek za uporabo, spremljanje in prenehanje regulativnih peskovnikov za neto ničelne tehnologije, udeležba v njih in izstop iz njih, vključno z načrtom peskovnika in poročilom o izstopu iz peskovnika;
 - (c) pogoji, ki se uporabljajo za udeležence.
3. Udeležba v regulativnih peskovnikih za neto ničelne tehnologije ne vpliva na nadzorna in popravljalna pooblastila organov, ki nadzorujejo peskovnik. Testiranje, razvoj in vrednotenje inovativnih neto ničelnih tehnologij potekajo pod neposrednim nadzorom in usmerjanjem pristojnih organov. Pristojni organi svoja nadzorna pooblastila izvajajo prožno v okviru omejitev ustrezne zakonodaje, pri čemer prilagajajo obstoječe regulativne prakse in uporabijo svoja diskrecijska pooblastila, ko izvajajo in izvršujejo pravne določbe v zvezi s specifičnim projektom neto ničelnega regulativnega peskovnika, z namenom odpravljanja ovir, zmanjšanja regulativnega bremena in regulativne negotovosti ter podpiranja inovacij na področju neto ničelnih tehnologij.
4. Pristojni organi, kadar je to pomembno za doseganje cilja tega člena, razmislijo o odobritvi odstopanj ali izjem, če to omogoča ustrezno pravo Unije ali nacionalno

pravo. Pristojni organi zagotovijo, da načrt peskovnika zagotavlja spoštovanje ključnih ciljev in bistvenih zahtev zakonodaje EU in nacionalne zakonodaje. Pristojni organi zagotovijo, da se vsa pomembna tveganja za zdravje, varnost ali okolje, ugotovljena med razvojem in testiranjem inovativnih neto ničelnih tehnologij, javno sporočijo, to pa povzroči takojšnjo prekinitev postopkov razvoja in testiranja, dokler se tako tveganje ne zmanjša. Kadar pristojni organi menijo, da predlagani projekt pomeni izjemna tveganja za zdravje in varnost delavcev, splošnega prebivalstva ali okolja, zlasti ker se nanaša na testiranje, razvoj ali vrednotenje, ki vključuje še posebej strupene snovi, načrt peskovnika odobrijo šele, ko se prepričajo, da so bili vzpostavljeni ustrezni zaščitni ukrepi, sorazmerni z opredeljenim izjemnim tveganjem.

5. Če sodelujoči upoštevajo načrt peskovnika in pogoje za sodelovanje v njem, izdane v skladu s tem členom in kot je navedeno v odstavku 2, ter v dobri veri upoštevajo smernice organov, organi ne naložijo upravnih glob ali drugih kazni za kršitve veljavne zakonodaje Unije ali države članice v zvezi z neto ničelno tehnologijo, ki se nadzoruje v regulativnem peskovniku.
6. Udeleženci regulativnega peskovnika za inovativne neto ničelne tehnologije so na podlagi veljavne zakonodaje Unije in držav članic o odgovornosti še naprej odgovorni za vso škodo, povzročeno tretjim osebam, zaradi testiranja, ki se izvaja v regulativnem peskovniku.
7. Trajanje regulativnega peskovnika za neto ničelne tehnologije je mogoče podaljšati z enakim postopkom na podlagi soglasja nacionalnega pristojnega organa.
8. Regulativni peskovniki za neto ničelne tehnologije so zasnovani in izvedeni tako, da, kjer je ustrezno, lajšajo čezmejno sodelovanje med nacionalnimi pristojnimi organi. Države članice, ki so vzpostavile regulativne peskovnike za neto ničelne tehnologije, usklajujejo svoje dejavnosti in sodelujejo v okviru platforme za neto ničelne tehnologije v Evropi z namenom izmenjave ustreznih informacij. Vsako leto poročajo Komisiji o rezultatih izvajanja regulativnih peskovnikov, vključno z dobrimi praksami, pridobljenimi spoznanji in priporočili o njihovi vzpostavitvi ter po potrebi o uporabi, v okviru regulativnega peskovnika, te uredbe in druge zakonodaje Unije na način, prilagojen namenom peskovnika.

Člen 27

Ukrepi za mala in srednja podjetja

1. Države članice sprejmejo naslednje ukrepe:
 - (a) malim in srednjim podjetjem zagotovijo prednostni dostop do regulativnih peskovnikov za inovativne neto ničelne tehnologije, če ta izpolnjujejo pogoje za upravičenost iz člena 26;
 - (b) organizirajo dejavnosti za ozaveščanje o udeležbi malih in srednjih podjetij v regulativnih peskovnikih;
 - (c) po potrebi vzpostavijo namenski kanal za komunikacijo z malimi in srednjimi podjetji, da zagotovijo smernice in odgovore na vprašanja o izvajanju člena 26.
2. Države članice upoštevajo posebne interese in potrebe malih in srednjih podjetij ter zagotavljajo ustrezno upravno podporo za udeležbo v regulativnih peskovnikih. Države članice bi morale brez poseganja v uporabo členov 107 in 108 Pogodbe mala

in srednja podjetja obvestiti o razpoložljivi finančni podpori za njihove dejavnosti v regulativnih peskovnikih.

Poglavje VII

Upravljanje

Člen 28

Vzpostavitev in naloge platforme za neto ničelne tehnologije v Evropi

1. Vzpostavi se platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi (v nadaljnjem besedilu: platforma).
2. Platforma opravlja naloge, določene v tej uredbi.
3. Platforma lahko svetuje in pomaga Komisiji in državam članicam v zvezi z njihovimi ukrepi za doseganje ciljev, navedenih v Poglavju I te uredbe, ob upoštevanju nacionalnih energetske in podnebne načrtov držav članic, predloženih v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999⁷⁵.
4. Komisija in države članice se lahko v okviru platforme, pa tudi z ustreznimi tretjimi državami usklajujejo glede industrijskih partnerstev za neto ničelne tehnologije, da prispevajo k uvajanju neto ničelnih tehnologij na svetovni ravni ter podpirajo vlogo industrijskih zmogljivosti Unije pri utiranju poti za svetovni prehod na čisto energijo, v skladu s splošnimi cilji te uredbe iz njenega člena 1. Platforma lahko redno razpravlja o tem:
 - (a) kako izboljšati sodelovanje vzdolž neto ničelne vrednostne verige med Unijo in tretjimi državami;
 - (b) kako obravnavati netarifne ovire za trgovino, na primer z vzajemnim priznavanjem ugotavljanja skladnosti ali zavez za preprečevanje omejitev izvoza;
 - (c) katerim tretjim državam dati prednost pri sklenitvi industrijskih partnerstev za neto ničelne tehnologije, ob upoštevanju naslednjega:
 - (i) potencialnega prispevka k zanesljivosti oskrbe, ob upoštevanju njihove proizvodne zmogljivosti za neto ničelne tehnologije;
 - (ii) ali že obstajajo sporazumi o sodelovanju med tretjo državo in Unijo.
5. Države članice podpirajo Komisijo pri izvajanju ukrepov sodelovanja iz industrijskega partnerstva za neto ničelne tehnologije. Cilj industrijskih partnerstev za neto ničelne tehnologije bo lažjanje trgovine med udeleženci, vključno z dajanjem prednosti potrebnim naložbam v Uniji in tretjih državah, krepitvijo odpornosti in

⁷⁵ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebne ukrepe, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (Besedilo velja za EGP) (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

trajnostnosti podpornih vrednostnih verig in zagotavljanjem enakih konkurenčnih pogojev.

Člen 29

Struktura in delovanje platforme za neto ničelne tehnologije v Evropi

1. Platformo sestavljajo države članice in Komisija. Predseduje ji predstavnik Komisije.
2. Vsaka država članica imenuje visokega predstavnika v platformo. Kadar je ustrezno glede na funkcijo in strokovno znanje, ima lahko država članica več kot enega predstavnika v zvezi z različnimi nalogami, povezanimi z delom platforme. Vsak član platforme ima namestnika.
3. Platforma na predlog Komisije sprejme svoj poslovnik z navadno večino članov.
4. Platforma se sestaja v rednih časovnih presledkih, da zagotovi učinkovito opravljanje nalog, določenih v tej uredbi. Platforma se po potrebi sestane na utemeljeno zahtevo Komisije ali navadne večine članov.
5. Komisija platformi pomaga z izvršnim sekretariatom, ki zagotavlja tehnično in logistično podporo.
6. Platforma lahko ustanovi stalne aličasne podskupine za obravnavo specifičnih vprašanj in nalog.
7. Platforma povabi predstavnike Evropskega parlamenta, da se kot opazovalci udeležijo njenih sestankov, vključno s sestanki stalnih aličasnih podskupin iz odstavka 6.
8. Kadar je ustrezno, lahko platforma ali Komisija na sestanke platforme ali podskupin povabi strokovnjake in druge tretje osebe ali jih pozove, naj predložijo pisne prispevke.
9. Platforma sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da se zaupne in poslovno občutljive informacije obravnavajo in obdelujejo varno.
10. Platforma si po najboljših močeh prizadeva doseči soglasje.
11. Platforma se usklajuje in sodeluje z obstoječimi industrijskimi zavezništv.

Člen 30

Povezava z nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti

Države članice upoštevajo to uredbo pri pripravi svojih nacionalnih energetske in podnebnih načrtov ter njihovih posodobitev, ki jih predložijo v skladu s členi 3, 9 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999, zlasti v zvezi z razsežnostjo „raziskave, inovacije in konkurenčnost“ energetske unije, in pri predložitvi dvoletnih poročil o napredku v skladu s členom 17 navedene uredbe.

Poglavje VIII

Spremljanje

Člen 31

Spremljanje

1. Komisija redno spremlja:
 - (a) napredek Unije v zvezi s cilji Unije iz člena 1 in povezani učinek te uredbe;
 - (b) napredek v zvezi s ciljem na ravni Unije glede zmogljivosti vbrizgavanja CO₂ iz člena 16.
2. Države članice in nacionalni organi, ki jih imenujejo v ta namen, zbirajo in zagotovijo podatke in druga dokazila, ki jih zahteva odstavek 1, točki (a) in (b). Zlasti zbirajo podatke, o katerih vsako leto poročajo Komisijo, o:
 - (a) razvoju neto ničelnih tehnologij in tržnih trendih, vključno s povprečnimi stroški naložb v proizvodnjo in proizvodnimi stroški ter tržnimi cenami za zadevne neto ničelne tehnologije;
 - (b) zmogljivosti za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij in povezanih dejavnostih, vključno s podatki o zaposlovanju in spretnostih ter napredku pri doseganju ciljev do leta 2030 iz uvedne izjave 13;
 - (c) vrednosti in obsegu uvoza neto ničelnih tehnologij v Unijo in njihovega izvoza zunaj Unije;
 - (d) povprečnem trajanju postopkov za izdajo dovoljenj v skladu s to uredbo;
 - (e) vrstah in številu dovoljenj, podeljenih na nacionalni ravni v zadnjih 12 mesecih;
 - (f) številu zaključenih, ustavljenih ali preklicanih postopkov izdaje dovoljenj v zadnjih 12 mesecih ter vrstah ovir, ki so se pojavile v primeru zaustavitve ali preklica;
 - (g) številu peskovnikov, vzpostavljenih v zadnjih 12 mesecih;
 - (h) količini trajno shranjenega CO₂ pod zemljo v skladu z Direktivo 2009/31/ES.
3. Podatki vključujejo vsaj informacije, zahtevane v obvestilu Komisije o smernicah državam članicam za posodobitev nacionalnih energetske in podnebne načrte za obdobje 2021–2030.
4. Vse države članice prvo poročilo pošljejo Komisiji konec maja v letu, ki sledi datumu začetka veljavnosti te uredbe. Naslednja poročila pošljejo vsako leto do konca maja.
5. Države članice podatke, zbrane v skladu z odstavkom 2 tega člena, pošljejo tudi nacionalnim statističnim uradom in Eurostatu za namene zbiranja in objave statističnih podatkov v skladu z Uredbo (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in

Sveta⁷⁶. Države članice imenujejo nacionalni organ, pristojen za pošiljanje podatkov nacionalnim statističnim uradom in Eurostatu.

6. Na podlagi poročil, predloženih v skladu z odstavkom 2 tega člena, Komisija spremlja napredek Unije iz odstavka 1, točka (a), in vsako leto objavi povezana priporočila v okviru letnih poročil o konkurenčnosti tehnologij čiste energije v skladu s členom 35(2), točka (m), Uredbe (EU) 2018/1999.
7. Na podlagi osnutkov vlog za dovoljenja, oddanih v skladu s členom 10 Direktive 2009/31/ES, in poročil, predloženih v skladu s členom 17(2) ter členom 18(4) in 18(6) te uredbe, Komisija spremlja napredek pri doseganju cilja na ravni Unije glede zmogljivosti vbrizgavanja CO₂ iz odstavka 1, točka (b), tega člena ter vsako leto poroča Evropskemu parlamentu in Svetu.

Poglavje IX

Končne določbe

Člen 32

Prenos pooblastila

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 33 za spremembo načinov, kako se sporazumi med subjekti iz člena 18(1) in naložbe v zmogljivost shranjevanja, ki je v lasti tretjih oseb, upoštevajo pri doseganju posameznega prispevka iz člena 18(5), ter vsebine poročil iz člena 18(6).

Člen 33

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisiji pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 32 se prenese na Komisijo za obdobje petih let od [datura začetka uporabe]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila iz člena 32 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

⁷⁶ Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki ter razveljavitvi Uredbe (ES, Euratom) št. 1101/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o prenosu zaupnih podatkov na Statistični urad Evropskih skupnosti, Uredbe Sveta (ES) št. 322/97 o statističnih podatkih Skupnosti in Sklepa Sveta 89/382/EGS, Euratom, o ustanovitvi Odbora za statistične programe Evropskih skupnosti (UL L 87, 31.3.2009, str. 164).

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 32, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 34

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 4 Uredbe.

Člen 35

Ocena

1. Najpozneje do ...[tri leta po datumu začetka uporabe te uredbe] in nato vsaka tri leta Komisija oceni to uredbo ter Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o glavnih ugotovitvah.
2. V tej oceni presodi, ali so bili cilji te uredbe, kot so določeni v členu 1, doseženi, oceni pa tudi učinek na poslovne uporabnike, zlasti MSP, končne uporabnike in cilje evropskega zelenega dogovora.
3. Pri oceni se upošteva rezultat postopka spremljanja iz člena 31.
4. Pristojni organi držav članic Komisiji zagotovijo vse ustrezne informacije, ki jih imajo in ki jih Komisija lahko zahteva za pripravo poročila iz odstavka 1.

Člen 36

Obravnava zaupnih informacij

1. Informacije, pridobljene med izvajanjem te uredbe, se uporabijo le za namene te uredbe ter jih ščitita ustrezna zakonodaja Unije in nacionalna zakonodaja.
2. Države članice in Komisija zagotovijo varstvo poslovnih skrivnosti ter drugih občutljivih, zaupnih in tajnih informacij, pridobljenih in ustvarjenih z uporabo te uredbe, vključno s priporočili in ukrepi, ki jih je treba sprejeti, v skladu s pravom Unije in zadevnim mednarodnim pravom.

3. Države članice in Komisija zagotovijo, da se stopnja tajnosti tajnih podatkov, ki se predložijo ali izmenjajo na podlagi te uredbe, ne zniža ali prekliče brez predhodnega pisnega soglasja avtorja tajnega podatka.
4. Če država članica oceni, da bi lahko predstavitev združenih informacij v okviru člena 18 kljub temu ogrozila njen interes nacionalne varnosti, lahko ugovarja predstavitvi Komisije z utemeljenim obvestilom.
5. Komisija ter nacionalni organi, njihovi uradniki, zaposleni in druge osebe, ki delajo pod nadzorom navedenih organov, zagotovijo zaupnost informacij, pridobljenih pri opravljanju nalog in izvajanju dejavnosti. Ta obveznost velja tudi za vse predstavnike držav članic, opazovalce, strokovnjake in druge udeležence sestankov platforme v skladu s členom 29.

Člen 37

Sprememba Uredbe (EU) 2018/1724

Uredba (EU) 2018/1724 se spremeni:

- (1) V Prilogi I se v prvem stolpcu doda nova vrstica „R. Projekti za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij“.
- (2) V Prilogi I se v drugem stolpcu v vrstici „R. Projekti za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij“ dodajo naslednje točke:
 - „1. informacije o postopku izdaje dovoljenja“
 - „2. storitve financiranja in investicijske storitve“
 - „3. možnosti financiranja na ravni Unije ali ravni države članice“
 - „4. podporne storitve za podjetja, ki med drugim vključujejo napoved za odmero davka od dohodkov pravnih oseb, lokalno davčno zakonodajo, delovno pravo“.
- (3) V Prilogi II se v prvem stolpcu doda nova vrstica „Projekti za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij“.
- (4) V Prilogi II se v drugem stolpcu v vrstici „Projekti za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij“ doda naslednja točka:
 - „Postopki za vsa ustrezna upravna dovoljenja za načrtovanje, izgradnjo, razširitev in delovanje projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, vključno z gradbenimi dovoljenji, dovoljenji za opravljanje dejavnosti s kemikalijami in dovoljenji za priključitev na omrežje ter s tem povezanimi okoljskimi presojami in dovoljenji, kjer so ti potrebni, ki zajemajo vse upravne vloge in postopke“.
- (5) V Prilogi II se v tretjem stolpcu v vrstici „Projekti za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij“ doda naslednja točka:
 - „Vsi izložki, ki se nanašajo na postopke, od priznavanja veljavnosti vloge do obveščanja o celoviti odločbi o izidu postopka s strani odgovornega nacionalnega pristojnega organa“.
- (6) V Prilogi III se doda naslednja točka:
 - „(8) Nacionalni pristojni organi, ki delujejo kot točke ‚vse na enem mestu‘ v skladu s členom 4 Uredbe [o neto ničelni industriji]“.

Člen 38

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati ... [dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*].

Uporablja se od [datuma začetka veljavnosti]. Do [dve leti po datumu začetka uporabe te uredbe] se člen 19(2), točke (a), (b) in (c), uporablja le za naročila, ki jih sklenejo osrednji nabavni organi, kot so opredeljeni v členu 2(1), točka 16, Direktive 2014/24/EU in členu 2(1), točka 12, Direktive 2014/25/EU, ter za naročila z vrednostjo, ki je enaka ali višja od 25 milijonov EUR.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

1.2. Zadevna področja

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

1.4.2. Specifični cilji

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

1.7. Načrtovani način(i) izvrševanja proračuna

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice**
- 3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve**
 - 3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje*
 - 3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje*
 - 3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve*
 - 3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih*
 - 3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*
 - 3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke**

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev evropskega ekosistema proizvodnje proizvodov neto ničelnih tehnologij (akt o neto ničelni industriji)

1.2. Zadevna področja

Enotni trg
Evropski zeleni dogovor
Evropa, pripravljena na digitalno dobo
Močnejša Evropa v svetu

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☒ Nov ukrep

☐ Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa⁷⁷

☐ Podaljšanje obstoječega ukrepa

☐ Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

Industrijski načrt v okviru zelenega dogovora določa celovit pristop za podporo povečanju tehnologije čiste energije, ki je oblikovan na podlagi štirih stebrov. Cilj prvega stebra, ki je v ospredju tega akta o neto ničelni industriji, je ustvariti regulativno okolje, ki poenostavlja in pospešuje izdajanje dovoljenj za nove proizvodne obrate za proizvode neto ničelnih tehnologij ter lajša povečanje evropske neto ničelne industrije.

Cilj akta o neto ničelni industriji je povečati odpornost Unije, zagotoviti zanesljivost oskrbe z energijo v Uniji ter spodbujati energijsko učinkovitost in razvoj novih in obnovljivih oblik energije.

Splošni cilj akta o neto ničelni industriji je vzpostaviti pogoje za povečanje proizvodne zmogljivosti za neto ničelne tehnologije v Uniji, podpirati cilje Unije glede razogljičenja do leta 2030 in zagotoviti zanesljivost oskrbe za neto ničelne tehnologije, ki so potrebne za zagotavljanje odpornosti energetskega sistema Unije.

Splošni cilj tega predloga se najprej uresničuje s ciljem zagotavljanja pravilnega delovanja notranjega trga z vzpostavitvijo usklajenih pravil za nameščanje proizvodne zmogljivosti za neto ničelne tehnologije v Uniji.

1.4.2. Specifični cilji

Ta uredba vzpostavlja okvir za povečanje konkurenčnosti industrijske baze Unije za neto ničelne tehnologije in krepitev prispevka Unije k neto ničelnemu prehodu na

⁷⁷

Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

svetovni ravni, ob hkratnem pospeševanju prehoda Unije na nizkoogljične vire energije, vključno z razogljičenjem težke industrije.

Uredba vsebuje ukrepe za doseganje specifičnega cilja v zvezi z zagotavljanjem, da se do leta 2030 proizvodna zmogljivost Unije za neto ničelne tehnologije približa referenčni vrednosti vsaj 40 % letnih potreb Unije po uvajanju ustreznih tehnologij, ki so potrebne za doseganje podnebnih in energetskih ciljev Unije za leto 2030, ali celo doseže to vrednost.

1.4.3. *Pričakovani rezultati in posledice*

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Cilj akta o neto ničelni industriji je povečati proizvodnjo neto ničelnih tehnologij in povečati konkurenčnost industrijske baze za neto ničelno industrijo. Posledično bo ta pobuda okrepila odpornost in konkurenčnost našega prihodnjega razogljičenega energetskega sistema.

Cilj akta o neto ničelni industriji je obravnavati naslednje ključne elemente, ki pospešujejo naložbe v proizvodnjo neto ničelnih tehnologij:

- izboljšanje varnosti naložb, poudarka politike in usklajevanja z oblikovanjem jasnih ciljev in mehanizmov spremljanja;
- zmanjšanje upravnega bremena za razvoj projektov za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, vključno z racionalizacijo upravnih zahtev ter olajšanjem izdajanja dovoljenj, vzpostavitvijo regulativnih peskovnikov in zagotovitvijo dostopa do informacij;
- lažšanje dostopa do trgov s posebnimi ukrepi, povezanimi z javnim povpraševanjem, s postopki javnega naročanja in dražbami ter tudi s programi za podporo zasebnemu povpraševanju potrošnikov;
- lažšanje in omogočanje projektov zajemanja in shranjevanja ogljika, vključno s povečanjem razpoložljivosti območij shranjevanja CO₂;
- podpiranje inovacij, vključno z regulativnimi peskovniki;
- izboljšanje spretnosti za neto ničelne tehnologije in s tem spodbujanje ustvarjanja kakovostnih delovnih mest;
- usklajevanje industrijskih partnerstev za neto ničelne tehnologije.

1.4.4. *Kazalniki smotrnosti*

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Uredba predvideva steber, namenjen spremljanju pobude. Okrepljeno sodelovanje v Evropski uniji bo zagotovilo zbiranje potrebnih in primerljivih informacij in podatkov.

Komisija bo spremljala razvoj in trende pri doseganju ustreznih ciljev akta za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij v EU. Komisija bo po treh letih ocenila izložek, rezultate in učinek pobude. Glavne ugotovitve ocenjevanja bodo predstavljene v poročilu Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. Poročilo bo tudi javno objavljeno.

Komisija bo pripravila tudi podroben program za spremljanje izložkov, rezultatov in učinkov te uredbe s programom spremljanja, v katerem bo določeno, kako in v kakšnih časovnih presledkih se bodo podatki zbirali.

Komisija bo spremljala razvoj tehnologije, tržne trende in konkurenčnost neto ničelnih tehnologij EU ter učinek te uredbe. Rezultati tega spremljanja in povezana priporočila bodo vsako leto objavljani v okviru letnih poročil o konkurenčnosti tehnologij čiste energije.

Komisija bo sodelovala z državami članicami v zvezi z okrepljenim nadzorom trga na področju posebnih zahtev za proizvode, da bi zagotovila, da se na trg dajo le proizvodi, skladni z zakonodajo Unije, kar zagotavlja enake konkurenčne pogoje na notranjem trgu in na svetovni ravni.

Komisija bo za doseganje cilja glede letne zmogljivosti vbrizgavanja na območjih shranjevanja CO₂ spremljala napredek pri doseganju cilja na ravni Unije glede zmogljivosti vbrizgavanja CO₂ ter o tem letno poročala.

Zgoraj določeni cilji bodo ponovno ocenjeni, Komisija pa bo, ob redni pomoči platforme za neto ničelne tehnologije v Evropi, spremljala napredek. Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi bo spremljala uspešnost in prispevala k oceni. Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi bo imela pomembno vlogo pri zbiranju dokazov od industrije in držav članic EU ter pri opredelitvi in izvajanju podpore politike za oskrbovalne verige za tehnologijo čiste energije. Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi bo imela tudi pomembno vlogo pri spremljanju izboljšanja spretnosti s spremljanjem neto ničelnih akademij in ocenjevanjem povpraševanja po delovni sili z nabori spretnosti, potrebnimi za neto ničelne industrije, in njeni razpoložljivosti.

Naslednji razvoj je mogoče meriti v neto ničelnih industrijah v okviru spremljanja, ki presega osnovno spremljanje platforme:

- Število udeleženih pravnih subjektov (porazdeljeno po velikosti, vrsti in državi sedeža) v ukrepih, ki jih podpira pobuda.
- Skupni znesek naložb v neto ničelne industrije, vključno z aktivacijo vloženih finančnih sredstev javnega in zasebnega sektorja
- Znesek naložb podjetij, ob upoštevanju segmenta vrednostne verige, v katerem delujejo.
- Spremljanje podatkov o razvoju projektov ter razvoju povpraševanja in ponudbe.
- Naročila, oddana na podlagi meril v zvezi z okoljsko trajnostnostjo, inovacijami in povezovanjem sistema.
- Spremljanje dejavnosti neto ničelnih akademij v zvezi s prekvalifikacijo in izpopolnjevanjem, kot jih podpira platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi, vključno s številom učečih se in povezanimi naložbami. Spremljanje ustvarjanja dodatnih delovnih mest v neto ničelnih industrijah in njihovih glavnih kakovostnih lastnostih, tudi v zvezi s plačami, delovnimi pogoji in povezavami z industrijo.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

Uredba bi se morala v celoti uporabljati kmalu po njenem sprejetju, tj. dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Vendar bodo začetni elementi vzpostavljeni že prej, kot je platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi, ki je bila vzpostavljena

novembra 2022. Akt o neto ničelni industriji nadalje opredeljuje strukturo upravljanja platforme.

Delegirani akti se lahko sprejmejo po temeljiti oceni učinkov in po posvetovanju z deležniki, da se upoštevajo tehnološke spremembe in razvoj trga, skladno s cilji in merili pobude.

Zbiranje informacij od organizacij, ki zastopajo podjetja za proizvodnjo tehnologij čiste energije, bi moralo že potekati, države članice pa so s Komisijo že razpravljale o številnih možnih ukrepih za podporo industrije čiste energije in neto ničelne industrije v Evropi ter spremljajo svoje vrednostne verige.

- 1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Industrijski načrt v okviru zelenega dogovora temelji na štirih stebrih in prvi steber tvori ta pobuda, akt o neto ničelni industriji. Ta akt ustvarja regulativno okolje s poenostavljenim in pospešenim izdajanjem dovoljenj za nove proizvodne obrate za tehnologije čiste energije ter lajša povečanje evropske neto ničelne industrije.

Povečanje uporabe tehnologij čiste energije in neto ničelnih tehnologij je bistveno, da se EU pomaga pri izpolnjevanju cilja glede doseganja zavez iz svežnja „Pripravljeni na 55“ za podnebno nevtralno EU do leta 2050. Prehod na obnovljive vire energije je ključen tudi za zagotavljanje stabilne oskrbe z energijo za EU, kar bo podpiralo industrijo EU in nazadnje vlogo EU pri zagotavljanju nacionalne varnosti držav članic. Tako prispeva k prizadevanju EU za odprto strateško avtonomijo.

Evropa se je v zadnjem letu srečevala z motnjami v oskrbovalnih verigah za obnovljivo energijo in neto ničelne tehnologije, kar je povzročilo pomanjkanje v številnih gospodarskih sektorjih in morebitne hude družbene posledice.

V ekosistemu neto ničelnih tehnologij so viri oskrbe razmeroma slabo diverzificirani, v zvezi z nekaterimi proizvodi pa obstaja velika odvisnost od uvoza iz tretjih držav. Tržni deleži industrije EU so pod velikim pritiskom zaradi subvencij v tretjih državah, ki ogrožajo enake konkurenčne pogoje. Ta pobuda bo omogočila ugodne pogoje s številnimi ukrepi, kot so hitrejši postopki za izdajo dovoljenj in povečanje javnega povpraševanja. To bo industrijam v Evropi pomagalo privabiti financiranje za proizvodnjo neto ničelnih tehnologij. Večje naložbe v evropsko proizvodnjo neto ničelnih tehnologij so ključne za vzpostavitev trdne industrijske baze za neto ničelne tehnologije in njihove oskrbovalne verige po vsej EU.

Cilj ni le zmanjšati odvisnost, ampak tudi izkoristiti gospodarske priložnosti, ki jih ponuja svetovni trg tehnologij neto ničelne industrije, ki naj bi po pričakovanjih Mednarodne agencije za energijo do leta 2030 dosegel vrednost v višini 600 milijard EUR na leto, kot je navedeno v delovnem dokumentu služb Komisije, priloženem predlogu. Poleg tega bo akt z zagotavljanjem inovativnih proizvodov za evropske državljane povečal konkurenčnost evropskega neto ničelnega industrijskega ekosistema in evropske industrije na splošno. Unija ima sredstva, da v prihodnosti postane industrijska sila na trgu tehnologij čiste energije in neto ničelnih tehnologij.

Poleg tega ta ukrep na ravni EU preprečuje razdrobljenost med 27 regulativnimi pristopi in bo olajšal doseganje podnebnih ciljev na ravni EU.

1.5.3. *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Sporočilo z naslovom Industrijski načrt v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo iz januarja 2023 določa, zakaj je potreben odločen skupni evropski odziv za spodbujanje neto ničelne industrije. Komisija kot del industrijskega načrta v okviru zelenega dogovora predlaga akt o neto ničelni industriji, da bi podprla industrijsko konkurenčnost neto ničelnih tehnologij v EU.

Izhodišče za načrt je potreba po občutnem povečanju tehnološkega razvoja, proizvodnje in nameščanja neto ničelnih tehnologij v naslednjem desetletju kot tudi dodane vrednosti vseevropskega pristopa, da se bomo skupaj spoprijeli s tem izzivom. To otežuje svetovna konkurenca za pridobivanje surovin in privabljanje usposobljenega osebja. Cilj načrta je odpraviti to dihotomijo z osredotočanjem na področja, na katerih je prispevek Evrope lahko največji. Njegov namen je tudi preprečiti tveganje, da bi naša odvisnost od ruskih fosilnih goriv nadomestili z drugimi strateškimi odvisnostmi, ki bi lahko ovirale naš dostop do ključnih tehnologij in vhodnih materialov za zeleni prehod, in sicer z mešanico diverzifikacije ter lastnega razvoja in proizvodnje. Načrt bo dopolnjeval tekoča prizadevanja za preoblikovanje industrije v okviru evropskega zelenega dogovora in industrijske strategije EU, zlasti akcijskega načrta za krožno gospodarstvo. Glavna prednostna naloga ostajajo tudi posodobitev in razogljičenje energijsko intenzivnih panog ter zagotavljanje prehajanja med delovnimi mesti in ustvarjanja kakovostnih delovnih mest z usposabljanjem in izobraževanjem.

EU se je tradicionalno zanašala na močno regulativno okolje za ustvarjanje ugodnih pogojev za podjetja, zagotavljanje kakovostnih delovnih mest za našo delovno silo in visoko raven varstva našega okolja. Te tri razsežnosti se lahko vzajemno krepijo, če je pravno urejanje uravnoteženo in pametno zasnovano, kar zahteva stalno pozornost. Zato je Komisija uvedla „preverjanje konkurenčnosti“ za vse nove predpise, da bi zagotovila, da se obravnavajo vsi morebitni učinki na konkurenčnost. Enostavno, predvidljivo in jasno regulativno okolje je ključno za spodbujanje naložb.

1.5.4. *Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti*

Komisija in države članice izvajajo dejavnosti za lajšanje pogojev za spodbujanje naložb za oskrbovalno verigo EU za neto ničelno industrijo. Te dejavnosti bodo zlasti osredotočene na pospeševanje naložb v neto ničelne strateške projekte.

Platforma za neto ničelno industrijo bo Komisiji in državam članicam pomagala opredeliti ozka grla in morebitne dobre prakse, zlasti na podlagi rednih izmenjav z ustreznimi industrijskimi zavezniki, kot so zavezništva za baterije in sončne panele ter partnerstvo za elektrolizatorje.

Pobuda namerava podpirati mobilizacijo finančnih sredstev, ki spadajo pod naslednje naslove večletnega finančnega okvira:

Razdelek 1 Enotni trg, inovacije in digitalno: Naslov 2 Evropske strateške naložbe

_Skład InvestEU

Razdelek 1 Enotni trg, inovacije in digitalno: Naslov 3 Enotni trg

_Program Enotni trg

Razdelek 2 Kohezija, odpornost in vrednote: Naslov 5 Regionalni razvoj in kohezija

_Evropski sklad za regionalni razvoj

Razdelek 2 Kohezija, odpornost in vrednote: Naslov 6 Okrevanje in odpornost

_Mehanizem za okrevanje in odpornost

Razdelek 2 Kohezija, odpornost in vrednote: Naslov 7 Vlaganje v ljudi, socialno kohezijo in vrednote

_Evropski socialni sklad

Razdelek 3 – Naravni viri in okolje: Naslov 9 Okolje in podnebni ukrepi

_Sklad za pravični prehod

V okviru instrumenta NextGenerationEU je v 27 nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost, ki se financirajo iz mehanizma za okrevanje in odpornost, že na voljo 250 milijard EUR za zelene ukrepe, vključno z naložbami v podporo razogljičenju industrije. Program Obzorje Evropa namenja 40 milijard EUR raziskavam in inovacijam v okviru zelenega dogovora, tudi v partnerstvu z industrijo. V kohezijskih politikah je za zeleni prehod na voljo približno 85 milijard EUR, kar vključuje Sklad za pravični prehod. Komisija bo še naprej spodbujala hitro mobilizacijo kohezijskih naložb v podporo industrijskemu načrtu v okviru zelenega dogovora, vključno s pospešitvijo zasnove projektov na področju energijske učinkovitosti in obnovljivih virov energije ter povračil zanje prek standardnih shem povračil. Doslej so ti viri financiranja EU dajali prednost raziskavam in inovacijam ter uvajanju energije iz obnovljivih virov in z njo povezane infrastrukture, manj pa so bili usmerjeni v proizvodne zmogljivosti v sektorju. Financiranje za neto ničelne industrijske vrednostne verige je mogoče pospešiti z vidika obsega in hitrosti. Da pa bi se izognili razdrobljenosti enotnega trga zaradi različnih ravni nacionalne podpore in različnih zmogljivosti za odobritev take podpore, je treba zagotoviti tudi ustrezno financiranje na ravni EU, da se olajša razcvet takih industrijskih vrednostnih verig po vsej Uniji.

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Pobuda spada v industrijski načrt v okviru zelenega dogovora, ki določa podporo za evropsko neto ničelno industrijo. Možnosti financiranja, določene v oddelku, niso odvisne od predloga, ampak jih je mogoče izvesti na podlagi prej obstoječe zakonodaje, povezane s tem predlogom.

Cilj predloga je okrepiti konkurenčnost neto ničelne industrije Evrope in podpirati hiter prehod na podnebno nevtralnost. Namen načrta je zagotoviti bolj spodbudno okolje za povečanje industrijske zmogljivosti EU za neto ničelne tehnologije in proizvode, ki so potrebni za doseganje ambicioznih podnebnih ciljev Evrope. Načrt temelji na prejšnjih pobudah in se opira na prednosti enotnega trga EU ter dopolnjuje tekoča prizadevanja v okviru evropskega zelenega dogovora, ki priznava prednosti naložb v našo konkurenčno trajnostnost z izgradnjo pravičnejše, bolj zelene in bolj digitalne Evrope. Dopolnjuje tudi prizadevanja iz načrta REPowerEU ki je bil odziv Evrope na težave in motnje na svetovnem energetske trgu zaradi ruske invazije na Ukrajino, s ciljem preoblikovati energetske sistem Evrope s prekinitvijo odvisnosti EU od ruskih fosilnih goriv in reševanjem podnebne krize. Na splošno bo to prineslo večje prihranke energije, diverzifikacijo oskrbe z energijo in pospešeno uvedbo nizkoogljične energije.

Komisija je v načrtu napovedala, da namerava dovoliti dodatno prožnost državam članicam pri dodeljevanju državne pomoči, ki bo omejena na skrbno opredeljena področja in začasna. V zvezi z državno pomočjo je v načrtu pojasnjeno, da politika

konkurence EU zagotavlja orodja za podporo razvoju in uvajanju ključnih najsodobnejših tehnologij, vključno z usposabljanjem, ki so strateškega pomena za zeleni in digitalni prehod, hkrati pa ohranja celovitost enotnega trga in spoštuje mednarodne obveznosti EU.

Komisija se bo z državami članicami posvetovala o predlogu za začasno prilagoditev pravil o državni pomoči, tj. do konca leta 2025, da bi s poenostavljenimi izračuni, enostavnejšimi postopki in pospešenimi odobritvami še dodatno pospešila in poenostavila dodeljevanje državne pomoči. Te spremembe bodo državam članicam pomagale tudi pri izvajanju posebnih projektov v okviru nacionalnih načrtov za okrevanje, ki spadajo v njihovo področje uporabe. V načrtu je nadalje pojasnjeno, da bo za pospešitev uvajanja novih projektov odobritev pomembnih projektov skupnega evropskega interesa dodatno racionalizirana in poenostavljena.

Obstajajo številni instrumenti, ki so povezani z aktom o neto ničelni industriji in jih je mogoče izvesti na podlagi obstoječe zakonodaje.

Program InvestEU

Program InvestEU je še posebej primeren za spodbujanje neto ničelnih naložb v EU. Je instrument Unije za spodbujanje zasebnih naložb na prednostnih področjih EU. EU prek EIB, EIS, EBRD in 14 drugih izvajalskih partnerjev podpira javne in zasebne naložbe v neto ničelne tehnološke in industrijske inovacije.

Sklad za inovacije

Sklad za inovacije podpira razvoj in uvajanje prelomnih tehnologij in rešitev, ki razogljčujejo energijsko intenzivno industrijo, spodbujajo energijo iz obnovljivih virov in shranjevanje energije (vključno z baterijami in vodikom) ter s podpiranjem proizvodnje ključnih komponent za baterije, vetrno in sončno energijo, elektrolizatorje, gorivne celice in toplotne črpalke krepijo neto ničelne dobavne verige.

Pomembni projekti skupnega evropskega interesa

Pomembni projekti skupnega evropskega interesa lahko znatno prispevajo k doseganju strateških ciljev Unije, zlasti zaradi njihovih pozitivnih učinkov prelivanja. Omogočijo lahko povezovanje držav članic in deležnikov po vsej Uniji, da bi premagali pomembne tržne ali sistemske pomanjkljivosti in družbene izzive, ki jih sicer ne bi bilo mogoče obravnavati.

Evropski sklad za suverenost

Srednjeročno namerava Komisija zagotoviti strukturni odgovor na potrebe po naložbah, tako da bo v okviru pregleda večletnega finančnega okvira pred poletjem 2023 predlagala Evropski sklad za suverenost. Poleg tega Komisija proučuje, kako bi bilo mogoče povečati skupno financiranje za program InvestEU, zlasti za obdobje 2024–2027.

Za zapolnitev naložbene vrzeli za neto ničelni prehod je cilj teh pobud privabiti zasebno financiranje, ki bi dopolnilo doseganje ciljev.

Kot je navedeno v nadaljevanju, bodo za izvajanje tega zakonodajnega akta potrebni dodatni človeški viri in nekateri podporni odhodki.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ Časovno omejeno

- ☐ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

☒ Časovno neomejeno

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani način(i) izvrševanja proračuna⁷⁸

☒ Neposredno upravljanje – Komisija:

- ☒ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,
- ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ Deljeno upravljanje z državami članicami.

☐ Posredno upravljanje, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☐ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,
- ☐ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščenici za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ organom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

⁷⁸

Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Ta ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga vključuje odhodke za osebje, javna naročila in morebitne upravne ureditve. Veljajo standardna pravila za to vrsto odhodkov. Komisija bo ocenila izložek, rezultate in učinek tega predloga tri leta po datumu začetka njegove uporabe. Za izvedbo ocene bodo platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi, države članice in nacionalni pristojni organi Komisiji na njeno zahtevo zagotovili informacije.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. *Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Način upravljanja pobude je neposredno upravljanje s strani Komisije. Komisiji bo pomagal upravljavski organ, tj. platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi s predstavniki držav članic in deležniki. Če povzamemo, pobuda zahteva odhodke za osebje, javna naročila in morebitne upravne ureditve. Veljajo standardna pravila za to vrsto odhodkov.

2.2.2. *Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje*

Na splošno pobuda zahteva odhodke za osebje, odhodke za študije in raziskave, semenski kapital za podporo vzpostavitvi in delovanju neto ničelnih akademij ter druge upravne ureditve. Veljajo standardna pravila za to vrsto odhodkov.

Večina vidikov pobude je v skladu s standardnimi postopki za nabavo tehnične podpore ter vključujejo deležnike in sprejetje sekundarne zakonodaje. Glavno tveganje, ki je že bilo prikazano v preteklosti, so nezadostni človeški viri za izvajanje delovnih načrtov.

Temu predlogu ni priložena uradna ocena učinka. Zaradi nujnosti ukrepanja, kot je pojasnjeno zgoraj, ocene učinka ni bilo mogoče izvesti v časovnem okviru, ki je bil na voljo pred sprejetjem predloga. Analiza je navedena v delovnem dokumentu služb Komisije z naslovom *Investment needs assessment and funding availabilities to strengthen EU's net-zero technology manufacturing capacity* (Ocena naložbenih potreb in razpoložljiva finančna sredstva za krepitev proizvodne zmogljivosti EU za neto ničelne tehnologije), ki je priložen temu predlogu. V okviru priprave te pobude je potekalo ciljno usmerjeno posvetovanje z deležniki, z dolgotrajnimi in rednimi stiki z deležniki iz industrije, državami članicami in trgovinskimi združenji pa je bilo omogočeno zbiranje precejšnje količine informacij in povratnih informacij, potrebnih za predlog. Kljub upoštevanju prispevka, pomembnega za možnosti politike predloga, se lahko v prihodnje še vedno pojavijo nenamerni posledice in učinki te pobude. Komisija jih namerava opredeliti, takoj ko se bodo pojavili, z zanesljivimi postopki spremljanja, določenimi v Uredbi, ter bo nenamerne posledice obravnavala z ustreznimi sredstvi in ukrepi.

- 2.2.3. *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Pobuda na splošno zahteva odhodke za osebje ter morebitna javna naročila in upravne ureditve. Veljajo standardna pravila za to vrsto odhodkov.

2.3. **Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti**

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Komisija bo zagotovila, da bo platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi kot upravljavski organ uporabila postopke za boj proti goljufijam na vseh stopnjah postopka upravljanja.

Komisija bo zagotovila, da bodo vzpostavljeni ustrezni ukrepi, tako da se pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi zadevnih aktov, ob upoštevanju akta o neto ničelni industriji, zaščitijo finančni interesi Unije z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim, in sicer z učinkovitimi pregledi in, kadar se ugotovijo nepravilnosti, izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi.

Računsko sodišče je pooblaščen za opravljanje revizij v zvezi s programom na podlagi dokumentov in pregledov na kraju samem. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko v skladu s postopki iz Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96 in Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 opravi preglede in inšpekcije na kraju samem pri gospodarskih subjektih, ki jih tako financiranje neposredno ali posredno zadeva, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom oziroma sklepom o nepovratnih sredstvih ali pogodbo o financiranju s strani Unije prišlo do goljufije, korupcije ali katere koli druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Unije. Skupna podjetja bodo tudi morala pristopiti k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo Evropskih skupnosti o notranjih preiskavah Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF). Evropsko javno tožilstvo (EJT) lahko vodi preiskave v skladu z določbami in postopki iz Uredbe Sveta (EU) 2017/193923, s ciljem preiskovanja kaznivih dejanj, ki škodujejo finančnim interesom Unije.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif. ⁷⁹	držav Efte ⁸⁰	držav kandidatk in potencialnih kandidat ⁸¹	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
1	03.02.01.01	dif./nedif. £	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
1	03.02.02.00	dif./nedif. £	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
1	01.02.02.54	dif./nedif. £	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidatk in potencialnih kandidat ⁸¹	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki

⁷⁹ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁸⁰ Efte: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁸¹ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	Številka	
--	-----------------	--

GD GROW			Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			SKUPAJ
• Odobritve za poslovanje											
Proračunska vrstica ⁸² 03 02 01 01 – Delovanje in razvoj notranjega trga blaga in storitev	obveznosti	(1a)		0,180	0,180	0,180	0,180				0,720
	plačila	(2a)		0,060	0,180	0,180	0,180	0,120			0,720
Proračunska vrstica 03 02 02 00 – program Enotni trg, steber MSP	obveznosti	(1b)	2,500								2,500
	plačila	(2b)	0,500	2,000							2,500
Proračunska vrstica 01 02 02 54 – Skupno podjetje za čisti vodik	obveznosti	(1b)	3,000								3,000
	plačila	(2b)	0,750	2,250							3,000
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov ⁸³											
Proračunska vrstica		(3)									
Odobritve za GD <.....>	obveznosti	= 1a + 1b	5,500	0,180	0,180	0,180	0,180				6,220

⁸² Po uradni proračunski nomenklaturi.

⁸³ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

za GD GROW SKUPAJ		+ 3									
	plačila	= 2a + 2b + 3	1,25	4,310	0,180	0,180	0,180	0,120			6,220

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)	5,500	0,180	0,180	0,180	0,180			6,220
	plačila	(5)	1,250	4,310	0,180	0,180	0,180	0,120		
• Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)								
Odobritve iz RAZDELKA 1 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	= 4 + 6	5,500	0,180	0,180	0,180	0,180			6,220
	plačila	= 5 + 6	1,250	4,310	0,180	0,180	0,180	0,120		6,220

Če ima predlog/pobuda posledice za več razdelkov za poslovanje, ponovite zgornji odsek:

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)	obveznosti	(4)								
	plačila	(5)								
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)		(6)								
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 6 večletnega finančnega okvira SKUPAJ (referenčni znesek)	obveznosti	= 4 + 6								
	plačila	= 5 + 6								
	plačila	= 5 + 6								

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v [Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga](#) (Priloga 5 k Sklepu Komisije o notranjih pravilih za izvrševanje oddelka splošnega proračuna Evropske unije za Komisijo), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		SKUPAJ
GD GROW									
• Človeški viri			0,513	0,513	0,513	0,513	0,513		2,565
• Drugi upravni odhodki			0,025	0,025	0,025	0,025	0,025		0,125
GD GROW SKUPAJ	odobritve		0,538	0,538	0,538	0,538	0,538		2,69

		Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		SKUPAJ
GD ENER									
• Človeški viri			0,513	0,513	0,513	0,513	0,513		2,565
• Drugi upravni odhodki									
GD ENER SKUPAJ	odobritve		0,513	0,513	0,513	0,513	0,513		2,565

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)		1,051	1,051	1,051	1,051	1,051		5,255
--	---	--	-------	-------	-------	-------	-------	--	-------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2023	Leto 2024 ⁸⁴	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	5,500	1,231	1,231	1,231	1,231	1,051			11,457
	plačila	1,250	5,361	1,231	1,231	1,231	1,171			11,457

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ↓			Leto N		Leto N+1		Leto N+2		Leto N+3		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)						SKUPAJ		
	REALIZACIJE																		
	vrsta ⁸⁵	povpr ečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	strošk i	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realiza cij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 ⁸⁶ ...																			
– realizacija																			
– realizacija																			
– realizacija																			
Seštevek za specifični cilj št. 1																			
SPECIFIČNI CILJ št. 2 ...																			

⁸⁴ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

⁸⁵ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

⁸⁶ Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji ...“.

– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 2																		
SKUPAJ																		

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto 2023	Leto 2024 ⁸⁷	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)	SKUPAJ
--	--------------	----------------------------	--------------	--------------	--------------	---	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira									
Človeški viri		1,026	1,026	1,026	1,026	1,026			5,13
Drugi upravni odhodki		0,025	0,025	0,025	0,025	0,025			0,125
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira		1,051	1,051	1,051	1,051	1,051			5,255

Odobritve zunaj RAZDELKA 7⁸⁸ večletnega finančnega okvira									
Človeški viri									
Drugi upravni odhodki									
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira									
Odobritve zunaj RAZDELKA 7⁸⁹ večletnega finančnega okvira									
Človeški viri									

⁸⁷ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

⁸⁸ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

⁸⁹ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Drugi upravni odhodki									
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira									
SKUPAJ		1,051	1,051	1,051	1,051	1,051			5,255

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerezporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

			Leto 2024	Leto 2025	Leto 20 26	Leto 20 27	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
	• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)								
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)			6	6	6	6	6		
20 01 02 03 (delegacije)									
01 01 01 01 (posredne raziskave)									
01 01 01 11 (neposredne raziskave)									
Druge proračunske vrstice (navedite)									
	• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ) ⁹⁰								
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)									
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)									
XX 01 xx yy zz ⁹¹	– na sedežu								
	– na delegacijah								
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)									
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)									
Druge proračunske vrstice (navedite)									
SKUPAJ			6	6	6	6	6		

XX je zadevno področje ali naslov v proračunu.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporajeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbeneci	Trije uradniki GD GROW, predvideni v okviru tega akta, bodo pristojni za usklajevanje in organizacijo platforme za neto ničelne tehnologije v Evropi. Odgovornosti platforme so določene v aktu. To bo spodbujalo izvajanje ukrepov iz te pobude ter nadzor in spremljanje razvoja proizvodne baze za neto ničelne tehnologije. Trije uradniki GD ENER bodo sodelovali pri delu platforme, zagotavljali povratne informacije o neto ničelnih strateških projektih ter podpirali spremljanje akta z letnimi poročili o konkurenčnosti tehnologij čiste energije.
Zunanji sodelavci	

⁹⁰ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

⁹¹ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

- ☒ se lahko v celoti financira s prerezporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira;

Pojasnite zahtevano spremembo ter navedite zadevne proračunske vrstice in ustrezne zneske. V primeru pomembnejših sprememb med programi predložite Excelovo tabelo.

- ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru;

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice, ustrezne zneske in instrumente, ki naj bi bili uporabljeni.

- ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ☒ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;
- ☐ je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N ⁹²	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

⁹²

Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- ☐ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☒ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☒ za druge prihodke.
 - navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☐

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ⁹³						
		Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Člen		p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

⁹³ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.

